

SAYI 214 ARALIK 2022

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ RESMÎ YAYIN ORGANI

TİM REPORT

ihracat ailesinin küresel sınavı

Enflasyonist baskı

YEŞİL DÖNÜŞÜMDE
FİNANSMAN GÜCÜ ŞART

SEKTÖR DOSYASI
MADENCİLİK

UZAK ÜLKELER STRATEJİSİ
GÜNEY KORE VE JAPONYA İHRACATI

INGENUITY IN EVERY STEP. WITH ALLCARGO'S END-TO-END LOGISTICS SERVICES.

Today's constantly evolving business landscape adds new levels of complexities to logistics and supply chain operations. But when you need a reliable partner for your global cargo movements, we are always here for you.

With our nearly three decades of experience and a reach spanning 180 countries, no distance is too far, and no challenge is too difficult.

You can count on our digitally-driven excellence and agile, future-ready logistics solutions that reinforce our strength as the world's leading LCL consolidator.

Staying true to our promise of ingenuity, we are committed to go to infinite lengths, and stop at nothing, in our endeavour to deliver excellence to you.

180 COUNTRIES | 2400 DIRECT TRADE LANES

allcargo logistics

ASIAPAC Turkey Tasimacilik A.S.

- Istanbul:** 19 Mayıs Mah. Atatürk Cad. No:82 Kat:2, Sıtkı Bey Plaza Kadıköy / Istanbul / Türkiye, T: +90 (216) 360 77 88
F: +90 (216) 359 16 35, E-mail: info@allcargoturkey.com
- Bursa:** Konak, Lefkoşe Cad. No:10, 16265 Ofis Artı İş Merkezi Daire:25 Nilüfer / Bursa / Türkiye T : +90 (216) 360 77 88
- İzmir:** Mansuroğlu Mah. 288/4 Sokak No: 9/1, Avcılar Exclusive Daire:7 Bayraklı / İzmir / Türkiye, T : +90 (232) 504 14 95
- Mersin:** Alsancak Mah. Gmk bulvarı No: 218/220, Capital Tower B Blok 5. Kat Toroslar / Mersin / Türkiye, T: +90 (324) 233 03 40
- Ankara:** Via Twins Sogutozu Mah. 2180.Caddesi, Kat:8 No:63 Cankaya / Ankara / Türkiye, T : +90 (216) 360 77 88

Our Solutions: International Supply Chain | CFS ICD | Express Distribution | Contract Logistics | Air Freight | Logistics Parks

**BİR KUŞAKLA BİRLİKTE BÜYÜDÜK
ŞİMDİ DE ONLARLA BERABER
BÜYÜMEYE DEVAM EDİYORUZ.
ÇEYREK ASIRLIK TECRÜBEMİZLE
1997'DEN BERİ GELECEĞİ
TAŞIYORUZ. 25 YILDIR DÜNYANIN
5 KITASINDA HER ZAMAN BİR
YOLUNU BULUYORUZ.**

+90 850 755 0 458

galpi.com.tr

TİMREPORT İÇİNDEKİLER

Sayı: 214 - ARALIK 2022

OTOMOTİVDE TOGG ETKİSİ

Ekim ayında tanıtımı yapılan Türkiye'nin ilk yerli elektrikli otomobili Togg, seri üretime geçeceği 2023 yılından itibaren, üretimden yan sanayiye tüm otomotiv ekosistemini dönüştürmeye hazırlanıyor.

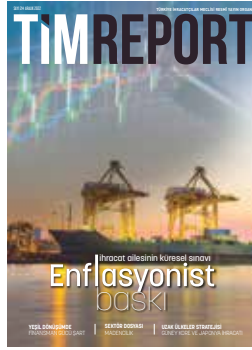
Syf 30

KÜRESEL TİCARETE ENFLASYON ENGELİ

Küresel ekonomi üzerinde büyük bir baskı oluşturan yüksek enflasyon, dış ticaretin akıbetini de belirliyor.

Syf 48

MADENCİLİK SEKTÖRÜ

TİM Sektörler Konseyi Maden Sektör Konseyi Başkanı ve İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Rüstem Çetinkaya, Türkiye'de madenlerin yeterince tanınmadığını söylüyor.

Syf 36

ADANA SANAYİDE ATAĞA HAZIRLANIYOR

Akdeniz Bölgesi'nin önemli ticari merkezlerinden biri olan Adana, 19. yüzyıldan bu yana hem tarımın hem sanayinin gözde şehri.

Syf 52

Değerli dostlar,

YILIN 11 AYINI geride bıraktık. Küresel ticaretteki yavaşlama ve en büyük ihracat pazarlarımızdaki resesyonun etkisini son çeyrekte hissetmeye başladık. Buna rağmen yıllık bazda belirlediğimiz hedefe paralel bir seyir izledik. Kasım sonu itibarıyla 12 aylık ihracatımız, 253,5 milyar dolar oldu. 2022'ye başlarken belirlediğimiz 250 milyar dolarlık hedefe, Aralık ayını da en iyi şekilde tamamlayıp ulaşabileceğimize inanıyorum.

Diğer yandan bir süredir beklediğimiz gibi yurt dışı talep düşüşüne bağlı negatif gelişmelerin sonuçlarını da görmeye başladık.

Türkiye ekonomisi, yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 3,9 büyüdü ve mal ve hizmet ihracatı büyümeye 2,9 puan katkıda bulundu. İlk iki çeyreğe göre büyüme hızında bir düşüş görüyoruz. Bu düşüş ana pazarlarımızdaki ekonomik durgunluktan kaynaklanıyor.

Küresel ekonomideki belirsizlikler nedeniyle önümüzü bir sis bulutu kaplamış durumda. Ancak her krizin, içinde bir fırsatı da barındırdığına inanıyorum. Pandemi de dahi buna defalarca tanıklık ettik. Ekonomi kuruluşlarının tamamı, 2023 yılında küresel ticaretin yavaşlayacağı konusunda hemfikir. Bu yavaşlamayı en fazla hissedecek ülkeler arasında ise Almanya, ABD, İngiltere ve Fransa gibi en büyük ihracat pazarımız olan gelişmiş ülkeler var.

Diğer yandan gelişmekte olan ülkelerin büyümeye devam edeceği öngörüsü yüksek. İhracat ailesi olarak pazarı

çeşitlendirmek için çok erken başladığımız ticari heyetlerimizi, gelecek yıl da aralıksız devam ettirmemiz çok büyük önem taşıyor.

Çünkü bu ülkeler bize yıllardır üzerinde düşünüp konuştuğumuz pazar çeşitliliğini sağlayabilmemiz için fırsatlar sunuyor. Mevcut kapasitemizi de bu ülkelere yönlendirme imkânına sahibiz.

İhracatımızı iki yıl içinde 300 milyar dolar seviyesine çıkarma hedefimiz devam ediyor. Bunu başarabilmemiz için pazar çeşitliliği kadar, katma değerli ihracatımızı da artırmamız gerekiyor. Bunu da teknoloji yatırımları ve inovasyon ile başarabiliriz. İhracat camiamız başta olmak üzere ülke genelinde inovasyon kültürünü yaygınlaştırmak İhracatçılar Meclisimizin misyonlarından biri. Bu açıdan 12-13

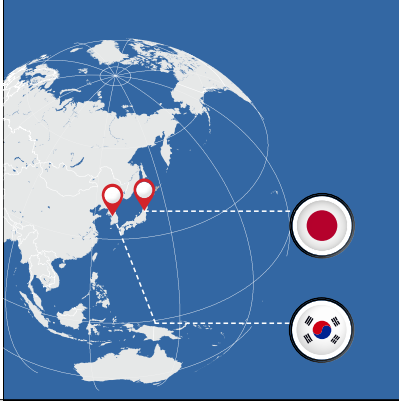
KÜRESEL EKONOMİDEKİ BELİRSİZLİKLER NEDENİYLE ÖNÜMÜZÜ BİR SIS BULUTU KAPLAMIS DURUMDA. ANCAK HER KRİZİN, İÇİNDE BİR FIRSATI DA BARINDIRDIĞINA İNANIYORUM.

Aralık'ta düzenleyeceğimiz Türkiye İnovasyon Haftası'na tüm ihracatçılarımızı davet ediyoruz.

Birbirinden değerli, alanında uzman isimlerin yer alacağı paneller ve oturumlar, dünyanın gittiği noktaya ışık tutacaktır. Bu ışıktan faydalanıp önümüzdeki sis bulutunu dağıtabiliriz.

Mustafa GÜLTEPE
TİM Başkanı

İÇİNDEKİLER

UZAK ÜLKELER STRATEJİSİ GÜNEY KORE VE JAPONYA İHRACATI

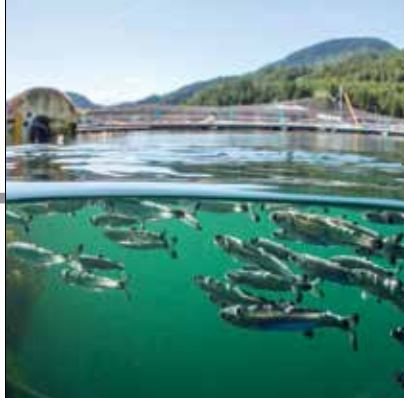
Doğu Asya'nın güçlü ekonomisi Güney Kore ve dünyanın üçüncü büyük ekonomisi Japonya, Türkiye'nin Uzak Ülkeler Stratejisi'ndeki önemli iki pazarı oluşturuyor.

Syf 58

SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER SEKTÖRÜ

Son bir yılda 4 milyar dolar ihracatla kendi rekorunu kıran su ürünleri ve hayvansal mamuller sektöründe, 2022'nin ilk 10 ayında 3,3 milyar dolar hasıllata ulaşıldı.

Syf 66

MAVİLİKLER ARASINDAKİ GÖZ ALICI TEKNELER

Bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Cryptom Bosphorus Boat Show'da deniz tutkunları ile tekne üreticileri ve distribütörleri bir araya geldi.

Syf 76

TİMREPORT

TİM Adına Sahibi
Genel Sekreter
Bilal BEDİR

Yayın Kurulu

Adil PELİSTER
Bırol CELEP
Melisa TOKGÖZ MUTLU
Rüstem ÇETİNKAYA
Yıldırım ÖZCAN

Yönetim Yeri

Diş Ticaret Kompleksi
Yeni Bosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3
B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 04 90-91 |
Faks: 0 212 454 04 13-454 04 83
tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

Ajans Başkanı Selda Yeşiltaş

Yayınlar Koordinatörü Murat Erdoğan

Görsel Yönetmen Yeşim Kayan

Editör Neslihan Arslan

Fotoğraf Editörü Ergün Çolakoğlu

Muhabir Melis Alpay

Reklam Müdürü İlknur Ulusoy
ilknur@viyamedya.com

Reklam Sorumlusu Ezgi Özgür Day, Binnaz Uzunca

Redaksiyon Kurşun Kalem Kurumsal Yayıncılık
ve Tanıtım Hizmetleri

İletişim

Rumeli Caddesi Rumeli Pasajı Yunus Apt.
No: 45 Kat: 3

Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL

+90 212 236 00 50

www.viyamedya.com | viya@viyamedya.com

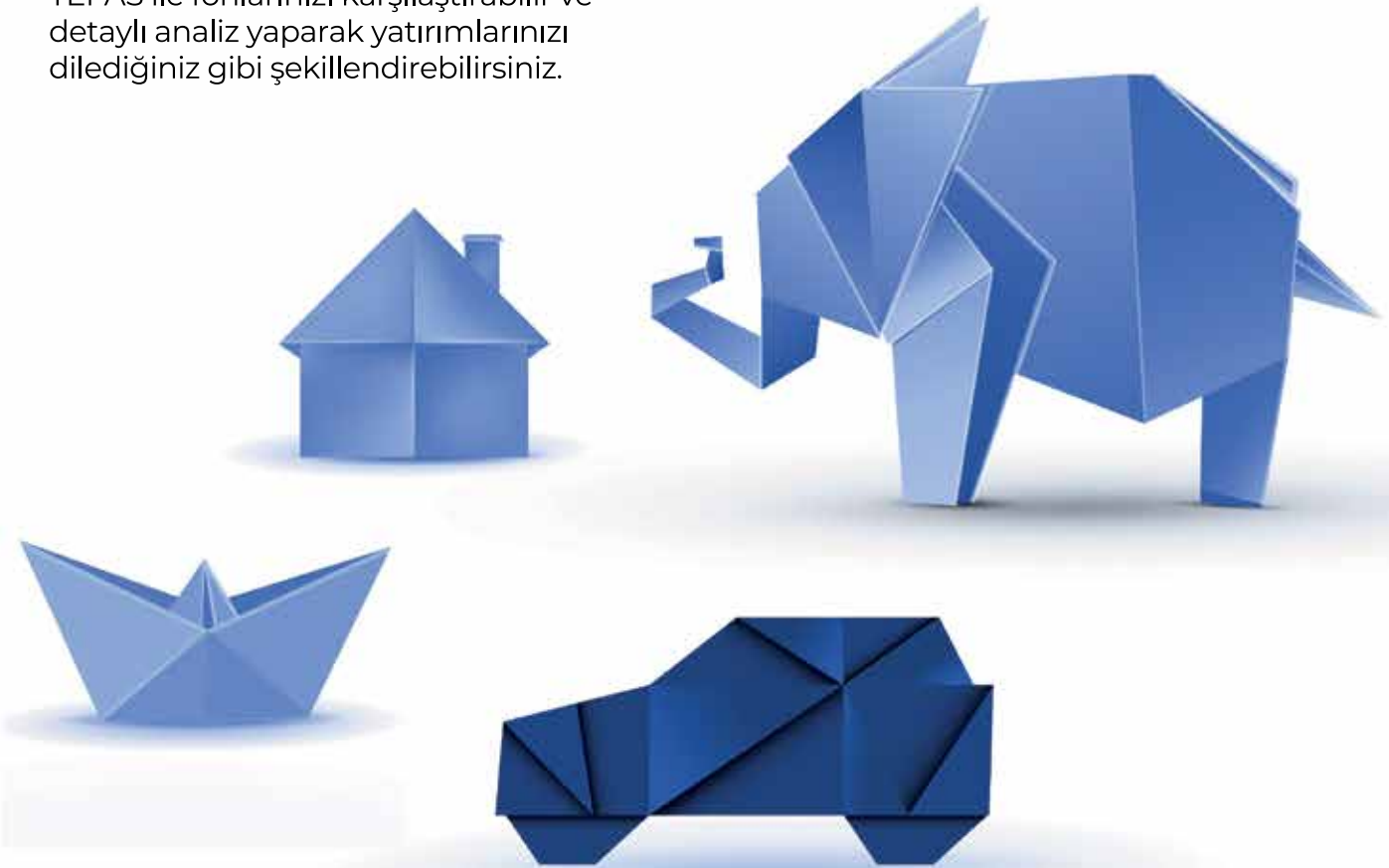

/viyamedya

Baskı Özlem Matbaa

Yatırımlarını TEFAS İLE Şekillendirir!

Takasbank tarafından hizmete sunulan TEFAS ile fonlarınızı karşılaştırabilir ve detaylı analiz yaparak yatırımlarınızı dilediğiniz gibi şekillendirebilirsiniz.

TOPLANTI

- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Suudi Arabistan Ticaret ve Enformasyon Bakanı Majid Bin Abdullah Al Qasabi ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un teşrifleriyle gerçekleşen toplantıya katıldı. Programda iki ülkenin ticaret hacmi ve olası iş birlikleri değerlendirildi.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacır ve Mustafa Gültepe'nin yanı sıra sektör temsilcilerinin katılımıyla "Yeşil Dönüşüme Yönelik Finansmana Erişim Toplantısı" TİM'de gerçekleştirildi.
- T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın başkanlığında Azerbaycan'da düzenlenen 10. Dönem KEK Toplantısı'nda AZPROMO ve TİM arasında mutabakat zaptı (MoU) imzalandı. Başkan Vekili Ahmet Güleç'in katıldığı toplantıda, ticaret hacminin artırılması ve ortak projeler ele alındı.

kasım

AÇILIŞ

- UNICERA Uluslararası Seramik Banyo Mutfak Fuarı'nın açılışına katılan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "Türk seramiğine olan ilgi her geçen yıl artıyor. Bunu ihracat rakamları da ortaya koyuyor. Seramik ihracatımız beş yıldır aralıksız yükseliyor." dedi.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un teşrifleriyle gerçekleşen "4. Akdeniz için Birlik Ticaret ve Yatırım Forumu"nun açılışına katıldı.
- TİM Başkan Vekili Çetin Tecdelioğlu, İMSAD'ın düzenlediği 10. Uluslararası İnşaat Kalite Zirvesi'nin açılış törenine katıldı.

TİCARET HEYETİ

- 28 Kasım – 1 Aralık tarihleri arasında Güney Kore'ye, 30 Kasım-3 Aralık tarihlerinde ise Endonezya'ya ticaret heyetleri düzenlendi.

PANEL

- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Garanti BBVA'nın "İhracatta Sürdürülebilir Gelecek" programı kapsamında düzenlenen "Avrupa Yeşil Mutabakatına Hazırlanırken Türkiye Neler Yapmalı?" panelinde konuştu.
- TİM Yönetim Kurulu Üyesi Burak Yakın, Uluslararası İş Birliği Platformu tarafından düzenlenen "13. Boğaziçi Zirvesi: Uluslararası Ticaret Yolları" paneline katıldı.

ÖDÜL TÖRENİ

- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, İTHİB tarafından bu yıl 16'ncısı düzenlenen "Futuretex İstanbul" yarışmasının finalinde başarılı genç tasarımcılara ödülleri takdim etti.

aralık

ZİYARET

- Başkan Mustafa Gültepe, Marmara Grubu Vakfı Genel Başkanı Dr. Akkan Suver ve beraberindeki heyeti TİM'de ağırladı.
- Mustafa Gültepe ve Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan heyet, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'i makamında ziyaret etti.
- Nasıl Bir Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldağ, Genel Koordinatörü Vahap Munyar, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Handan Sema Ceylan ve Dış Ticaret Muhabiri İmam Güneş, Mustafa Gültepe'yi ziyaret ederek ekonomik gelişmelerle ilgili görüş alışverişinde bulundular.

- Mustafa Gültepe, Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu ve Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan heyeti TİM'de ağırladı.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Altur Turizm Yönetim Kurulu Başkanı Abdurrahim Albayrak ile bir araya geldi.
- TİM tarafından UNDP, Tanzanya Yatırım Ofisi ve Zanzibar Yatırım Ofisi'nin temsilcilerinden oluşan heyete meclis çalışmaları hakkında bilgi verildi, sürdürülebilirlik ve girişimcilik çalışmaları hakkında tecrübe paylaşımında bulunuldu.
- 1461 Trabzon Futbol Kulübü Başkanı Celil Hekimoğlu ve beraberindeki heyet, TİM Başkanı Mustafa Gültepe'ye nezaket ziyaretinde bulundu.
- İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçılar Birliği Başkanı Kazım Taycı ve Yönetim Kurulu Üyeleri, TİM Başkanı Mustafa Gültepe ile bir araya geldi.
- Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Ali Kamacioğlu, TİM Başkanı Mustafa Gültepe'yi ziyaret etti. Toplantıda, TİM KKTC Ofisinin faaliyetleri, KOBİ'lerin eğitimi ve KKTC ihracatının daha fazla artırılması için projeler değerlendirildi.
- Ticaret Bakanı Mehmet Muş, İTKİB Dijital Dönüşüm Merkezi'ni ziyaret ederek TİM Başkanı Mustafa Gültepe'den merkezin faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

ECB'den "kararlıyız" mesajı

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, Avrupa Parlamentosu (AP) Ekonomik ve Mali İşler Komitesi'nin "Parasal Diyalog" oturumunda, orta vadeli enflasyon hedefindeki kararlılıklarını vurgulayarak faizleri daha fazla artırmayı planladıklarını dile getirdi. ECB'nin son bir yılda para politikasını normalleştirmeye yönelik hızlı ve kapsamlı bir süreç başlattığını belirten Lagarde, "Önce birkaç ay içinde net varlık alımlarını sonlandırdık. Ardından, politika faizlerimizi şimdiye kadarki en hızlı şekilde artırmaya başladık." ifadesini kullandı. Enflasyonu orta vadeli hedef olan yüzde 2 seviyesine düşürme konusunda kararlı olduklarını anlatan Lagarde, bunun için faizleri daha da artırmayı düşündüklerini açıkladı. Lagarde, ECB Yönetim Konseyi'nin yüksek belirsizlik ve karmaşık şoklar karşısında kararlarını verilere göre vereceğini belirterek bir sonraki adımlarını güncel ekonomik görünüme göre belirleyeceklerini sözlerine ekledi.

En fazla üretim ve teslimat linyitte

TÜİK'in Eylül ayına ilişkin açıkladığı katı yakıt istatistiklerine göre söz konusu ayda katı yakıtların toplam satılabilir miktar bazında üretimi; linyitte 6 milyon 653 bin 341 ton, taş kömürü kokunda 409 bin 929 ton ve taş kömüründe 129 bin 410 ton şeklinde gerçekleşti. Teslimat miktarları ise linyitte 6 milyon 262 bin 978 ton, taş kömüründe 3 milyon 277 bin 468 ton ve taş kömürü kokunda 445 bin 976 ton olarak kaydedildi.

Katı yakıtların teslimat yerlerine göre dağılımına bakıldığında, Eylül'de taş kömürü teslimatının yüzde 60,8'i termik santrallere, yüzde 15'i kok tesislerine, yüzde 10,5'i demir-çelik haricindeki sanayiye yapılırken linyit teslimatının yüzde 81,9'u termik santrallere ve yüzde 10,4'ü ise demir-çelik dışındaki sanayiye yapıldı.

İhracatçılara "teknik engeller" raporu

Ticaret Bakanlığı tarafından hedef pazarlarda ihraç ürünlerin ticarete teknik engellerle karşılaşmasının önlenmesi ve pazara girişlerinin kolaylaştırılması amacıyla rehber şeklinde bir rapor hazırlandı. Rapor sayesinde ihracatçılar, hedef pazarlarda karşılaşılabilecekleri teknik engellerle ilgili bilgi edinebilecek. Rapor, bakanlıkların, iktisadi işletmecilerin, sivil toplum kuruluşlarının ve ilgili tüm paydaşların hizmetine sunuldu.

Küresel açlığa karşı güç birliği mesajı

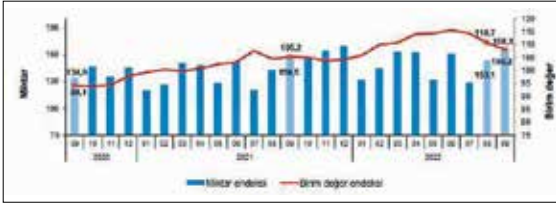
Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Twitter hesabından tahıl ihracatına dair Türkiye ile ortak kararda olduğunu bildirdi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la Endonezya'daki G20 Liderler Zirvesi'nde çekilmiş bir fotoğrafı paylaşan Macron, Türkiye ve Fransa'nın Ukrayna'dan tahıl ihracatının devamı için çalışmayı sürdüreceğini açıkladı. Ukrayna'daki savaşın dünyada açlık riskini artırmaya devam ettiğinin altını çizen Macron, "Türkiye ve Fransa, ihracatların engelsiz şekilde sürmesi için çalışmaya devam edeceklerdir." mesajını verdi.

Dış ticaret birim değer endekslerinde yükseliş

İhracat birim değer endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,7 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde yüzde 9,2, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 6,9 ve yakıtlarda yüzde 41,7 artarken imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 0,4 azaldı. İhracat birim değer endeksi 2022 yılı üçüncü çeyrekte ise bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre yüzde 4,3 arttı. İhracat miktar endeksine bakıldığında Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,2 artış hesaplandı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde yüzde 2,7, yakıtlarda yüzde 57,7 ve imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 4,3 artarken ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 8,7 oranında düştü. İhracat miktar endeksi 2022 yılı üçüncü çeyrekte de bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre yüzde 7,2 yükseldi. İthalat birim değer endeksine göre ise Eylül ayı rakamlarına bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 27,4 artış yansdı.

Rusya yeni pazarlar arayışında

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ticarete yeni pazarlara yöneldiklerini belirterek “Uluslararası ticaret krizde” açıklamasında bulundu. Putin, Rusya’nın ithalat ve ihracatını yeni pazarlara yönlendirmek için geniş çaplı tedbirler uyguladığını da söyledi.

Vladimir Putin, Moskova’da resmî temaslarda bulunan Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ile Rusya’nın Orenburg şehrinde gerçekleştirilen Rusya-Kazakistan bölgesel forumuna çevrim içi olarak katıldı. Rusya’nın, Kazakistan ekonomisine en çok yatırım yapan ülkelerden biri olduğuna vurgu yapan Putin, Kazakistan’daki yatırımlarının da yaklaşık 17 milyar dolara ulaştığını ve ülke ekonomisindeki tüm kilit alanlarda 30’dan fazla ortak yatırım projesinin gerçekleştirildiğini anlattı.

Türkiye’ye Avrupa’nın tedarik zincirinde üçüncülük

Reuters Events ve dünyanın en büyük konteyner nakliye şirketi Maersk’in ortaklığında hazırlanan “Pandemi sonrası tedarik zincirinde değişim ve üretiminin yakına getirilmesi” konulu araştırmaya göre Türkiye, Avrupalı şirketler için COVID-19 sonrası “ürün tedarik etme” lokasyonu başlığında üçüncü en popüler ülke seçildi. Türkiye, Avrupalı şirketler için Polonya ve Almanya’nın ardından “ürün tedarik etme ve tedarik zincirinin yabancı ülkede bulunan bir parçasını ya da tamamını ülkeye geri getirmede” en popüler lokasyonlar arasında üçüncülüğe yerleşti. Polonya, yüzde 23,3 ile Avrupalı şirketler arasında birinci sırada yer alırken ardından yüzde 19,4 ile Almanya geldi. Türkiye ise yüzde 12,4 ile üçüncü sırada yer aldı. Türkiye’yi yüzde 10,9 ile İngiltere, yüzde 10,1 ile ABD ve Vietnam, yüzde 8,5 ile Fransa ve Romanya, yüzde 7,8 ile Çekya ve Hindistan takip etti. Dünya geneline bakıldığında da Türkiye, “uluslararası şirketler için ürün tedarik etme ve tedarik zincirinin

yabancı ülkede bulunan bir parçasını ya da tamamını ülkeye geri getirme’de Vietnam, Hindistan, Almanya, Polonya, ABD, Çin ve Meksika’dan sonra sekizinci sıraya yerleşti.

WOME
DELUXE

Kusursuz Anlar İçin

Wome Deluxe

KUSURSUZ ANLARIN ADRESİ

444 8 330 | wome.com.tr

Wome Deluxe'de
**2023 Erken
Rezervasyon
Dönemi Başladı!**

Wome Loyalty programına katılarak size özel fırsatlardan yararlanabilirsiniz!

Erken rezervasyon avantajlarına ek olarak Miles&Smiles'dan Mil kazanabilirsiniz!

Yenilenen Mobil Uygulamamızı indirerek Wome'un ayrıcalıklarını keşfedebilirsiniz!

Son 12 ay ihracatı 253 milyar doları aştı Kasım ayları içinde en yüksek ihracat

İhracat, Ocak-Kasım döneminde 231 milyar doları, son 12 ayda ise 253 milyar doları aştı. Otomotiv 2,9 milyar dolarla Kasım ayında en fazla ihracat gerçekleştiren sektör oldu. Kimyevi maddeler ve mamulleri 2,6 milyar dolarla ikinci, hazır giyim 1,6 milyar dolarla üçüncü sırada yer aldı.

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM), Kasım ayı ihracat verilerini Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla Adana'da açıkladı. Küresel pazarlardaki yavaşlamaya ve paritenin olumsuz etkisine rağmen ihracat Kasım ayında da artışını sürdürdü.

İhracatın geçen yıl yakaladığı ivmeyi bu yılın 11 ayında da devam ettirdiğini ve her ay olduğu gibi en yüksek aylık ihracat değerine ulaştığını belirten Bakan Muş, "Kasım ayında ihracatımız geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,9 artışla 21,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ocak-

Kasım dönemi ihracatımız yüzde 14 artışla 231 milyar dolara yükselmiştir. Enerji ve emtia fiyatlarında yaşanan sert artışın etkisiyle ithalatımız Kasım ayında 30,7 milyar dolar olmuştur. Bu ay enerji ithalatımız yüzde 17,4 artışla 7,7 milyar dolara yükselerek toplam ithalatımızın dörtte birini oluşturmuştur. Nitekim, Dünya Bankası tarafından açıklanan son veriler, 2022 yılı ilk 10 ayında bir önceki yıla göre enerji fiyatlarında yüzde 70,2 artış yaşandığını göstermektedir. Emtia fiyatlarında görülen söz konusu artış, net emtia ithalatçısı tüm ülkelerde olduğu gibi, özellikle imalat sektörü için yüksek miktarda enerji ithal eden ülkemizin ithalatını da yükseltmektedir." diye konuştu.

ENERJİ, ALTIN VE OTOMOTİV FAKTÖRÜ

Bazı sektörel gelişmelerin de Kasım ayı ithalatı üzerinde etkili olduğunu dile getiren Bakan Muş, sözlerini şöyle sürdürdü: "Geçen yıl başta

otomotiv olmak üzere çeşitli sektörlerde yaşanan yarı iletken tedarikine ilişkin sıkıntıların hafiflemesiyle küresel otomotiv piyasası canlanmaya başlamıştır. Bu kapsamda, Kasım ayında motorlu kara taşıtları ithalatımız yüzde 40 artışla 1,9 milyar dolar olmuştur. Dolayısıyla bu ayki dış ticaret açığımızda enerji ve altının yanı sıra otomotiv kalemlerindeki ciddi artışın payı bulunmaktadır.”

Hizmet ihracatına da ayrı bir parantez açan Muş, “Hizmet gelirlerimiz seyahat ve taşımacılık gelirlerinin de önemli etkisiyle güçlü seyrini sürdürmektedir. 2022 Ocak-Eylül döneminde yüzde 69,4 oranında artışla 31,3 milyar dolar seyahat geliri elde edilmiştir. Aynı dönemde yüzde 57,9 oranında artışla 26,8 milyar dolar taşımacılık geliri elde edilmiştir.” dedi.

Bakan Muş, bakanlık olarak küresel belirsizliklerin bu denli büyüdüğü bir dönemde ihracatçılara her türlü desteği vermeye devam ettiklerini vurguladı. Öncelikle geleneksel ihrac pazarlarındaki daralmayı öngörerek yıl ortasında devreye aldıkları "Uzak Ülkeler Stratejisi" ile ihracatçılara Asya ve Güney Amerika gibi uzak pazarlarda tutunmaları için destek olduklarını belirten Bakan Muş, “Böylece ihracat menzirimizi ve ürün çeşitliliğimizi genişletiyor, 18

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, “Firmalarımızın yatırım iştahını canlı tutmak, ihracatı sürdürülebilir kılmak ve istihdamı artırmak için bu büyümenin ivmelenerek süreceğini ümit ediyoruz” dedi.

21,9
KASIM AYI İHRACATI

231,2
OCAK - KASIM DÖNEMİ
İHRACATI

ülkeye yönelik ülke özelinde eylem planları uyguluyoruz.” şeklinde konuştu.

HEDEFE DOĞRU SON DÜZLÜKTEYİZ

Bakan Muş’un ardından söz alan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, 2022 için belirledikleri hedefe emin adımlarla ilerlediklerini söyleyerek elde edilen ihracat rakamını şu şekilde değerlendirdi:

“2022’ye başlarken belirlediğimiz 250 milyar dolarlık hedef için son düzlüğe girmiş bulunuyoruz. İnşallah Aralık ayını da en iyi şekilde tamamlayıp hedefe ulaşmanın

gururunu paylaşacağız. Bir ay sonra Cumhurbaşkanımızın katılımıyla tarihimizin en yüksek yıllık ihracat rakamını açıklayacağız.”

İHRACATIN BÜYÜMEYE KATKISI

Türkiye ekonomisinin yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 3,9 büyüdüğünü, mal ve hizmet ihracatının büyümeye 2,9 puan katkı sağladığını hatırlatan Gültepe, “İlk iki çeyreğe göre büyüme hızında bir düşüş görüyoruz. Bu düşüş ana pazarlarımızdaki ekonomik durgunluktan kaynaklanıyor. Üstelik küresel piyasalardaki belirsizlik artarak sürüyor.” diye konuştu.

İhracatı iki yıl içinde 300 milyar doların üzerine çıkarmayı hedeflediklerini ve uzun vadede Türkiye’yi ihracatta ilk 10 ülke arasında sokma vizyonu ile çalıştıklarını ifade eden Gültepe, sözlerini şu şekilde noktaladı: “Bu hedefler için ihracatımızı her yıl en az yüzde 10

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Adana Ticaret Odası Başkanı Yücel Bayramı ziyaret ederek bölgenin ticaret hacmiyle ilgili istişarede bulundu.

artırmalıyız. Dolayısıyla yeni yatırım yapmamız, mevcutların teknolojilerini yenilememiz gerekiyor. Böylesine kritik bir süreçte finansmana erişim şartlarının iyileştirilmesi önem arz ediyor. Son haftalarda ticari kredi büyümelerinde kısmi bir artış başladı. Firmalarımızın yatırım iştahını canlı tutmak, ihracatı sürdürülebilir kılmak ve istihdamı artırmak için bu büyümenin ivmelenerek

süreceğini ümit ediyoruz. Ekonomimizin lokomotif hâline gelen ihracatın hız kesmemesi ve geleceğe en iyi şekilde hazırlanabilmemiz için finansmana erişim hayati önem taşıyor. Hükümetimiz bugüne kadar ihracata ve ihracatçımıza desteğini hiç esirgemedi. Finansmana erişim konusundaki sıkıntıların da en kısa sürede aşılabacağına inanıyorum.”

BİRİM FİYATI ARTTI

Mustafa Gültepe, Kasım ayında 45 ilin ihracatını artırdığını, en çok ihracat yapan ilk beş ilin ise İstanbul, Bursa, Kocaeli, Ankara ve İzmir şeklinde sıralandığını bildirdi. Kasım’da kilogram birim fiyatının 1,7 dolara yükseldiğini anlatan Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Türkiye’nin geçen ay en çok ihracat yaptığı ülkeler Almanya, ABD ve Irak şeklinde sıralandı. 125 ülkeye ihracatımızı artırdık. Filipinler’e 10 kat, Suudi Arabistan’a 9 kat ihracat artışı kaydettik. Elbette ülkeler bazında hedefimiz çok daha yüksek. Bu hedefler doğrultusunda bir yandan katma değerli üretimimizi artırmak, diğer yandan yeni pazarlar bulmak için yoğun gayret gösteriyoruz.”

TİM İŞ BİRLİĞİYLE İHRACATÇILARA SUNULAN
İLK VE TEK KREDİ KARTI:

MAXIMILES TİM İHRACATÇI KART

Hem alışverişlerde hem de İş Bankası aracılığıyla yapılan ihracatlarda mil kazandıran Maximiles TİM İhracatçı Kart'a başvurun; konaklama, restoran ve daha birçok konuda avantajlardan yararlanın.

Kredi kartı talepleri için son karar Banka tarafından verilecektir.
Banka, kart talebini reddetme veya kefil ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

Ayrıntılı bilgi maximiles.com.tr ve şubelerimizde.

Türkiye İnovasyon Haftası için geri sayım başladı

T.C. Ticaret Bakanlığı'nın katkıları ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin ev sahipliğinde bu yıl 10'uncusu düzenlenecek Türkiye İnovasyon Haftası, 12-13 Aralık tarihleri arasında inovasyon meraklılarıyla buluşacak.

FARKLI VE YENİ fikirleri geliştirerek bunları uygulamak anlamına gelen “inovasyon” kavramı ile sürekli gelişimi misyon hâline getiren Türkiye İhracatçılar Meclisi, bu alanda gelişim ve trend izleyici değil, belirleyici olma görevi üstleniyor. İnovasyon Haftası ise bu dönüşümün en önemli göstergesi. 2012 yılından bu yana Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himâyesi

ve sürekli artan bir katılımı gerçekleştirilen Türkiye'nin en kapsamlı inovasyon etkinliği “Türkiye İnovasyon Haftası”, bu yıl 12-13 Aralık tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi'nde yapılacak. Organizasyon, “İnovasyonun Yeni Yüzyılı” teması ile üç yılın ardından bu yıl yeniden fiziksel olarak katılımcıları bir araya getirecek. Türkiye İnovasyon Haftası; global şirketlerin üst düzey yöneticilerinden

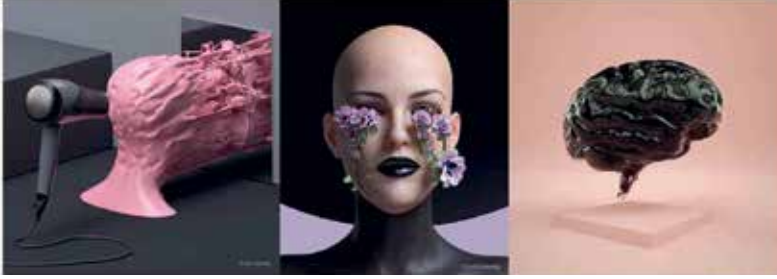
inovasyonun fikir liderlerine, akademisyenlerden öğrencilere, Türkiye'nin önde gelen şirketlerinin yöneticilerinden kamunun en üst düzey temsilcilerine kadar inovasyona dokunan tüm paydaşları aynı çatı altında buluşturacak. Organizasyonda, attıkları inovatif adımlarla dünyada adından söz ettiren etkili isimlerin fark yaratan konuşmalarının ve ilham veren deneyimlerinin yanı sıra inovasyonun farklı yönlerinin alanında uzman kişiler tarafından enine boyuna konuşulduğu paneller de gerçekleştirilecek. Organizasyonda ayrıca yenilikçi fikirler ve global bakış açılarıyla sektörleri ileriye taşıyan girişimciler, inovatif fikirlerin gerçeğe dönüşmesi adına teşvik edici yatırımlar ve eğitim programları, Türkiye'nin değeri olan genç neslin, inovasyon odaklı, yaratıcı ve üretken projelerine yer verilecek.

ENSTALASYON VE SERGİLER

Türkiye İnovasyon Haftası, farklı disiplinlerden inovasyona yön veren isimleri dokuzuncu kez ağırlayacak. Bu yıl enstalasyon kategorisinde Eylem Pala Uluğ'un “Kara Bulut”, Ayşe Demirci-Sena Ayakta'nın “Dün, Bugün, Yarın” ve “İhtimaller”, Usta Design

Yeni Medya Eskizden Piksele Dijital Sanat II. Edisyonu

Özel Seri Sergisi

ve Murat Yıldırımçakar'ın ise özel seri eserleri ziyaretçilerle buluşacak. Ülkemizi ulusal ve uluslararası alanda başarıyla temsil eden yeni medya sanatçılarının dijital sanat, bio tasarım, ses tasarımı gibi farklı disiplinlerdeki eserlerinden oluşan karma bir seçkinin sunulacağı "Yeni Medya: Eskizden Piksele Dijital Sanat" sergisi ise ikinci edisyonu ile izleyicileriyle buluşacak. Türkiye İnovasyon Haftası'nda ayrıca Ozan Türkkan'ın Arura Sergisi, Deniz Sağdıç'ın Sıfır Noktası Sergisi, Alman 3D sanatçısı Oliver Latta'nın Özel Seri Sergisi olacak. Türkiye İnovasyon Haftası'nda katılımcıları, İnoSuit

Programı'nın "TİM İnoSuit Programı Kitabı" lansmanı da bekliyor. Programın daha fazla firma tarafından benimsenmesi ve "inovasyon sistemini kurumsallaştırmayı" başarmış

firmaların bilinirliğinin artırılması amacıyla hazırlanan İnoSuit Programı Kitabı'nda, dokuz farklı dönemden programı başarıyla tamamlamış ve kitapta başarılarını paylaşmak isteyen 50 firma ve bu firmalara mentorluk hizmeti sağlamış olan 45 akademisyen yer alıyor.

ÖDÜL TÖRENLERİ DE OLACAK

Türkiye İnovasyon Haftası'nda TİM tarafından, uluslararası yönetim danışmanlığı firması IMP3rove iş birliğiyle gerçekleştirilen Türkiye'nin ilk inovasyon geliştirme programı İnovaLİG'in şampiyonları da ödülleri kavuşacak. "İnoSuit Programı Sertifika Töreni" kapsamında yedi dönemlik programı başarıyla tamamlayan firmalara ve mentorlara sertifika takdimi gerçekleştirilecek. 72 ilde ve 150 farklı üniversitede 3 bini aşkın üniversite öğrencisinin oluşturduğu Türkiye'nin en büyük inovasyon ekosistemi İnovaTİM kapsamında ise projeleriyle dereceye giren öğrencilere ödülleri takdim edilecek.

DEĞERLİ KONUŞMACILAR YER ALIYOR

Program boyunca ulusal ve uluslararası alanda öne çıkan profesyoneller önemli konulara değinecek. Yaklaşık 30 konuşmacının yer alacağı programa; Şirî'nin yaratıcılarından Luc Julia, Altınbaş Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Çağrı Erhan, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Dr. Çetin Ali Dönmez, Topkapı Üniversitesi Rektörü, Ekonomist Prof. Dr. Emre Alkin, İnovasyon Danışmanı Frank Mattes, uzay hukuku ve uluslararası hukuk araştırmacısı Dr. Merve Erdem Burger, derin uzay iletişimi & astrofizikçi, bilim insanı Dr. Umut Yıldız gibi isimlerin yanı sıra iş dünyasının başarılı isimleri de katılacak.

İhracat ailesi TİM Delegeler Buluşması'nda bir araya geldi

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından geleneksel hale getirilen TİM Delegeler Buluşması, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımı ile Antalya Belek'te gerçekleştirildi.

TÜRKİYE İHRACATÇILAR

MECLİSİ'NİN gelenekselleşen etkinliklerinden biri olan TİM Delegeler Buluşması 18-20 Kasım tarihleri arasında Antalya'da yapıldı. Başkan Mustafa Gültepe'nin ev sahipliğindeki etkinliğe Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Ticaret Bakan Yardımcısı Volkan Açar ve bürokratların yanı sıra TİM delegeleri ile Türkiye'nin dört bir yanından gelen 800'e yakın ihracatçı katıldı. Programın önceki yıllara göre ummadıkları kadar yoğun bir ilgi gördüğüne dikkat çeken Gültepe, "Edirne'den Kars'a, Trabzon'dan Adana'ya memleketin dört bir köşesinden gelen dostlarımızla beraberiz.. Burada çeşitli boyutları ile ihracatımızı ele alacağız" diye konuştu.

PARİTEDEKİ OLUMSUZLUĞA RAĞMEN YÜZDE 15 ARTIDA

Mevcut ihracat rakamlarıyla

ilgili katılımcıları bilgilendiren Gültepe, 2022'ye 250 milyar dolar hedefiyle başladıklarını, Ocak-Ekim döneminde 209,5 milyar dolara ulaştıklarını söyledi. Söz konusu dönemde parite kaynaklı kaybın 11,5 milyar dolara ulaştığını dile getiren Gültepe, "Paritenin olumsuz etkisine rağmen geçen yıla göre yüzde 15 artıdayız. Kasım ayının 18 gününde ise yaklaşık 11 milyar dolar ihracat gerçekleştirdik. Büyük bir aksilik olmazsa yılı 250 milyar dolarla kapatacağız. 250 milyar dolar, ihracatımızın yüzde 10 büyümesi anlamına geliyor. Küresel ticaretin bu yıl yüzde 3,5 büyüyeceği tahmin ediliyor. Resmin geneline baktığımızda başarılı bir grafik çizdiğimiz söyleyebilirim" diye konuştu.

BEŞ SEKTÖRDE DÜŞÜŞ VAR

Gelecek yıl küresel beklentilerde

keskin bir düşüşün söz konusu olduğunu hatırlatan ve 2023'te dünya ticaretindeki büyüme beklentisinin yüzde 3,4'ten yüzde 1'e çekildiğini dile getiren Gültepe, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "2023'te Avrupa ve ABD başta olmak üzere küresel ticaretin daralacağı yönündeki endişeler giderek artıyor. İhracatımızın yüzde 70'e yakın bölümünü bu ülkelere yapıyoruz. Dolayısıyla bu pazarlardaki tüketimin daralması bizi derinden etkiliyor. Nitekim bu endişelerin ihracatımıza yansımalarını son çeyrekte hissetmeye başladık. Hazır giyim, tekstil, çelik, yaş sebze ve mücevherat gibi sektörlerde bir iki aydır düşüş var. Ama bizim işimiz bahane aramak değil çözüm üretmek. Bir yazar, "Yürüdüğünüz yolda zorluk yoksa o yol sizi hiçbir yere götürmez" diyor. Oysa bizim yürümek istediğimiz çok iddialı hedefler var. Bu hedeflere giderken zorluklar hep olacak. Kaldı ki biz zorluklara karşı hayli deneyimliyiz. Başarı için 'istişare ve ortak akıl' çok önemli. Biz bugün tam da bunu yapacağız."

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un açılış konuşmalarından sonra programa "Delegeler İstişare Toplantısı" ile devam edildi.

GELECEĞİNE
GÜÇ KAT

ANKA
İHA SİSTEMİ

TUSAŞ - Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.

TSGV'nin Bağlı Ortaklığı ve SSB'nin İştirakidir.

tusas.com

TİM ile THY arasında yeni protokol imzalandı

Türkiye İhracatçılar Meclisi ile Türk Hava Yolları arasında imzalanan protokol ile ihracatçılara, 31 ülkedeki 40 noktaya ürünlerini indirimli taşıma imkânı sunulacak.

THY GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE

düzenlenen imza töreninde konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe hava kargo taşımacılığının Türkiye'nin ihracatı için kritik önemde olduğunu vurgulayarak, "Ülkemizin gururu THY, havacılık sektörünün her alanında Türkiye markasına hizmet eden, bizi gururlandıran, çok önemli projeler gerçekleştiriyor. İhracatçılarımız, hava kargo ile uzak pazarlara kısa sürede erişim imkânına kavuşuyor" dedi. Türkiye'nin ortalama ihracat menzilinin 3 bin 65 kilometre olduğunu, bu rakamı dünya ortalaması olan 4 bin 744 kilometreye yükseltmeyi hedeflediklerini aktaran Gültepe, şunları kaydetti: "Bu anlamda hava kargo seçeneği, ortalama ihracat mesafemizi artırabilmemiz adına son derece önemli. Protokol kapsamında, Uzak Ülkeler Stratejisi'nde de hedefler arasında yer alan ABD, Pakistan, Endonezya ve Nijerya'da önemli avantajlar sağlanacak. Hedef destinasyonları, ihracatçımız için en verimli olacak şekilde belirledik. 31 ülkede 40 şehre, ihracatçılarımız yüzde 30'a varan indirimlerle ürünlerini

ulaştırabilecek." Gültepe, bu yıl hava kargoyla ihracatın 10,3 milyar doları aştığını belirterek, "Hava kargo yükümüz ise 158 bin ton. İnşallah, protokolle beraber hava yolu ile taşımacılığın payını daha da yukarıya taşıyacağız" dedi.

TİM İLE İMZALANAN ÜÇÜNCÜ PROTOKOL

THY Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bolat ise, ihracatın ülke ekonomisine sağladığı katkı ve bu alanda kırılan rekorlara işaret ederek "Milli bayrak taşıyıcı hava yolu olarak bu rekorlarda katkımızın olduğunu bilmek bizleri sevindiriyor. Bugün TİM ile imzalayacakları üçüncü protokolle ihracatçılara

ve ülkeye sundukları bu katkıları artırarak devam ettirdiklerini belirten Bolat, Turkish Cargo'nun sözlerini şöyle sürdürdü: "Bugünkü protokolle de TİM ile birlikte belirlediğimiz toplam 40 destinasyonda, bir ton ve üstü kargo taleplerinde yüzde 30'a varan ve değişen oranlarda indirim yapıyoruz. Ayrıca, belirlenen bu destinasyonlar için yaklaşık 15 bin ton kapasite planlandı. Bu protokolün kapsamında ise genel kargoların yanı sıra meyve-sebze, yumurta ve balık gibi bozulabilir kargolar da bulunuyor. Sadece bu protokol kapsamında 2,1 milyar dolarlık ihracat öngörülmesi, bugün attığımız imzaların önemini ortaya koyuyor.

KUZEY REN-VESTFALYA. BİZE KATILIN.

EUROPE'S || i || HEARTBEAT

► Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin!
Endüstri 4.0, akıllı şehirler, biyoteknoloji ve yeni mobilite gibi gelişen teknolojilerde
çığır açanları kucaklıyoruz. NRW'ye hoş geldiniz! www.nrwglobalbusiness.com

Uzak ülkelere yapılan TİM Ticaret Heyetleri'ne yüksek katılım

TİM tarafından Güney Kore'ye ve Endonezya'ya düzenlenen ticaret heyetlerine katılan firmalar, her iki ülkede de yoğun bir görüşme programı gerçekleştirdi.

TÜRKİYE'NİN uzak coğrafyadaki ülkelerle mal ve hizmet ticareti hacminin artması için Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Uzak Ülkeler Stratejisi" doğrultusunda geçen aylarda Hindistan'a ve Filipinler'e ticaret heyetleri düzenleyen TİM'in, yeni durağı Güney Kore ve Endonezya oldu. 28 Kasım-1 Aralık 2022 tarihleri arasında Güney Kore'ye ve 30 Kasım-3 Aralık tarihlerinde ise Endonezya'ya ticaret heyetleri düzenlendi. TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç'in başkanlığındaki Güney Kore heyetinde yer alan 11 farklı sektörden firma temsilcileri, Koreli firmalar ile 200'ün üzerinde ikili iş görüşmesi (B2B) gerçekleştirdi. TİM Başkan Vekili Başaran Bayrak'ın başkanlığındaki Endonezya ticaret heyetine katılan ihracatçı firmalar, 80'den fazla Endonezyalı firmanın katılımıyla 150'nin üzerinde ikili iş görüşmesi yaptı. TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç başkanlığında başkent

Seul'da gerçekleştirilen ticaret heyetinde hazır giyim, kimya, makine, demir, elektrik ve mobilya gibi çeşitli sektörlerden 33 firma temsilcisi yer aldı.

TİCARET HACMI 8,6 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Programın açılış töreninde konuşan Güleç, Kore'nin Türkiye için stratejik ortak olmasının ötesinde ayrıca kan kardeşi olduğunu ifade etti. İki ülke arasındaki ticaret hacmi ile ilgili rakamları paylaşan Güleç, 2021 itibarıyla Güney Kore'nin, Türkiye'nin 47'nci büyük ihracat pazarı ve 9'uncu büyük tedarikçisi olduğunu, Türkiye'nin ise Güney Kore'nin 45'inci büyük tedarikçisi ve 17'nci büyük pazarı olduğunu aktardı. Türkiye-Kore arasındaki ticaret hacminin önemli bir potansiyel içerdiğini ve 2021 yılında önemli ilerlemeler gözlemlediklerini vurgulayan Güleç, şöyle devam etti: "Geçen

yıl ticaret hacmimiz 2020 yılına göre yüzde 26 büyümeye ile 8,6 milyar dolara ulaştı. Bu hacmin 988 milyon dolarını Türkiye'nin Kore'ye yaptığı ihracat oluşturuyor. 2021 yılında Kore'ye ihracatımız içinde ilk üç sektör; kimya, otomotiv ve madencilik. 2022'nin ilk 10 ayında Kore'ye ihracatımız yüzde 13 artarak 842 milyon dolara ulaştı. Bu gelişmeler ikili ilişkilerimizin geleceğine dair umutlarımızı artırdı."

200'ÜN ÜZERİNDE İKİLİ İŞ GÖRÜŞMESİ

Açılış konuşmalarının ardından ikili iş görüşmelerine geçildi. Heyette yer alan firma temsilcileri, 80'i aşkın Koreli firma temsilcisi ile 200'ün üzerinde ikili iş görüşmesi (B2B) gerçekleştirdi. Program, Türk ihracatçıların pazar araştırması için Kore'nin önemli firmalarına ve kurumlarına yaptıkları ziyaretlerden sonra sona erdi.

Yeşil dönüşüm, zorlu ve maliyetli bir süreç

Yeşil Dönüşümün Finansmanı Toplantısı'nın ikincisinde konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, bu sürecin zorlu ve maliyetli olduğunu belirterek "Katılımcı bankalarla yeşil dönüşümün finansmanı için ortak bir protokol imzalamak istiyoruz." dedi.

YEŞİL DÖNÜŞÜMÜN Finansmanı

Toplantısı, TİM İstanbul Dış Ticaret Kompleksi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. TİM Başkanı Mustafa Gültepe'nin ev sahipliğinde düzenlenen toplantıya Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacı, ilgili bakanlık ve kamu kurumları, uluslararası kurumları Türkiye temsilcilikleri, bankalar ve finans kuruluşları ile sektör temsilcileri katıldı.

Yeşil dönüşümün dünya için bir zorunluluk ve insanlığın geleceği açısından da büyük bir sorumluluk olduğunu söyleyen Başkan Gültepe, şunları söyledi: "ABD ve Çin gibi küresel güçler kendi stratejilerini geliştirdiler. Ülkemiz 2053 için karbon sıfır hedefini belirledi. 'Yeşil Mutabakat'a uyum bizim açımızdan büyük bir önem taşıyor. Yüzde 42'si AB ülkeleri olmak üzere toplam ihracatımızın yüzde 55'ini Avrupa'ya yapıyoruz. İhracatçılarımızın bu büyük pazardaki güçlerini korumak ve artırmak için hızla hareket etmemiz gerekiyor. Çimento, elektrik, alüminyum, demir, çelik ve gübre gibi beş öncelikli

sektörün ithalatına 2026'dan itibaren sınırdan karbon vergisi yükümlülüğü getirilecek. Sonraki yıllarda diğer sektörler için de aynı uygulama başlayacak. TİM olarak bu bilinçle çalışmalarımızı yürütüyoruz. TİM Sürdürülebilirlik Bilim Komitemizi oluşturduk. İhracatçı Birliklerimizle IPA kapsamında projeler geliştiriyoruz. Ticaret Bakanlığımızın 'Yeşil Mutabakat' ile ilgili oluşturduğu 20 ihtisas çalışma grubunun 19'unda yer alıyor, aktif destek veriyoruz."

BANKALARLA YEŞİL DÖNÜŞÜM FİNANSMANI İÇİN PROTOKOL

Dönüşümün zorlu ve maliyetli bir süreç olduğunu ifade eden Gültepe, ekonomiyi karbonsuzlaştırmanın en önemli boyutlarından birini "Yeşil Finansman"ın oluşturduğunu söyledi. OECD'nin tahminlerine

göre sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılabilmesi için yılda 6,3 trilyon dolar yatırım yapılması gerektiğini aktaran Gültepe, "Avrupa Birliği sadece reel sektörün sürdürülebilirlik yatırımları için 10 yılda 1 trilyon euro destek vermeyi planlıyor. Biz de IPA fonları ve diğer projeler vasıtasıyla AB kaynaklardan maksimum düzeyde yararlanmalıyız. Yeşil İklim Fonu'ndan ülkemiz için sağlanan 3,2 milyar dolarlık kaynak hepimiz için moral oldu. Elbette dönüşümü tamamlamamız için kaynakları çoğaltmak ve zenginleştirmek durumundayız. Bankalarımızın da bu alanda finansman desteklerini çeşitlendirmelerini çok önemsiyoruz. Katılımcı bankalarla yeşil dönüşümün finansmanı için ortak bir protokol imzalamak istiyoruz" diye konuştu.

“Yeterli finansman kaynağı sağlanmadan gerçekleşmesi zor”

Garanti BBVA'nın “İhracatta Sürdürülebilir Gelecek” isimli etkinlikler serisinin ilkinde TİM Başkanı Mustafa Gültepe konuşmacı olarak yer aldı. Gültepe, “Avrupa Yeşil Mutabakatı'na Hazırlanırken Türkiye Neler Yapmalı?” konulu panelde, TİM'in yürüttüğü projeleri ve çalışmalarını katılımcılarla paylaştı.

YEŞİL MUTABAKATI, UYUM sürecinde desteklemek ve sürdürülebilir yatırımların önünü açmak amacıyla hayata geçirilen “İhracatta Sürdürülebilir Gelecek” serisinin ilk etkinliği 23 Kasım'da, Garanti BBVA'nın öncülüğünde Fişekhane İstanbul'da gerçekleşti. Moderatörlüğünü gazeteci yazar Ilgaz Gürsoy'un üstlendiği toplantının açılış konuşmalarını, Garanti BBVA Genel Müdürü Recep Baştuğ ve Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu yaptı.

“Avrupa Yeşil Mutabakatına Hazırlanırken Türkiye Neler Yapmalı?” konulu panele, TİM Başkanı Mustafa Gültepe,

Garanti BBVA Genel Müdürü Recep Baştuğ, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Levent Kurnaz ile Ankara Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü Güray Değerli katıldı. Etkinliğin ikinci yarısında, “Yeni İş Normali: Sürdürülebilirlik” ve “Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması Odağında Teknik Bilgi ve Deneyim Paylaşımı” isimli panellerde ise alanlarında uzman isimler ihracatçı firmaları teknik konular hakkında bilgilendirdi.

“YEŞİL DÖNÜŞÜM TERCİHTEN ÖTE; SORUMLULUK”

Etkinliğin ilk oturumunda konuşan TİM Başkanı Mustafa

Gültepe, üretim süreçlerinde ortaya çıkacak dönüşüme paralel olarak üretim yaparken ham maddenin nereden ve nasıl temin edileceği konusunda bilgiler verdi. Yeşil dönüşümün ve sürdürülebilirliğin insanlık için tercihten öteye bir zorunluluk olduğunu ve bu dönüşümün ticari boyutu bir yana, insani bir sorumlulukla yürütülmesi gerektiğini vurgulayan Gültepe, “Yeşil Mutabakat konusunda Avrupa Birliği başta olmak üzere, ABD ve Çin gibi ülkelerde de yeşil dönüşüm stratejilerinin geliştirildiğini görüyoruz. İhracatının yüzde 55'ini Avrupa'ya yapan ülkemiz için küresel ölçekteki bu dönüşüme uyum sağlamak son derece

önemli” diyerek Avrupa Birliği’ndeki gelişmeleri çok yakından takip ettiklerini belirtti. Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ile 2050’de karbon sıfır kıta hedefine odaklanıldığını ve bu hedef doğrultusunda çimento, elektrik, alüminyum, demir çelik ve gübre ihracatlarında limit üstü karbon emisyonu için 2026’dan itibaren karbon vergisi ödeme yükümlülüğü getirildiğini hatırlatan başkan, önümüzdeki yıllar için tüm sektörlerin bu duruma hazırlıklı olması gerektiğinin altını çizdi.

TİM YEŞİL MUTABAKAT’A HAZIRLANIYOR

Başkan Gültepe, TİM olarak Yeşil Mutabakat’a uyum çalışmalarının bütün hızıyla devam ettiğini belirterek bir buçuk yıl önce açıklanan “Sürdürülebilirlik Eylem Planı”nın 12 ana hedefinden söz etti. TİM’in Eylem Planı’nda sürdürülebilirliği; genel yönetsel (genel politika, düzenleyici çerçeve), ekonomik (tedarik zinciri, vergilendirme, finansman), sosyal (istihdam, iş sağlığı, eğitim) ve çevresel (enerji, su ve atık yönetimi, biyoçeşitlilik) boyutlarıyla ele aldıklarını vurgulayan Gültepe; “Eylem Planımız doğrultusunda Sürdürülebilirlik Bilim Komitesi’ni oluşturduk. TİM’in ardından Tekstil, Tarım ve Hayvancılık Sektörel Eylem Planları birliklerimiz tarafından açıklandı.

Yıl bitmeden otomotiv sektörümüzün planı da

tamamlanmış olacak. İhracatçı birliklerimize yol göstermesi için sektörel sürdürülebilirlik eylem planı kılavuz çalışması hazırladık. Ticaret Bakanlığımızın Avrupa Yeşil Mutabakatı İhtisas Çalışma Grubu’nda yer alıyoruz, çalışmalara aktif olarak katkı sağlıyoruz” dedi.

Dönüşümün yeterli finansman kaynağı sağlanmadan gerçekleşmesinin de zor olduğunu kaydeden Gültepe, karbon nötr ekonomi modeli için finans sektörünün önemli bir aktör olduğunun altını çizdi. Gültepe konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: “Bu amaç doğrultusunda, Yeşil Dönüşümün Finansmanı toplantısı düzenleyerek ihracatçılarımız ile finans kesimi arasındaki yeşil dönüşüm noktasında daha sıkı iletişim kurulmasını amaçlıyoruz”

“Ölçemediğimizi yönetemeyiz”
“Avrupa Yeşil Mutabakatına

Hazırlanırken Türkiye Neler Yapmalı?” panelinde ülkemizdeki ihracatçı firmaların sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm alanındaki olgunluk seviyesini değerlendiren Gültepe, büyük ölçekli şirketlerimizde sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm konusunda üst düzey bir bilinç oluştuğunu, şimdi özellikle KOBİ’lere odaklanarak farkındalığı artırılması gerektiğinden bahsetti. TİM Sürdürülebilirlik Eylem Planı kapsamında firmalar için eğitim programları düzenlediklerini söyleyen Gültepe, ‘Ölçemediğimizi yönetemeyiz’ bilinciyle TİM Dijital Mentorluk Programımız ile firma düzeyinde ölçümlerimizi yaygınlaştıracacağız. Dijital mentorluk programı ile Avrupa Yeşil Mutabakatı ve iklim değişikliğini odak noktamıza alarak yüksek emek ve uzmanlık gerektiren analizleri dijital bir mentor yardımıyla gerçekleştireceğiz.” dedi.

Yöneticilik ve yönetmek üzerine...

Prof. Dr. Emre Alkin

Bu sayıda ihracat ve ekonomiyle alakalı yazmak yerine, firmaların içinde bizi en çok etkileyen “değişim süreci” üzerine yazmak istedim. Yöneticilik ve yönetmek sadece patronluk, unvan ya da makamla ilgili diye düşünenler olabilir. Ancak hiçbir unvan, makam ya da sahiplik derecesi başarıyı garantilemez.

En güçlü yönetici bile, beraberinde çalışanlarla, yazdığı reçeteleri müzakere etmek zorundadır. Yaklaşmakta olan bir tehlikeden korunmak ya da bir fırsattan faydalanmak için önceden pozisyon almak söylendiği kadar kolay değildir. Rahatı bozulacak olanların, yöneticiye tam olarak inanmayanların veya kendi ruh halleri sebebiyle zorluk çıkaranların direnci, en kararlı yöneticileri bile başarısızlığa götürebilir. Burada maharet, yöneticinin taleplerinde katı değil akılcı bir tutum sergilemesi, sunduğu çözümün lehine bir “al-ver” süreci başlatmasıdır. Muhafif düşüncede oldukları kişi ya da departmanlarla ortak paydada bulunduğu çözümlerle başlayacak sonra sabırla kendi taleplerini yerine getirecek. Yöneticiler, bu hassas süreci kaliteli insan kaynağını kaybetmeden yerine

getirmek zorundadır. Kişi ya da grupların ihtiras veya kaptislerini değil, ihtiyaçlarını tatmin etmesi gerektiğini unutmamalıdır.

Bu sebeple kurumların değişim süreci kolay değildir, batmakta olan bir firmayı kurtarmaya gelenler bu sebeple daha şanslıdır. Çünkü herkes “kurtarıcılara” teslim olur, fazla itiraz etmez. Ancak öyle ya da böyle çalışmakta olan bir kurumda yenilik yapmak zordur. Bu sebeple mevcut fonksiyonları iyileştirmeye ya da değiştirmeye kalkmadan önce, ilk olarak daha önce var olmayan ama gelecekte fayda getirecek fonksiyonların kurulması, bunları mevcut departmanlara bağlamadan önce merkez tarafından yönetilmesi gerekir. Mesela finans sektöründe kanun ve mevzuatın emredici hükümleri ile oluşturulmuş yeni yapılar bile uzun bir adaptasyon süreci yaşamaktadır. Dolayısıyla yöneticiler eliyle yapılan yenilikler oldukça hassas şekilde ele alınmalıdır.

“PLAN, ZAMAN, BÜTÇE.. HEPSİ HASSAS İŞLER..”

Yapılan her yeni hamlenin süresi, bütçesi ve hedefleri en azından yöneticiler tarafından net şekilde belirlenmeli, tercihen personelle şeffaf şekilde paylaşılmalı. Böylelikle yöneticilerin bir planları olduğu, hatada ısrar

etmeyecekleri ve başarıyı da ödüllendirmeye niyetleri olduğu anlaşılacaktır. Personelin büyük bir kısmı hedefleri benimsememiş ise başarı şansı yüksek olmaz. Tereddütlü hedefler isabet sağlasa da “tesadüf” olarak nitelendirilir.

Özetle, kurumları yenilerken hatta yeni bir binaya taşırken bile iç paydaşlar arasında bir “al-ver” süreci yürütmek gerekiyor. Bazıları buna “siyaset yapmak” diyebilir ancak bu tanımlama pozitif bir süreç anlamına gelmiyor. Çünkü siyasette çoğu zaman statükoyu korumak için mücadele ediliyor. Yenilik yapmak için değil. Başarı için hangi konular için ısrarcı olacağını hangilerini gelişmesi için kendi hâline bırakacağını bilen bir yönetici, fırtınalı denizlerde gemisini selamete çıkaran kaptan gibidir. Sanırım gelecek dönem böyle bir kaptanlığa ihtiyacımız olacak. Geminin içinde yolcu ve mürettebat yokken elbette daha kolay, ancak pek çoğumuz böyle bir lükse sahip olmadığımız için yukarıda bahsettiğim süreçlerden geçmek zorunda kalıyoruz. Bu arada unutmadan hatırlatayım: Yenilik her zaman iyidir ancak laf olsun diye yenilik yapılmaz. Kazanan taktiği sakın değiştirmeyin.

Markanızı, buluşunuzu, tasarımınızı
tüm dünyada koruyoruz

1983'ten bu yana...

 Türkiye İsviçre Kazakistan Birleşik Arap Emirlikleri İngiltere

www.destekpatent.com

Spine Tower Saat Sokak No: 5 Kat: 13 Maslak-Sarıyer 34485 İstanbul / TÜRKİYE

T. 0212 329 00 00 F. 0212 346 02 64

Dr. Can Fuat Gürlesei

Dünya ticaretinde ana senaryo iki çeyrek küçülme

Dünya ticaretinde dalgalanmaların olduğu bir dönem yaşıyoruz.

2017 ve 2018 yıllarında hızlı büyüyen dünya ticareti 2019 yılında ticaret savaşlarının başlaması ile durağanlaşmıştı. 2020 yılındaki pandemi salgını ile dünya mal ticaretinde önemli bir daralma oldu. 2021 yılında ise bu kez pandemi sonrası ortaya çıkan yeni normal koşulları içinde dünya ticaretinde yeniden sıçrama gerçekleşti. 2022 yılının ilk yarısında dünya mal ticaretinde hem miktar hem de değer olarak büyüme devam etti. Ancak yılın ikinci yarısında bu kez savaşın ve sıkı para politikalarının etkileri ile dünya ticareti yeniden yavaşlamaya başladı. Dünya ticaretinde gelecek döneme ilişkin ana senaryo iki çeyrek küçülme yaşanmasıdır.

İKİ ÇEYREK KÜÇÜLME BEKLENİYOR

Dünya ticaretinde mevcut koşullar içinde ana senaryo 2022 yılının son çeyreğinde ve 2023 yılının ilk çeyreğinde küçülme yaşanmasıdır. Sıkı para politikaları ve birçok merkez bankasının faiz

oranları 2023 yılının ilk çeyreği sonunda zirveye ulaşacaktır. Enflasyonların da bu tarihten itibaren kalıcı olarak geri çekilmeye başlaması beklenmektedir. Bu çerçevede yılın ikinci yarısına ilişkin beklentiler daha olumlu olacaktır. Dünya ticaretinin bu varsayımlar çerçevesinde 2023 ikinci çeyrekte küçülmeyi durdurması ve 2023 yılı üçüncü çeyreğinde yeniden büyüme sürecine girmesi beklenmektedir.

DÜNYA İHRACATINDA GERİLEMELER BAŞLADI

Dünya ticaretindeki yavaşlamanın ardından beklenen küçülme varsayımı, fiilen sahaya da yansımaya başlamıştır. Eylül ve Ekim aylarında büyük ihracatçı ülkelerin ihracatları fiilen azalmaktadır. En büyük ihracatçı Çin'in ihracatı Ekim ayında yılın ilk gerilemesini yaşamıştır. Euro Bölgesi'nin ihracatı son aylardaki yavaşlamanın ardından daralmaya geçmiştir. ABD'nin ihracatı henüz yavaşlama eğilimindedir. Japonya, Güney Kore ve Tayvan'ın ihracatları da Ekim ayında küçülmüştür. Ekim ayı fiili ihracat verileri, dünya ticaretindeki küçülme beklentilerinin hayata

geçtiğini göstermektedir.

İHRACATTA ALINAN SİPARİŞLER GERİLİYOR

Gelecek döneme ilişkin ihracatın seyrini gösteren en iyi veri, alınan ihracat siparişlerindeki gelişmelerdir. Satın Alma Yöneticileri Endeksi içinde yer alan ihracatta alınan siparişler verisi, dünya ticaretinde daralmayı göstermektedir. Ekim ayında dünya ticaretinin yüzde 90'ını yapan 42 ülkenin alınan ihracat siparişleri 39 ülkede düşüş göstermiştir. Hindistan, Avustralya ve Vietnam alınan ihracat siparişleri artan üç ülke olmuştur. Almanya, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Avusturya ve Tayvan alınan siparişlerin en sert düştüğü ülkeler olarak kayıtlara geçmiştir. Tayvan, Çin ile olan sıkıntıları nedeniyle daralma yaşamaktadır. Avrupa ülkeleri ise savaşın, sıkı para politikaları ile enerji tasarrufu planının sınırlayıcı etkilerini yaşamaya başlamıştır.

NAVLUN GÖSTERGELERİNDE SERT DÜŞÜŞLER

Küresel ticaretteki gelişmeleri yansıtan bir diğer önemli gösterge, taşımacılık

		<p>EN BÜYÜK İHRACATÇI ÇİN'İN İHRACATI EKİM AYINDA YILIN İLK GERİLEMESİNİ YAŞAMIŞTIR. ABD'NİN İHRACATI HENÜZ YAVAŞLAMA EĞİLİMİNDEDİR. EURO BÖLGESİ'NİN İHRACATI SON AYLARDAKİ YAVAŞLAMANIN ARDINDAN DARALMAYA GEÇMİŞTİR. EKİM AYI FİİLİ İHRACAT VERİLERİ, DÜNYA TİCARETİNDEKİ KÜÇÜLME BEKLENTİLERİNİN HAYATA GEÇTİĞİNİ GÖSTERMEKTEDİR.</p>	
<p>fiyatları yani navlunlardır. Pandemi sonrası ortaya çıkan arz ve tedarik sıkıntıları ile konteyner taşımacılığındaki sıkıntılar sonrası navlun fiyatları beş-altı katı artış göstermişti. Genel beklenti, konteyner ve tedarik sıkıntılarının aşılması ile navlunların da gerilemesi ancak pandemi öncesine dönemeyeceği şeklindeydi. Ancak küresel resesyon beklentileri ve ticaretteki fiili küçülme nedeniyle navlunlarda da sert düşüşler yaşanmaktadır. Navlunlar pandemi öncesine de yaklaşmış bulunmaktadır.</p> <p>TÜRKİYE'DE DE SEKTÖRLERİN İHRACAT SİPARİŞLERİ GERİLİYOR</p> <p>Küresel ticarete yaşanan gelişmeler, Türkiye'nin ihracatını da doğrudan etkilemektedir. Türkiye'nin sektörler ihracatı Ekim ayında gerilemiştir. Ancak serbest bölgelerden yapılan transit ticarete önemli artış sürmektedir ve bu nedenle toplam ihracatta sınırlı da olsa bir artış yaşanmıştır. Gelecek döneme ilişkin ihracat beklentilerini şekillendiren en iyi gösterge olan alınan ihracat siparişleri, Türkiye'nin ihracatında düşüşün süreceğini</p>	<p>göstermektedir. İstanbul Sanayi Odası'nın Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nde tüm alt sektörlerde alınan ihracat siparişleri Ekim ayında gerilemiştir. Türkiye'nin sektörler ihracatı muhtemelen iki çeyrekte de küçülecektir.</p> <p>ENFLASYONLA MÜCADELEDE ERKEN ZAFER, TİCARETİ RAHATLATIR</p> <p>Dünya ekonomisi ve ticaretinde yaşanan daralmanın sona ermesi, büyük ölçüde küresel enflasyon ile mücadeleye bağlı bulunmaktadır. Ayrıca savaşın nasıl evrileceği ve</p>	<p>enerji krizinin Avrupa'daki etkileri de belirleyici olacaktır. Enflasyonda kalıcı gerileme ne kadar erken başlarsa beklentilerdeki iyileşme ve ticaretteki toparlanma da o kadar erken olacaktır. Ticaretin geleceği açısından gözler zorlu kış aylarında enflasyonda, savaşın gelişmelerinde ve enerji krizinin etkilerinde olacaktır.</p> <p>Küresel koşullar Türkiye'nin ihracatını sınırlarken en önemli destek, ihracatın finansmanında yaşanacak rahatlatma ile Türk lirası üzerindeki baskının sona ermesi olacaktır.</p>	
			

İhracatta liderlikten küresel oyunculuğa **OTOMOTİVDE TOGG ETKİSİ**

Ekim'de tanıtımı yapılan Türkiye'nin ilk yerli elektrikli otomobili Togg, seri üretime geçeceği 2023 yılından itibaren, üretimden yan sanayiye tüm otomotiv ekosistemini dönüştürmeye hazırlanıyor.

T

ürkiye, tüm dünyayı etkisi altına alan otomotiv sektöründeki teknolojik dönüşümü vaktinde yakaladı.

İlk yerli elektrikli otomobil Togg, tam da Cumhuriyetin kuruluşunun 99'uncu yıldönümü olan 29 Ekim 2022'de Gemlik'teki üretim bandından indirildi. Lansmanı büyük ses getiren elektrikli otomobilin etkileri hâlâ sürerken sektöre ne getireceği de merak konusu.

27 Aralık 2019'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tanıtımını yaptığı Togg'un 18 Temmuz 2020'de

fabrika inşaatına başlanmıştı. Üç yıl dolmadan fabrika üretimi tamamlandığı gibi Togg'un ilk SUV modeli de tanıtıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından törende test sürüşü gerçekleştirilen Togg'dan, 2030 yılına kadar 1 milyon adet üretilmesi hedefleniyor. Bu da gerek ana sanayi gerekse yedek parça sektörünü yakından ilgilendiriyor.

Enerji kullanımının fosilden elektriğe geçmesi, ana sanayiden yan sanayiye her kademede değişimi zorunlu kılıyor. Elektrikli araçlar ayrıca alt yapı olarak batarya fabrikalarından şarj istasyonlarına yeni yatırımları beraberinde getiriyor.

“SEKTÖR OLARAK HAZIRLIKLIL OLMALIZ”

Ülkenin köklü yedek parça şirketlerinden Motor Aşın'ın CEO'su Saim Aşçı, 2030 yılına kadar 1 milyon araç hedefi gerçekleşirse otomotivde ülkemiz adına ciddi bir devrim olabileceğini kaydederek özellikle beş senelik bir dönemde sektörün ciddi bir mesafe katedebileceğine vurgu yaptı. Aşçı, sektörü bekleyen olasılıklarla ilgili sözlerini şöyle sürdürdü:

“Togg, satış sonrası hizmetler, alt yapı ve tedarik sanayisine ciddi ivme katabilir. Bunun yanında bu alanların gereksinimlerini ve standartlarını da yeniden belirleyebilir. Tedarik sanayi ve yedek parça sektörü olarak ekonomimizin lokomotifini olarak ifade edilen otomotiv ekosisteminin sacayağından biriyiz ve bu değişim bizleri de önemli ölçüde etkileyecektir. Mevcut durumda 8 bin elektrikli araçlık bir elektrikli otomobil parkuru olduğu ifade ediliyor fakat 2019'dan beri sürekli bir artış grafiği izleniyor. Togg ile birlikte bu grafik daha da artacaktır. Sektör olarak hazırlıklı olmamız ve stratejilerimizi buna göre konumlandırmamız gerekiyor.”

AVRUPA TETİKLEDİ

Sektördeki global eğilimin yakalanmasında Türkiye'nin en önemli ticaret ortağı Avrupa'daki hızlı dönüşümün etkisi büyük. Avrupa, karbon nötr politikasının bir uzantısı olarak fosil yakıtlardan elektrikli araçlara geçişin öncülüğünü üstlendi. Şu anda Avrupa'da elektrikli araç satışının toplam pazardaki payı yaklaşık yüzde 12'ye çıktı. Adet bazında ise Temmuz-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22'lik artışla 259 bin 500 satış gerçekleştirildi.

Türkiye'de ise elektrikli otomobil satışlarının henüz bu denli yaygın olduğunu söylemek güç. Rakamlara göre, elektrikli araç satışlarında Ocak-Ekim 2022'de geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 148,6 artış dikkat çekse de toplam satışlar 4 bin 939 adette kaldı. Ancak Togg'un 2023 yılında trafiğe çıkmasıyla birlikte

elektrikli otomobil pazarının hareketlenmesi bekleniyor. Gelecek yıl özellikle iç pazarda artması beklenen talebin, 2024-2025 yıllarında ihracata kayması öngörülüyor.

“DÖNÜŞÜMÜ YAKALAMAK ADINA ÇOK ÖNEMLİ”

Türk otomotiv sektörü, hâlihazırda üst üste 16 yıldır ülke ihracatının gururu olmaya devam ediyor. 2021 yılında yaklaşık 30 milyar dolar değerinde dış satıma imza atan sektörün Togg ile birlikte yeni bir atağa geçeceği söyleniyor. Bu konuda açıklamaları bulunan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Togg'un sektörde çarpan etkisi yapacağını vurguladı.

Yılın ilk sekiz ayında Türk otomotiv ihracatının, küresel pazara paralel olarak diğer sektörlerle nazaran daha sınırlı bir büyüme kaydettiğini söyleyen Gültepe, yine de sektörün bu yılı 30 milyar doların üzerinde

%12

AVRUPA'DAKİ ELEKTRİKLİ
ARAÇLARIN PAZAR PAYI

Başkan Gültepe, Togg'un net ihracat değeri olarak Türkiye ekonomisine çok büyük fayda sağlayacağını ve ithalatı azaltacağını vurguladı.

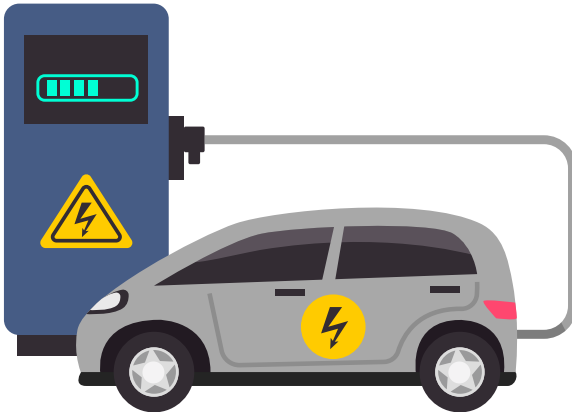

ihracat ile kapatabileceğini belirtti. 2023 yılının Togg'un kendini ispatlayacağı bir yıl olacağını dile getiren Gültepe, sektörde teknolojiyi yakalamanın önemine dikkat çekti: "Otomotiv sektörü çevreci bir dönüş hâlinde ve elektrikli araçların sayısı her geçen gün artmakta. Yerli aracın böyle bir teknoloji ile pazara girmiş olması dönüşümü yakalamak adına oldukça önemli. Togg, güçlü Güçlü bir tanıtım ile otomotiv

ihracatına da büyük bir katma değer sağlayacaktır."

"DİĞER SEKTÖRLERİN İVMESİNİ YÜKSELTECEK"

Başkan Gültepe, Togg'un net ihracat değeri olarak Türkiye ekonomisine çok büyük fayda sağlayacağını ve ithalatı azaltacağını da vurguladı. Özellikle cari açık verilen noktalarda, çok büyük bir fayda sağlayacağını altını çizen Gültepe, otomotiv sanayisinin de Türk savunma sanayisinde olduğu gibi kendi markasıyla dünyayı gezen bir sektör olmasını temenni etti. Gültepe ayrıca, "Türk otomobilinin dünya pazarlarında dolaşması, bence çarpan etkisi yaparak diğer sektörlerin de ivmesini yukarı kaldıracaktır." diye konuştu. TİM REPORT dergisi olarak sektörün önde gelen temsilcilerinden sektörü bekleyen değişimle ilgili görüşlerini aldık.

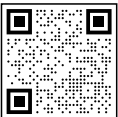

TRAFİĞE TAKILIP KALMAYIN

QUICK'TE FAZLASI VAR

Trafiğe Takılmayın! Finanstan Sağlığa, geniş ürün yelpazesi ile Quick Sigorta'da daha çok ürün daha çok güvence var!

Q-BLOG

Q-MAG

Q-SÖZLÜK

QUICK
SİGORTA

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD)
Yönetim Kurulu Başkanı
CENGİZ EROLDU

“TOGG, YENİ TEKNOLOJİLERE UYUMDA KATALİZÖR ROLÜNDE”

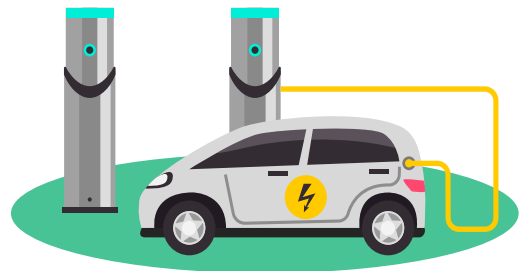
2021 yılı sonu verilerine göre ülkemizde 2 milyon adetlik üretim kapasitesine ve 53 bin direkt istihdama sahip otomotiv sanayimiz; 937 bin adet ihracat, tedarik sanayi ile birlikte 30 milyar dolar ihracat geliri ve 9,4 milyar dolar dış ticaret fazlası gerçekleştirmiştir. Togg'un tam kapasiteye ulaştığında yılda 175 bin adet araç üretimi yapması ve 4 bin 300 kişiye doğrudan, 20 bin kişiye ise dolaylı istihdam sağlaması bekleniyor. 2030 yılına kadar üretilecek 1 milyon araç ile cari açığın kapatılmasına 7 milyar dolar katkı sağlanacağı öngörülmüyor. Rakamların ötesinde, Togg'un sağlayacağı en önemli katma değer in ekosistemin gelişiminde olmasını bekliyoruz. Özellikle tedarik sanayimizin yeni teknolojilere uyumu ve ülke genelinde yaygın şarj altyapısının kurulması noktasında katalizör etkisi yapacağını düşünüyoruz.

Dünya genelinde hız kazanan iklim politikaları ve her geçen gün netleşen sıfır emisyon hedefleri, tüm dünyayı düşük emisyonlu araçlara geçiş konusunda zorluyor. Küresel olarak otomotiv endüstrisi önemli bir dönüşüm sürecinde. Geleceğin alternatif yakıtlı araçlarda olduğu çok net. En önemli ihraç pazarımız olan AB'nin 2050'de karbon nötr kıta olması için yeni büyüme stratejisi olarak açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı, bu önemli dönüşümde Avrupa'nın öncü olacağını

gösteriyor. Dolayısıyla, rekabetçiliğimizin korunması ve ekonomiye sağladığımız katkının sürdürülebilmesi için AB'deki bu gelişmelere cevap verecek şekilde üretim yapmamız bir zorunluluk.

Otomotiv sanayimiz dünya otomotiv üretim sıralamasında 13'üncü, AB'de ise 4'üncü sırada yer alıyor. Ticari araç üretiminde ise AB'de en büyük üretici konumdayız. Türk otomotiv sanayi, tasarımdan üretime kadar tamamen kendi geliştirdiği ürünlerinin yanı sıra kendi motorunu geliştirip üreten, dünyaya mühendislik ihracatı yapan önemli bir küresel oyuncu konumunda. Sanayimiz esnek, verimli ve ileri teknolojiye sahip tesislerinin yanı sıra yetkin, nitelikli iş gücü, kuvvetli tedarik sanayi ile de ön plana çıkmaktadır.

Küresel iklim politikalarının etkisi ile başlayan dönüşüm sürecinde rekabetçiliğimizi korumanın en önemli unsurlarından bir tanesi, ürünlerimizdeki yüksek yerli katkı oranını korumak, geliştirmek ve katma değeri yüksek üretim ile ülke ekonomisine en yüksek seviyede katkı sağlamak. Güçlü ve rekabetçi tedarik sanayimizin katkılarıyla araç grubu bazında değişkenlik göstermekle birlikte şu an yerli katkı payı yüzde 80'e ulaşan ürünlerimiz var. Ancak elektrifikasyon, alternatif yakıt teknolojileri gibi dönüştürücü teknolojilerin etkisi ile araç yapılarının ciddi bir değişim içinde olduğu dikkate alındığında, mevcut yerli katkı oranlarının gelecekte düşmesi riski ile karşı karşıyayız. Kritik teknolojinin yerleştirilmesi için tedarik sanayimiz ile birlikte çalışmalarımıza hızla devam ediyoruz. Bu noktada Togg'un kritik teknolojilerin yerleşmesi konusunda etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı
BARAN ÇELİK

“2025 YILI VE SONRASINDA ÖNEMLİ İHRACAT ARTIŞI ÖNGÖRÜYORUZ”

"Türkiye artık bir otomotiv ülkesi, bunu net olarak görüyoruz. Otomotiv sektöründe üretim, ihracat, istihdam ve yatırımları ile uzun yıllardır süregelen köklü bir tecrübeye sahip. Türk otomotiv endüstrisini OEM'ler (orijinal ürün üreticisi) geliştirdi; ama girişimci ruha sahip, dünyayı takip eden girişimciler ayrıştırdı. Bugün bir aracın içindeki her türlü komponenti üretebilen tedarikçilerimiz var. Dolayısıyla Türkiye bir otomotiv ülkesi olmaya devam ediyor. Şimdi de kendi elektrikli otomobil markası olan Togg'u üreterek otomotiv sektöründe mobilite ekosistemine doğru yaşamakta olan değişime güçlü bir uyum sağladı. Türk otomotiv sanayimizin adeta vites yükselttiği bir hamle niteliği taşıyan Togg, dünya otomotiv endüstrisindeki marka gücümüzü de taçlandırmış oldu. Mevcut yerlilik oranı yüzde 50'den fazla olan Togg'da bu oranın üç yıl içinde yüzde 70'i geçeceği bekleniyor. İlerideki süreçte batarya başta olmak üzere çok sayıda aksam ve parçanın ülkemizde üretilmesi, tedarik sanayimizin güçlenmesi adına ayrıca önemli. Togg'un gelecek aylarda tek modelle seri üretime başlayacağını biliyoruz. Bu model, Türkiye iç pazarını besleyecektir. Diğer modellerinin 2024-2025 yıllarından itibaren devreye girmesi ihracat pazarlarına açılması açısından önemli. Togg ve diğer elektrikli araç projelerine baktığımızda, Türkiye otomotiv endüstrisinin 2025 yılı ve sonraki dönemde önemli ihracat artışı seviyelerine ulaşabileceğini öngörüyoruz. Tabii tüm bunlar için öncelikli koşulun rekabetçiliğimizi koruyabilmek olduğunu söylemeliyim. Gelecek yıllarda Togg'un ülkemiz ihracatına önemli katma değer sağlayacağı muhakkak. Bu yatırım; savunma, bilişim, yazılım gibi pek çok sektörün de ciddi anlamda destekçisi olacaktır. Yine yerli otomobili geliştirme ve üretim sürecinde çok sayıda start-up firma ile çalışılıyor. Bu da endüstride yüksek teknoloji odaklı yeni aktörlerin ortaya çıkmasını kolaylaştıracaktır."

Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneği (TAYSAD)
Yönetim Kurulu Başkanı
ALBERT SAYDAM

“TEDARİK SANAYİ İÇİN DE ÖNEMLİ BİR KALDIRAÇ OLACAKTIR”

TAYSAD, otomotiv tedarik sanayisinde çalışan 500'e yakın üyesiyle, 25 milyar dolarlık iş hacmi, 11 milyar dolarlık ihracat ve 220 binin üzerindeki istihdamıyla Türk otomotiv tedarik sanayinin tek ve en yetkin temsilcisi konumunda. 188 adet AR-GE ve Tasarım Merkezi ile ülke ekonomisine değer katan TAYSAD'ın, 60 üyesiyle de 43 ülkede 160'tan fazla tesis yatırımı bulunuyor. Tam kapasiteye ulaştığında yıllık 175 bin araç üretecek olan Togg, 4 bin 300 kişi istihdam edecek. İlerleyen dönemde üretimin 1 milyon adede kadar yükseltilmesi planlanan Togg, hem ana hem tedarik sanayi için önemli bir kaldıraç olacaktır. Projenin başından ihracat hedefi ile yola çıkılmasını çok isabetli buluyoruz. Otomotiv sanayi, büyük bir dönüşüm içinde. Bu dönüşümü birebir yansıtan Togg, bizler için bir boy aynası niteliğinde. Bu yeni düzende 60 senenin üzerinde tecrübesiyle Türk otomotiv tedarik sanayi olarak neleri yapabildiğimizi göstermenin yanında, neleri yapamadığımızı da görmek için bir imkân olacaktır. 'Dönüşüm olacak ama yavaş olacak' sözü çok doğru değil. Dönüşüm hızlı olmak zorunda. Bunun üç önemli paydaşı var; kanun koyucu, ana sanayi, otomotiv tedarik sanayi. Üçü arasındaki iletişimin çok iyi olması lazım. Önümüzde sıçramayı doğuracak bir ortam var. Ama bu hedefe herkesin odaklanması, üzerimizdeki yüklerin kalkması gerekiyor. Şu andaki tahminlere göre otomotiv sanayinde 2020'ye göre yüzde 3'lük büyüme hedefleniyor. İhracat tutarımız ise güzel bir veri. Tedarik sanayi özeline baktığımızda bu oranlar daha da sevindirici. 2020'ye göre tedarik sanayinin ihracat artışı yüzde 35 olarak gerçekleşti. Otomotiv ihracatındaki tedarik sanayinin payı geçmişte yüzde 30'lardaydı, şu anda yüzde 42 seviyesindeyiz. Togg'un üretime başlamasıyla tedarik sanayicilerin elektrikli otomobile yönelik altyapısının güçleneceğini ve dünya çapında bilinirliğinin artacağını düşünüyoruz."

sektör dosyası

Doğru bilinen yanlışlarından
bilinmeyenlerine

MADENCİLİK

Türkiye'de madenlerin yeterince tanınmadığını söyleyen TİM Sektörler Konseyi Maden Sektör Konseyi Başkanı ve İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Rüstem Çetinkaya, yaygın kanının aksine madencilikğin altın ve kömürden ibaret olmadığını, madenlerin hayatın her alanında kritik bir öneme sahip olduğunu belirtiyor.

M

aden sektörünün kendi içinde doğru bilinen yanlışları içeren, hayatımızın istisnasız her noktasına dokunan ürün gamını kapsadığını belirten

Rüstem Çetinkaya, dünyada bilinen 90 maden tipinin 80'inin Türkiye'de olduğunu söyleyerek her türlü yer altı kaynağının maden olarak değerlendirilebileceğini belirtiyor. Ancak bugün Türkiye'de gelinen noktada sanayinin ham maddesi olan madenleri yeterince tanımadığımızın altını çizen Çetinkaya, kozmetikten inşaaata, tarımdan kimyaya, gıdadan sağlığa her sektörün ana bileşenlerinde maden olduğunu vurguluyor. Bebekler için kullanılan pudradan besin takviyesi olarak kullanılan çinko ve kalsiyuma, diş dolgusundan organ protezlerine kadar en tahmin edilmez alanlarda bile madenlerin başrol oynadığına dikkat çekiyor.

ENERJİ DÖNÜŞÜMÜNDE MADENİN ROLÜ ARTACAK

Tüm dünya, enerji dönüşümüne tanık olduğumuz bu günlerde elektrikli araçların payı giderek artıyor. Bu dönüşümde en çok ihtiyaç duyulacak şeyin yine madenler olacağını söyleyen Rüstem Çetinkaya, bunu şöyle açıklıyor: "Elektrikli bir aracın üretiminde, içten yanmalı bir motora göre altı kat daha fazla maden kullanılıyor. Elektrikli teknolojilerin artmasıyla birlikte bakır ihtiyacı da artacaktır.

Günümüzde dünyadaki en önemli iletken, altından sonra bakırdır. 2030 yılına geldiğimizde bugüne oranla 15 kat daha fazla bakır kullanacağız. Yine elektrikli araçların artması ve drone teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte çokça duyduğumuz lityumun kullanımı 42 kat artacak. Yine lityumun enerjisini artıran kobalt, nikel ve alüminyum ihtiyacı çok daha fazla olacak."

DOĞAL TAŞTA ÇOK GÜÇLÜYÜZ

İhracat açısından madenleri üç kaleme ayıran Başkan Çetinkaya, bu kalemleri metalik cevherler, doğal taşlar ve endüstriyel mineraller olarak özetliyor. Çetinkaya, "Metalik cevherlerde ilk sırada bakır gelir; kurşun, çinko, krom, boksit şeklinde ilerler. Doğal taşlarda ise bizim en çok bildiğimiz mermer, traverten, bazalt, andazit, diyabaz, çok az miktarda da granit ihracatımız var. Doğal taşta dünyanın en zengin yataklarından birine sahibiz. Endüstriyel minerallerde

Günümüzde dünyadaki en önemli iletkenin altından sonra bakır olduğunu söyleyen Rüstem Çetinkaya, 2030 yılına geldiğinde bakırın bugüne oranla 15 kat daha fazla kullanılacağını belirtiyor.

ise seramik, çimento ve cam madendir. Seramik, yüzde 99,9'u maden olan bir üründür. Bu grupta, kedi kumu olarak bilinen bentonit diye bir ürün de vardır. Aslında endüstriyel mineraller, daha ziyade inşaat ham maddelerini oluşturur." şeklinde açıklıyor. Bu yılki ihracat beklentilerini de sordüğümüz Çetinkaya, toplam 6-6,5 milyar dolar civarında bir rakama ulaşmayı beklediklerini ifade ediyor. Bu yıl en fazla ihracatı metalik madenlerde yaptıklarının altını çizen Çetinkaya, bundan önceki yıllarda birinci ihracat kaleminin doğal taş

30
MİLYAR DOLAR
YILLIK İHRACAT HEDEFİ

TİM Sektörler
Konseyi Maden
Sektör Konseyi
Başkanı ve İstanbul
Maden İhracatçıları
Birliği Başkanı
Rüstem Çetinkaya

olduğunu ekliyor. Doğal taş ihracatında Türkiye'nin elinin çok güçlü olduğunu dile getiren Başkan Çetinkaya, ülkenin mermerde dünyadaki 8 milyar dolarlık ticaret hacminden 2 milyar dolarlık güzel bir pay aldığını vurguluyor. Ülkemizin doğal taş dışında özellikle metalik madenlerde de pazar değeri olarak potansiyeli yüksek ürünlerinin bulunduğunu söyleyen Çetinkaya, "Biz Türkiye olarak madencilikte hâlâ çok genç durumdayız. Türkiye'de maden sermayesi henüz güçlenemediği için arama faaliyetleri sınırlı yapılabilir. Fakat gün geçtikçe yeni kaynak buluyoruz." diyor.

MADEN SADECE KÖMÜR VE ALTINDAN İBARET DEĞİL

Aslında maden deyince ilk akla gelen kalemler kömür ve altın... Oysa Başkan

Çetinkaya, bu kanının eksik bir bilgiye dayandığını, ihracat birliği olarak altın ve kömür ihracatının kendi alanlarına girmediklerini vurguluyor:

"Türkiye'de 18 altın madeni var ama 17'si ihracat yapmıyor. Bir ihracatçı birliği olarak altın bizim alanımıza girmiyor. Aynı şekilde kömürde de öyle. Üretilen 110 milyon ton kömürün 100 bin tonu; yani sadece binde biri ihraç ediliyor. Ancak biz maalesef maden birliği başkanı olarak altın ve kömürle ilgili soruları geçemediğimiz için derdimizi anlatamıyoruz. Bu ikisiyle ilgili sorguluyoruz." şeklinde sitemde bulunuyor.

POTANSİYELİMİZ, VAR OLANIN ÇOK ÜSTÜNDE

Rüstem Çetinkaya, madende yılda altı milyar dolarlık ihracatın beş katı üzerinde, yani 30 milyar dolar elde edebileceğini söyleyerek sektörün potansiyelinin çok daha yüksek olduğuna dikkat çekiyor. Özellikle metalik cevherlerde zengin kaynaklarımız bulunduğunun altını çizen Çetinkaya, dünyada Türkiye gibi madencilik açısından zengin ülkelerin gayrisafi millî hasıladan aldıkları payla ülkemiz arasında bir karşılaştırma yapıyor:

"Çin, madencilikte gayrisafi millî hasıladan yüzde 20, Rusya yüzde 14, Kanada yüzde 8, Amerika yüzde 7'lerde pay alıyor. Gelişmiş ülkelerde ortalama olarak yüzde 8 diyebiliriz. Peki biz Türkiye olarak şu anda GSYİH'den ne alıyoruz? Yüzde 1,3. Bu katkıyla 6 milyar dolarlık ihracat yapıyorsak yüzde 7'ye çıktığımızda 40-50 milyar dolar ihracat yapabiliriz demek oluyor. Ben yine de 30 milyar diyorum, konservatif yaklaşıyorum. Türkiye'de

sektörün önü açılrsa, ülke ihracatında açık ara lokomotif sektörün madencilik olacağından yüzde 100 eminim."

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN KARŞISINDA ALGILANIYOR

Madencilikle ilgili genel kanı, çevrenin ve sürdürülebilirliğin karşısında olduğu yönünde. Başkan Çetinkaya, buna özellikle karşı çıkıyor. Toplumdaki yaygın anlayışın sığ bir görüşe dayandığını ifade ederek "bizim için önce insan, sonra çevre, sonra maden" diyor. İnsanların madencilikte neye karşı olduğunu bilmeden karşı olduklarını eleştiren Çetinkaya, madencilğin sürdürülebilir bir şekilde yapılmasının gayet mümkün olduğunu söylüyor: "Biz bu konuyu tartışmaya hazırız. Fakat bu noktaya henüz gelemedik. Sektöre yönelik ağaç düşmanı şeklinde bir bakış açısı söz konusu." Kendisinden sürdürülebilir madencilik anlayışının çerçevesini çizmesini istediğimizde ise konuşmasını şöyle sürdürüyor: "Elbette ki 'çevre' var ama biz diyoruz ki önce 'insan' var. Bugün doğal taş madencilerimiz kendini yeni yeni geliştiriyor olabilirler ama dönüp metalik madencilere baktığımızda, bu tarz sürdürülebilirlik eylemlerine ciddi derecede önem veriyorlar ve bizler gerçekten de Avrupa Birliği normlarına göre madencilik yapıyoruz. Sürdürülebilirlikte, kendi çevresine kattığı değer ile birlikte maden faaliyeti sona erdikten sonraki durumu dahi planlayan, o süreci geliştiren maden sahaları var."

Hâlihazırda sektörün ÇED raporlarıyla da denetlendiğini belirten Çetinkaya, yer altı sularından ortamdaki hava, su, toprak ve gürültü analizlerine kadar çok sıkı denetimlerden ve süreçlerden geçtiklerini vurguluyor: "O nedenle

iyi madencilik ile kötü madencilik ayrılmalı ve sıkı denetim yapılmalı. Biz buna karşı değiliz. Çevreciler gibi biz de sektörü devletin adil, eşit, sürekli ve sıkı takip etmesinden yanayız."

ÇEVRE DOSTU MADENCİLİK MÜMKÜN

Temiz ve çevreci madencilğin mümkün olduğunu söyleyen Çetinkaya, "Zaten şu an yapılıyor. Ama birtakım kötü örnekleri ısrarla önümüze çıkarıyorlar." diyor. Yurt dışında iyi madencilik örneklerinin çok yaygın olduğunu da anlatan başkan, toplumla iç içe madencilik yapılabileceğini dile getiriyor. Çetinkaya, "Toplumumuz sadece görüntü kirliliğine takılıyor. Buna karşılık biz de diyoruz ki rehabilitasyon diye bir şey var. Bu sahalar eninde sonunda kanun gereği, verdiğimiz taahhüt gereği rehabilite edilecek ve bu sahaların tamamı eski haline geri döndürülecektir."

Dünyada gelişmiş maden sahalarının şehir merkezlerine, su kaynaklarına ve ormanlık alanlara yakın bölgelerde konumlandırılabilirdiğini belirten Rüstem Çetinkaya, bunun Avrupa ülkelerindeki örneklerinden de bahsediyor ve burada en önemli konuyu ihtiyaç ve fayda analizinin doğru yapılması olarak özetliyor. Avrupa Birliği normlarına rağmen madencilğin Avrupa'da bu şekilde yapılabildiğini ifade eden Başkan Çetinkaya, "İşte bunların hepsi sürdürülebilir, sorumlu madencilğin ve toplumsal mutabakatın nasıl yapıldığının örnekleri. Yoksa Avrupa Birliği'nin tam ortasındaki bir ülkenin çevre duyarlılığı olmadığı anlamına gelmiyor." diyor. Çetinkaya, Türkiye'de de başarılı maden sahaları rehabilitasyonları olduğunu sözlerine ekliyor.

nasıl başardılar

Zeki Sarıbekir

SARTEN AMBALAJ

2030 YILINA 30 FABRİKA İLE GİRMİYİ HEDEFLİYOR

Yurt içi ve yurt dışı fabrika yatırımlarıyla her geçen gün büyümeye devam eden Sarten Ambalaj'ın CEO'su Zeki Sarıbekir, son olarak Niğde'de bir fabrika yatırımı yaptıklarını ve bu yatırımları 10 yıl içinde 30'a çıkarmayı hedeflediklerini belirtiyor.

Türkiye'de 100'e yakın ülkeye ihracat gerçekleştiren Sarten Ambalaj, dünyada ilk 10, Avrupa'da ise ilk 3 metal ambalaj üreticisi arasında yer alıyor.

Bu yıl sektörde 50'nci yılını dolduran Sarten Ambalaj; endüstriyel ürünler, gıda ve kozmetik sektörleri gibi geniş bir yelpazede metal ve plastik ambalaj üretimi gerçekleştiriyor. Hem ihracat performansı ile hem de ürünleriyle kendi alanında ödüller kazanan Sarten Ambalaj, son iki yıldır İstanbul Sanayi Odası'nın ilk 500 listesine de 84'üncü sıradan giriş yaptı. Yaptıkları tüm çalışmalarda yenilikçi ürünler sunarak kendilerini piyasada farklılaştırmayı amaçladıklarını belirten Sarten Ambalaj'ın CEO'su Zeki Sarıbekir ile dünden bugüne geldikleri noktayı, yatırım ve ihracat yolculuklarını konuştuk.

Sektörde 50 yılı geride bıraktınız. Bu süre boyunca sektörde nasıl bir yol katettiniz? Yolculuğunuzun dönüm noktalarını sizden dinleyebilir miyiz?

1972 yılında işe, yağ ve peynir ürünlerine teneke ambalaj yaparak başlayan Sarten Ambalaj olarak gıda, kozmetik ve endüstriyel ürünler olmak üzere üç ayrı sektörde, yurt içinde Silivri, Gebze, Karacabey, Gemlik, Manisa, Ayvalık, Adana ve Çorlu'da; yurt dışında ise Bulgaristan, Rusya ve Hollanda'da üretim yapmayı sürdürüyoruz. Yurt içinde 16, yurt dışında toplam 4 fabrikamız bulunuyor. Sarten ailesi olarak bu yıl 50'nci yılımızı kutlamanın gurununu yaşıyoruz. Yarım asırlık hikâyemizde fabrika açılışlarımız ve yeni üretimlerimizin hepsi bizim için birer dönüm noktası oldu. Tüm çalışanlarımızla birlikte geçmişten günümüze bu noktalara geldik. 50'nci yılımızdaki mottomuzu 'hep birlikte' olarak belirledik. Çünkü tüm

paydaşlarımızın katkılarıyla birlikte Türkiye'nin metal ve plastik ambalaj özelinde global markası olma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz.

Fabrika yatırımlarınızı genişletmeyi düşünüyor musunuz? Bu konudaki hedefleriniz neler?

Fabrika yatırımlarımız devam ediyor. Her sene bir fabrika kurarak 2030 yılına 30 fabrika ile girmeyi hedefliyoruz. Bu yıl Çerközköy'de bir fabrika kurduk. Son olarak Niğde'de bir fabrika yatırımına başladık, 2023 yılının Nisan-Mayıs aylarında fabrikayı açmayı planlıyoruz. Niğde ve çevresi tarım ve tarıma dayalı sanayinin gelişeceği yerler olacak. Bu yüzden Niğde'deki yatırımımıza çok önem veriyoruz. Ambalaj üreticisi olduğumuz için müşterilerimiz nereye gidiyorsa oraya gidiyoruz.

İhracat yapılanmanız hakkında bilgi verir misiniz? Sarten, hangi ülkelere ne kadar ihracat gerçekleştiriyor?

Ülkemizde lider konumda bulunarak 100'e yakın ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Sarten Ambalaj, dünyada ilk 10, Avrupa'da ise ilk 3 metal ambalaj üreticisi içinde yer alıyor. Türkiye'de 2 bin 700 ve yurt dışı ile birlikte 3 bin 400 kişiye istihdam sağlıyoruz. Bulgaristan'daki son yatırımımız ile Balkanlar'da ve Doğu Avrupa'da Bulgaristan merkezli büyümeyi hedefliyoruz. Bulgaristan'da hâlihazırda 25 milyon euro ciro yaparken bu yatırımla, rakamı 50 milyon euro seviyelerine çekmeyi hedefliyoruz. Türkiye'de metal ve plastik üretirken yurt dışında temel faaliyet alanımız olan metal ambalaja odaklanıyoruz. Pandemi sürecinde tüm dünya ambalajın önemini daha da iyi anladı ve ambalajlı ürünlere talep arttı.

ZEKİ SARİBEKİR | Sarten Ambalaj CEO'su

“Özellikle sürdürülebilir ambalaj alanında faaliyet göstermek isteyen şirketler için kaynak verimliliği, hafif malzemelerin kullanılması ve geri dönüşüm, daha da ön plana çıkacak.”

Biz de bu gelişmelere paralel olarak çalışmalarımızı sürdürüyor ve öncelikle Kuzey Afrika ve Amerika'da olmak üzere birkaç yeni yatırım düşünüyoruz. Araştırma aşamasındayız. Bulgaristan haricinde Rusya ve Hollanda fabrikalarımız tamamen Türkiye'den giden yarı mamul ile çalışıyor. Sarten Ambalaj ve Türkiye ambalaj sektörü olarak her zaman hedefimiz daha çok ülkeye ambalaj satmak, pazar sayısını artırmak ve ürettiğimizin en az yarısını ihraç etmek.

nasıl başarıldılar

“Yeni kalıp üretiminde ham madde kullanımlarının en optimum düzeyde tutulması bilinciyle, özellikle gıda ürünleri ve temizlik malzemelerine yönelik, ekonomik kaynak avantajlı ambalajlar geliştiriyoruz.”

İhracat birim değerini artırmak için neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

İhracat birim değerini artırmak için en önemli konuların başında katma değerli ihracat geliyor. Yaptığımız tüm çalışmalarımızda yenilikçi ürünler sunarak kendimizi piyasada farklılaştırmayı amaçlıyoruz. Örneğin metal kutular üzerinde şekil değişikliği yapabilen teknolojiye sahip olduğumuz için kısa süre önce piyasaya sürdüğümüz şekilli aerosol kutuları ile ülkemizde üretilmeyen bir ürünün farklı versiyonlarını iç ve dış pazarlarımıza sunduk. Bununla beraber plastik ambalajlarda da müşterilerimizin sağlamlık, dayanıklılık ve ekonomik avantaj gibi beklentilerini karşılamak adına en yeni teknolojilere sahip Silivri AR-GE Merkezi'nde plastik kalıp üretimi üzerine çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca yeni kalıp üretiminde en önemli kriterlerden birinin de ham madde kullanımlarının en optimum düzeyde tutulması olduğu bilinciyle hareket ediyoruz. Bu bağlamda, özellikle gıda ürünleri ve temizlik malzemelerine

yönelik ekonomik kaynak avantajlı ambalajlar geliştiriyoruz.

Ambalaj sektöründe dünyanın önde gelen 10 markası arasında yer alıyorsunuz. Bunu nasıl başardınız?

Sektörde uzun yılları bulan tecrübemizle, metalden plastiğe gıda sektörü için ürettiğimiz her ambalajda, içindeki ürünü dağıtım zinciri boyunca en üst seviyede koruyan ürünler üretmeyi ve içindeki ürünü tüketiciye en iyi şekilde ulaştırmayı amaçlıyoruz. “Müşterilerimizin müşterileri bizim de müşterimizdir” anlayışı ile çıktığımız bu yolda, müşteri ihtiyaçlarını doğru tespit ederek tespit edilen ihtiyaç ve beklentileri karşılıyor, müşteri memnuniyetinin en üst düzeyde sağlanmasını hedefliyoruz.

Sarten Ambalaj olarak bundan sonra Türkiye’de ve global arenada nasıl bir büyüme stratejiniz bulunuyor?

Endüstri 4.0’ın durdurulamaz yükselişi ile hayatımıza giren sensör ağları, big data ve yapay zekâ gibi kavramların ambalaj sektöründe etkisini daha fazla göstereceğini ve bu sebeple de bunlara yönelik yatırımlara hız verileceğini düşünüyoruz. Özellikle veriye dayalı ve entegre üretim yapısı ile otomasyon gibi konular sektör için ön plana çıkacak. Sürdürülebilirlik beklentilerinin artması ve kalite standartlarının sıkılaştırılması ile de üretim süreçlerinde karar verme aşamasında doğru veriye olan ihtiyaç daha da kritik hâle gelecek. Özellikle bizler gibi sürdürülebilir ambalaj alanında faaliyet göstermek isteyen şirketler için kaynak verimliliği, daha hafif malzemelerin kullanılması ve geri dönüşüm daha

MARBLE SYSTEMS | TUREKS

www.tureks.com

world.sales@tureks.com.tr

FACTORY : Organize San. Bol. 1. Cd. 5. Sk. Afyonkarahisar/Turkey Phone: +90 272 221 1600 | Fax: +90 272 221 1603
EXPORT DEPARTMENT : Ferhatpaşa Mah. Ulu Önder Bulv. No:32-36 Ataşehir, Istanbul/Turkey Phone: +90 216 580 84 30
TUREKS USA OFFICE: 2737 Dorr Avenue Fairfax, VA 22031 Phone: 703 204 4548 | Fax: 703 752 6590

nasil başardılar

da ön plana çıkacak. Bu kapsamda bizler de yapmakta olduğumuz ve yapacağımız otomasyon sistemleri ile Sarten'in Endüstri 4.0'a geçişine katkı sağlamayı ve insansız üretim hatları kurmayı hedeflemekteyiz. Bir yandan mevcut hatlarımızı modernize ederken diğer yandan ürünlerin daha hızlı, verimli, kaliteli üretilmesi ve paletlenmesini sağlayacak sistemler oluşturuyoruz. Bu kapsamda yeni kurmayı hedeflediğimiz kapak ve kutu hatlarımızda otomasyonu sağlayıp, ürünlerin robotlarla paletlenmesine imkân tanıyacak projeler geliştirmekteyiz. Fabrikalarımızdan müşterilerimize daha kaliteli bir hizmet vermek adına görsel kontrol sistemlerini yaygınlaştırmak ise bu alanda önceliklerimiz arasında yer alıyor. Bu sistemde geliştirdiğimiz yazılımla kullanımı kolay uygulamalar yapmakta ve bunları tüm fabrikalarımızda yaygınlaştırmaktayız.

AR-GE çalışmalarınız, faaliyetlerinizde ne kadar yer tutuyor? AR-GE yapılanmanızdan bahseder misiniz?

AR-GE departmanımızda hayata geçen projelerle, üretim tesislerimizdeki

hatları ve makineleri geliştirdik, üretim verimliliğimizi yükselttik. Birçok üretim yöntemini otomasyon çalışmalarıyla modernleştirdik. Aynı zamanda ürün tasarım ve geliştirme çalışmalarıyla ödüllü ve patentli plastik ve metal ambalaj tasarımlarını sektöre kazandırdık.

Sarten AR-GE Merkezi, sektörümüzde ilk olma özelliğine sahip. Ürün barkodundan yararlanılarak ürün doğrulama sistemi projelerini hayata geçirdik. Plastik ambalajlarda da müşterilerimizin sağlamlık, dayanıklılık ve ekonomik avantaj gibi beklentilerini karşılamak adına en yeni teknolojilere sahip Silivri AR-GE Merkezi'nde, plastik kalıp üretimi üzerine çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Müşterilerimize daha iyi hizmet sunmak ve ülkemizde bu alandaki sektörel olgunluğu artırmak adına AR-GE çalışanları yetiştirmeyi de sorumluluk alanlarımızdan biri olarak benimsedik. Silivri Yusuf Sarıbekir Endüstri ve Meslek Lisesi Makine Bölümü öğrencilerine staj ve iş imkânı sağlayarak gelecek için AR-GE personelleri yetiştiriyoruz.

ENERJİ GİRDİLERİMİZİ AZALTIK

Sürdürülebilirlik konusu en önemli gündem maddelerimiz arasında yer alıyor. İki yıldır sürdürülebilirlik raporumuzu yayımlıyoruz. Karbon ayak izimizi ölçtükten sonra azaltmak için kendimize hedefler koyduk. Birincisi enerjimizi nasıl azaltabiliriz ve daha verimli hâle getirebiliriz; ikincisi bunu nasıl daha yeşil hâle getirebiliriz diye düşünüyoruz. Mesela Philips ile bir proje yaptık, bütün fabrikalarımızdaki aydınlatmalarımızı led'e çevirdik. Bu sayede şu anda kullandığımızdan daha az enerji kullanmaya başladık. Aynı şekilde makinelerimizin motorlarını yeni tip versiyon olanlarına çevirdik ve her biri neredeyse onda biri-beşte biri daha az enerji kullanıyor. Karbon emisyonumuzu azaltmak için bu yıl Temmuz ayında Avrupa'ya ilk tren sevkiyatımızı gerçekleştirdik. Nakliyede demir yoluna daha fazla yönelmeyi planlıyoruz.

Ünsped Gümrük Müşavirliği

UN Global Compact Üyesi

United Nations (UN) Global Compact 160'ın üzerinde ülkede 15.000'in üzerinde şirket ve 5.000'in üzerinde şirket dışı üyesi ile dünyanın en büyük kurumsal sürdürülebilirlik inisiyatifidir. 2000 yılında çalışmalarına başlayan UN Global Compact, dünyamız, tüm insanlar, topluluklar ve pazarlara fayda sağlayan sürdürülebilir ve kapsayıcı bir küresel ekonomi yaratmak için kurumların iş birliği ile harekete geçmelerini teşvik eder.

UN Global Compact dünya çapındaki şirketlerin stratejilerini ve operasyonlarını insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele alanlarındaki 10 ilke'ye uyumlu hale getirmeleri için desteklerken aynı zamanda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşılabilmesi için iş dünyasına liderlik eder.

Yurt içi ve Yurt dışı Lojistik Hizmetleri

50. yıl

Cengizhan®
lojistik

 CIET International
Transport

www.cengizhanlojistik.com.tr

ekonomi radar

KÜRESEL TİCARETE

ENFLASYON ENGELİ

Küresel ekonomi üzerinde büyük bir baskı oluşturan yüksek enflasyon, dış ticaretin akıbetini de belirliyor. Gelişmiş ülkeler, enflasyonu faiz artışlarıyla kontrol altına almaya çalışırken Türk ihracat ailesi dış talepte daralmaya hazırlanıyor.

OECD, 2022 yılı için Türkiye'nin büyümesini yüzde 5,3 olarak öngörürken 2023 yılı için bu tahminini yüzde 3'e düşürdü.

TİM'DEN ALINAN son verilere göre ihracat Ocak-Ekim döneminde yüzde 15,4 artışla 209 milyar dolara, son 12 ayda ise 253 milyar dolara ulaştı. Sadece Ekim ayı ihracatı, yüzde 2,8 artışla 21,3 milyar dolara yükseldi. Ekimde ilk sıraya 2,7 milyar dolarla otomotiv sektörü yerleşirken sektörü 2,6 milyar dolarla kimya, 1,7 milyar dolarla hazır giyim, 1,4 milyar dolarla çelik ve 1,3 milyar dolarla elektrik-elektronik takip etti. Bu sonuçlar gösteriyor ki 2022 yılını 255 milyar doların üzerinde kapatmayı hedefleyen Türk ihracatçıları, koydukları hedefe doğru hızla ilerliyor.

Ancak son zamanlarda küresel ekonomilerdeki daralmayla birlikte ihracatın nasıl etkileneceği de konuşuluyor. Küresel ticarete bu yıl yüzde 3,5 büyüme öngörülürken 2023'te küresel ticaretin daralacağı yönündeki endişelerin giderek arttığını dile getiren TİM Başkanı Mustafa Gültepe, özellikle bazı sektörlerin ihracatında daralma olabileceğine dikkat çekti.

OECD'DEN DIŞ TALEPTE YAVAŞLAMA UYARISI

OECD tarafından 22 Kasım 2022 tarihinde açıklanan yılın ikinci

“Ekonomik Görünüm Raporu”nda enflasyon ve dış ticarete ilişkin tahminler de aynı yönde. Raporda 2023 yılında Türkiye’de enflasyonun yüzde 40’ın üzerine çıkacağı belirtildi. OECD, 2022 yılı için Türkiye’nin büyümesini yüzde 5,3 olarak öngörürken 2023 yılı için bu tahminini yüzde 3’e düşürdü. İthalat talebinin yavaşlamasıyla birlikte Türkiye’nin ihracat büyümesinin de 2023 yılında yavaşlayacağı öngörülüyor. OECD, küresel ekonomideki büyüme beklentilerini de aynı şekilde gelecek yıl yüzde 2,2 olarak ifade etti. 2021 yılında yüzde 5,9 büyüme gösteren küresel ekonomi için bu yılki büyüme beklentisi ise yüzde 3,1.

Uluslararası Para Fonu’nun (IMF) küresel ekonomik görünüme ilişkin tahmin raporunda da aynı şekilde, Türkiye’nin gelecek yıl yüzde 3 büyümesi öngörülüyor. Bu yıl yüzde 4 olarak belirtilen büyüme beklentisi ise yüzde 5 olarak güncellendi. Türkiye özelinde enflasyon tahminleri ise bu yıl yüzde 73,5 olarak açıklandı. 2022 yıl sonu enflasyonu beklentisi bir önceki raporun yayımlandığı Nisan ayında yüzde 52,4 olarak ifade edilmişti. Böylece IMF’in tahminleri yukarı yönlü revize edildiği oldu. IMF’in Dünya

2023'te küresel ticaretin daralacağı yönündeki endişelerin giderek arttığını dile getiren TIM Başkanı Mustafa Gültepe, özellikle bazı sektörlerin ihracatında daralma olabileceğine dikkat çekti.

Ekonomik Görünüm Raporu'na göre, Türkiye hâlâ dünyanın 20'nci büyük ekonomisi içinde yer alıyor.

AVRUPA'DA TEHLİKE SİNYALLERİ

Türkiye'nin en büyük ticari ortağı olan Avrupa, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın tetiklediği enerji krizi ile birlikte enflasyonun tam göbeğinde. Euro Bölgesi'nde enerji ve gıda fiyatları başta olmak üzere enflasyon Ekim ayında yüzde 10,6'ya ulaşarak en yüksek seviyeyi gördü. Yine Ekim ayında enflasyon İngiltere'de son 41 yılın zirvesine çıkarak yüzde 11,1 olarak kaydedildi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, yüksek enflasyonla mücadele kapsamında faiz oranlarını artırmaya devam sinyalleri verirken ekonomik büyümenin yavaşlatılabileceği mesajını aktardı. Çekirdek enflasyonda gelinebilecek en yüksek noktaya yaklaştıklarını paylaşan İngiltere Merkez Bankası (BoE) Başkanı Andrew Bailey de aynı şekilde ülkedeki faiz artış hızını artırmaya göz kırptı.

Avrupa ülkeleri içinde enflasyonun ezici etkisi en fazla Almanya'da hissedildi.

Resmî rakamlara göre pahalı enerji ve gıda fiyatlarının etkisiyle ülkede enflasyon Eylül'de yüzde 10'u gördü fakat halkın genel kanısına göre bu oran çok daha fazla. Ağustos ayında yüzde 7,9 olarak açıklanan enflasyonun Eylül'de yüzde 2,2 oranında arttığı söyleniyor. Böylesi bir enflasyon en son 71 yıl önce 1951'de yüzde 10,5 şeklinde rakamlara yansdı. Almanya'da enerji fiyatları yıllık yüzde 44 artarken gıda fiyatlarındaki artış ortalamasının çok üzerinde, yüzde 18,7 olarak gerçekleşti.

ABD'DE BEKLENENDEN DÜŞÜK ARTIŞ

ABD'de ise son 40 yılın en büyük enflasyonu yaşanıyor. Ancak ülkenin Ekim ayında enflasyon oranının beklenenden düşük çıkması, enflasyonla mücadelede oldukça kararlı görünen FED'in son dönemde yaptığı faiz artışlarının etkisini aklı getirdi. FED, politika faizini art arda dört defa 75 baz puan artırdı ve 14 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 3,75-4,00 aralığına çekti. ABD Çalışma Bakanlığı'nın Kasım ayında yayımladığı son veriler ise ülkede enflasyonun son sekiz aydır ilk kez beklentinin altında yükseldiğini ortaya koydu. Enflasyonun Ekim ayında Şubat ayından bu yana ilk kez yüzde 8'in altına düşerek daha ılımlı bir seyir izlemesi piyasaları da olumlu yönde etkiledi. Haziran ayında yüzde 9,1'e kadar yükselen enflasyon, Eylül ayında yüzde 8,2 olarak ölçülürken Ekim ayında yüzde 7,7 oranında artış gösterdi. FED üyelerinin son zamanlarda faiz artış hızında yavaşlama mesajları vermeleri, enflasyon hızındaki bu düşüşe bağlandı. Enflasyonun Ekim'de beklenenden daha düşük çıkması nedeniyle FED'in 13-14 Aralık'taki toplantısında 50 baz puanlık bir artışa gitmesi bekleniyor.

TEPE
KURUMSAL
ÇÖZÜMLER

ÇÖZÜM
NOKTASI

KURUMSAL DESTEK HİZMETLERİ
TEPE KURUMSAL ÇÖZÜMLER İLE
TEK ÇATI ALTINDA

Tepe Kurumsal Çözümler, grup şirketleri ile birlikte 360° güvenlikten toplu yemek hizmetine, çağrı merkezinden endüstriyel temizlik ürünlerine kadar çok geniş bir yelpazede hizmetlerine hız kesmeden devam ediyor.

ihracat şehir

ADANA

Sanayide atağa hazırlanıyor

Akdeniz Bölgesi'nin önemli ticari merkezlerinden biri olan Adana, 19. yüzyıldan bu yana hem tarımın hem sanayinin gözde şehri. Bu yıl ihracatta 3,5 milyar dolar hedefleyen Adana, yeni kurulacak organize sanayi bölgeleriyle Türkiye'nin büyüme hedeflerine de katkıda bulunmayı amaçlıyor.

ŞEHRE YENİ OSB'LER GELİYOR

Doğu Akdeniz Bölgesi'nin lojistik merkezi hâline gelen Adana, bölgenin en büyük konteyner limanı Mersin'e yakınlığı, petrol dağıtım merkezi Çeşhan'ın varlığı, demir çelik sektör uygunluğuna sahip Iskenderun Körfezi ve bereketli tarım arazileriyle Türkiye'nin önemli üretim üslerinden biri olma yolunda. Yakın gelecekte 20 yeni sanayi bölgesi kurulması amaçlanan Adana'da, tarımdan petro-kimyaya, su ürünlerinden tekstile birçok alanda üretim hamlesi başlatılıyor.

ADANA DEYİNCE HERKESİN

aklına önce pamuk gelir. 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra ülkenin pamuk üretiminde başı çeken Adana, 1980'li yıllardan sonra bu gücünü yitirmeye başladı. Ancak Çukurova'nın bereketli topraklarında bulunan şehrin tarımdaki verimliliği hiç azalmadı, hatta daha da çeşitlendi. Öyle ki Türkiye'nin soya ve yer fıstığı üretimini yüzde 60'ını Adana tek başına üretiyor. Bunun dışında ülkede üretilen narenciye'nin yüzde 30'u, karpuzun yüzde 35'i, mısırın yüzde 15'i, pamuk ve balın yüzde 10'u Adana'dan karşılanıyor. Adana'nın sadece tarımda değil, sanayide de önü açık. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sanayileşen bölgelerinden biri olan şehir, günümüzde de hazır giyimden otomotive, gıdadan çimentoya Türkiye'nin en büyük sanayi firmalarına ev sahipliği yapıyor. Adana, yakında kurulacak organize sanayi bölgeleriyle de bölgenin kalkınmasında öncü bir rol üstleniyor.

Adana'nın en yüksek yıllık ihracat rakamı, ilk kez 2018 yılında 2 milyar dolar şeklinde gerçekleşmişti. Ardından 2021 yılında 2 milyar 492 milyon dolarlık yeni bir rekor geldi. 2022 yılının ilk dokuz ayında 2 milyar

236 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştiren Adana, bu yıl toplam 3 milyar dolarlık yeni bir rekora doğru koşuyor. Sektörün asıl hedefi ise 2022 yılını 3,5 milyar dolarla kapatmak.

AYLIK İHRACAT REKORU

TİM'in ihracat raporuna göre Adana, Ekim ayında Türkiye'nin ihracatında 14'üncü sırada yer alırken yılın toplamı baz alındığında 13'üncü sıraya yükseldi. Ülke ihracatına katkısı Ekim ayında yüzde 1,26 olan Adana, bir önceki ay ülke ihracatından yüzde 1,24 pay almıştı.

Yılın başından bu yana aylık seride 206 milyon doların altına düşmeyen şehir, 286 milyon dolarla en yüksek dış satıma ulaştı. Nisan ayında 267, Mayıs'ta 238, Haziran'da 286, Temmuz'da 236, Ağustos'ta 259 milyon dolar civarında performans gösteren Adana'nın ihracatı, Eylül'de 244 milyon dolar olarak hesaplandı. Adana ihracatı, 2022 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,8 artarak 234 milyon 475 bin dolar olarak gerçekleşti.

İRAK, BAŞI ÇEKİYOR

Ekim 2022'de Adana'nın ülkelere göre ihracatı incelendiğinde; Irak 22,5 milyon dolar ile ilk sırada yer alırken

%1,26

EKİM'DE ÜLKE İHRACATINA
KATKISI

ihracat şehir

124

EKİMDE İHRACAT YAPILAN
ÜLKE SAYISI

2,5
milyar dolar

2022 YILI 10 AYLIK İHRACAT

18,2 milyon dolar ile Almanya ikinci ve 17,9 milyon dolar ile ABD üçüncü sırada yer aldı. Adana; Rusya, İtalya, İspanya'ya da 10 milyon doların üzerinde dış satım gerçekleştirdi. 2021-2022 yılları Ekim ayları karşılaştırıldığında ihracat yapılan ilk 20 ülkeden 13'üne ise ihracatın arttığı görüldü.

Ekim 2022'de ihracat yapılan ilk 20 ülke içinde en büyük artış oranı yüzde 945 ile Türkmenistan'a ihracatta gerçekleşti. Türkmenistan'ı yüzde 192 artış ile Cezayir takip etti. Yüzde 174 artış oranı ile Macaristan ve yüzde 150 ile KKTC, en çok artış gösteren ülkeler arasında üçüncü ve dördüncü sıraya yerleşti.

2022 yılının Ocak-Ekim döneminde Türkiye toplam ihracatının yapıldığı ilk 10 ülkeye tedarik sağlayan iller sıralamasında Adana yedinci sırada yer alarak en çok Irak ve İspanya'ya satış gerçekleştirdi.

İHRACATIN BEŞTE BİRİ KİMYEVİ MADELERDEN YAPILIYOR

Ekim 2022'de Adana ihracatında

yüzde 20 pay ile kimyevi maddeler ve mamulleri ilk sırada, yüzde 19,9 pay ile tekstil ve hammaddeleri ikinci sırada ve yüzde 11 pay ile hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri üçüncü sırada yer aldı. Ekim 2022'de değer bazında 47 milyon 47 bin dolara ulaşan kimyevi maddeler ve mamulleri sektörünü, 46 milyon 557 bin dolarla tekstil ve ham maddeleri, 25 milyon 769 bin dolar ile hububat, bakliyat, yağlı Tohumlar ve mamulleri sektörleri takip etti. Bu sektörlerle otomotiv ve hazır giyim eklenince ilk beş sektörün ihracatı Adana'nın genel ihracatından yüzde 62,7'lik pay aldı.

Öte yandan söz konusu dönem için TİM'in iller bazında verilerini paylaştığı 26 sektörün 13'ünde Adana ihracatının artış sağladığı dikkat çekti. 1 milyon dolar ve üstünde performans gösteren ve en fazla artış görülen sektör yüzde 163,6 ile deri ve deri mamulleri olurken bu sektörün ardından yüzde 143,5 ile elektrik ve elektronik ve yüzde 110 ile madencilik ürünleri sektörleri geldi.

İhracat Şehir

Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı
ZEKİ KIVANÇ

“BÜYÜK BİR DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜMÜN EŞİĞİNDE”

170 yıllık sanayileşme geleneği ile Türkiye'nin adını dünyanın her köşesine taşıyan büyük sanayi gruplarının doğduğu şehir olan Adana, büyük bir değişim ve dönüşümün eşliğinde. Köklü sanayi kültürüne sahip Adana, gelecek süreçte “Türkiye'nin İkinci Büyük Yatırım ve Üretim Merkezi” olma hedefine emin adımlarla ilerlemektedir. Adana, mevcutta Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi (AOSB), Kozan Organize Sanayi Bölgesi, Ceyhan Organize Sanayi Bölgesi, Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Yumurtalık Serbest Bölgesi, 3194 Sayılı İmar Kanunu Kapsamında İlgili Belediyelerce Planlanmış Sanayi Alanları, Doğu Yüreğir KSS 1. Etap, Seyhan KSS, Ağaç İşleri KSS, Metal İşleri KSS, Kozan KSS, Ceyhan KSS, İmamoğlu KSS'de yaklaşık 40 bin dekar üretim alanıyla Türkiye'nin önemli üretim merkezlerinden biri konumunda yer alıyor. Yakın gelecekte Adana; Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, Kimya İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, Tarıma Dayalı İhtisas Sera Organize Sanayi Bölgesi, Su Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi, SASA Münferit Sanayi Bölgesi, AOSB 4. Etap Genişleme Alanı, Tekstilkent, Ayakkabıcılar Sitesi, Mahrukatçılar Sitesi,

Mobilyacılar Sitesi, Sarıçam ve Yüreğir KSS, gıda toptancıları, matbaacılar, geri dönüşümcüler, mermerciler ve hurdacılar sitelerinin kurulmasıyla, toplamda 74 bin dekarlık yeni büyüme alanıyla üretim ve tasarım üstünlüğüne sahip, teknoloji yoğun sanayi ürünlerinde öne çıkmayı hedefliyor. Yapımı devam eden Çukurova Bölgesel Havalimanı ve yeni yapılacak olan konteyner limanını da düşündüğümüzde, bu yatırımların bölgemizin kalkınmasında öncü rol üstleneceğini düşünüyoruz.

İhracat maratonunda tekstil, kimya ve tarım ürünleriyle öne çıkan Adana, 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 36,1 artış yakalayıp 2 milyar 492 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu artış Adana'nın ihracatının yukarı yönlü bir ivmesinin olduğunu en büyük göstergesidir. 2022 yılında ise Ocak-Ekim dönemine baktığımızda 2 milyar 490 milyon 891 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Yıl sonunda ise 3 milyar dolar barajını geçeceğimizi umuyoruz. 2023 yılı sonunda ise Adana olarak hedefimiz 3,5 milyar dolar barajını geçmektir. Büyük sanayi yatırımları açısından en cazip bölge konumunda olan Adana, gelecek yıllarda Türkiye'mizin büyüme hedeflerine en yüksek katkıyı sağlayacak lider şehirler arasındadır. Adana'nın yeni yatırım alanları ile birlikte bu rakamların çok daha üstüne çıkacağından hiç şüphemiz yok. Mevcut potansiyele ek olarak yapılan projelerin tamamlanması ile birlikte hiç kuşkusuz ki Adana'nın, ülkemizin sanayi üretimi ve ihracat hedeflerine en çok katkıda bulunan illerin başında geleceğini ifade etmek isterim. Adanalı sanayiciler olarak, yeşeren umutlarımızla ve yaşadığımız motivasyon ile üretmeye, yatırım ve ihracat yapmaya, istihdam ve katma değer yaratmaya devam edeceğiz. Gelecek yıllarda Adana'mızın en çok yatırım alan, en çok istihdam sağlayan ve en çok ihracatını artıran il olacağına inanıyoruz.

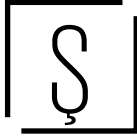

İhracatçı birlikler

SEKTÖR ÇEŞİTLİLİĞİYLE yeni bir rekora gidiyor

Türkiye'nin genel ihracatında ilk sekiz şehir arasına yükselen Denizli, tekstil başta olmak üzere çok çeşitli sektörlerde ihracat gerçekleştiriyor. Ekim ayında 25 farklı sektörden ihracat yaptıklarının altını çizen Denizli İhracatçıları Birliği (DENİB) Başkanı Hüseyin Memişoğlu, "İlimizin sektörel çeşitliliği en güvendiğimiz özelliğimiz." diyor.

Şehir olarak Türkiye'nin genel ihracatına ve ekonomisine yaptığımız katkılardan bahsedermisiniz?

Denizli, ülkemiz ihracatının önemli bir oyuncusu. Uzun yıllardır ülkemiz ihracatında dokuzuncu sırada yer alan ilimiz, 2022'nin Mart ve Haziran aylarında en çok ihracat gerçekleştiren yedinci il oldu. Yılın ilk 10 aylık verilerini baz aldığımızda ise sekizinci sırada olduğumuzu görüyoruz. Denizli'nin üreten bir şehir olduğunun altını çizmek istiyorum. İhracat yapmak Denizlili müteşebbislerin genlerinde var. İlk ihracatımıza 2 bin sene önce imza atan bir şehirdir. Aynı zamanda gerek istihdam gerek dış ticaret fazlası noktasında da ülkemiz ekonomisine katkıda bulunuyoruz. Örneğin, kadın istihdamında Ağustos 2022 verilerini baz aldığımızda, oransal olarak yüzde 38,23 ile Edirne'den sonra ikinci sırada yer alıyoruz. Dış ticaret verilerine baktığımızda ise 2021 yılında, şehrimizin ihracatı 4 milyar 574 milyon dolar olurken, ithalatımız 2 milyar 72 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yani ithal ettiğimiz tutarın 2,2 katından daha fazla ihracat gerçekleştirdik. Bu durum ülkemizin cari fazla hedeflerine ne denli katkıda bulunduğumuzu açık bir şekilde ortaya koyuyor.

2022 yılının Ekim ayı ihracat verilerine göre hangi sektörlerde ne kadarlık bir ihracata imza attınız?

Ekim ayında ilimizin, ihracatı 326 milyon

dolar oldu. Ekim ihracatımıza tekstil-konfeksiyon sektörümüz 113 milyon dolarla, elektrik-elektronik sektörümüz 62 milyon dolarla, demir-demir dışı metaller sektörümüz 46 milyon dolarla, madencilik ürünleri sektörümüz 22 milyon dolarla, su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörümüz 12 milyon dolarla, makine ve aksesuarları sektörümüz 10 milyon dolarla, kimyevi maddeler sektörümüz 7 milyon dolarla katkı sağladı. Ekim ayında 25 farklı sektörde ihracat gerçekleştirdik. Değerlendirmelerimizde sıklıkla üzerinde durduğumuz bir nokta var. İlimizin sektörel çeşitliliği en güvendiğimiz özelliğimiz. İhracatımızın ve ihracatçılarımızın dinamik yapısının sektörel çeşitliliğimizle olan harmonizasyonu Denizli'yi uluslararası arenada her zaman özel kılıyor.

Sizce Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamında ihracatın artırılabilmesi için neler yapılmalı?

Uzak Ülkeler Stratejisi Ticaret Bakanlığımızın öncü olduğu ve ortaya koyduğu çok değerli bir vizyon. Strateji kapsamındaki 18 ülkenin ithalatında ülkemizin payını, dünya ihracatındaki ortalama payımız olan yüzde 1'e yükseltmeyi hedefliyoruz. Bahsi geçen uzak ülkeler, dünya ekonomisinin yansıdan fazlasını oluşturuyor. Türkiye olarak söz konusu ülkelere olan ihracatımızı 20 milyar dolardan 80 milyar dolara çıkarmayı amaçlıyoruz. Biz de Denizli İhracatçıları Birliği olarak bu çerçevede çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ekim ayında tekstil makineleri sektörüne yönelik aralarında Hindistan ve Pakistan'dan alıcıların bulunduğu bir heyeti İzmir'de ağırladık. Benzer bir heyeti bu sefer Vietnam'da ekleyerek Şubat 2023'te Denizli'ye davet edeceğiz. Öte yandan, Şubat ayında Japonya'ya ev tekstil sektörüne yönelik bir ticaret heyeti düzenlemeyi planlıyoruz. Japonya'dan alım heyeti, UR-GE projelerimiz kapsamında Amerika Birleşik Devletleri'ne ticaret heyeti ve doğal taş

5 MİLYAR HEDEFİMİZE ÇOK YAKLAŞTIK

2022 yılı için kendimize 5 milyar dolarlık bir hedef belirlemiştik. 12 aylık ihracatımız 4,8 milyar dolar seviyesinde seyrediyor. Yıl sonunda hedeflerimize yakın bir ihracat değerine ulaşacağımızı öngörüyoruz.

Gelecek sene Cumhuriyetimizin 100'üncü, Birliğimizin ise 30'uncu kuruluş yılı dönümü. Bizim için oldukça anlamlı olan 2023 yılında, ülkemizin ihracat hedeflerine katkı sağlamak için Denizli İhracatçıları Birliği olarak Yönetim Kurulumuzla, görevli mesai arkadaşlarımızla ve tüm paydaşlarımızla birlikte çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

sektörüne yönelik uzak ülkelerden bir alım heyeti 2023'ün ilk yarısındaki planlamalarımız arasında bulunuyor.

Sizce ihracatta katma değeri artıracak stratejiler nelerdir?

Ülkemiz ihracatına baktığımızda 1,50 dolar seviyelerinde olan kilogram başına ihracatımız, ilimiz için 2,20 dolar düzeylerinde seyrediyor. İlimizin birim başına ihracat değerini ev tekstili ürünleri artırıyor. Katma değeri artıracak stratejiler öncelikle tüketicilerin ne istediğini anlamaktan geçiyor. Sektörlerin hangi yöne gittiğini, yeni teknolojilerin, dijitalleşmenin, AR-GE'nin hangi yönde hareket ettiğini anlayabilmenin, sonrasında da bu süreçlerin içinde gerek üretim gerek pazarlama anlamında yer alabilmenin katma değerli ürün ve ihracat noktasında bize büyük avantajlar sağlayacağını düşünüyorum.

Birlik olarak imza attığımız faaliyetler hakkında kısaca bilgi alabilir miyiz?

Denizli İhracatçıları Birliği olarak çok çeşitli faaliyetlere imza atıyoruz. Ev tekstili, dış giyim ve gıda sektörlerimizin rekabet güçlerini artırmak adına beş farklı UR-GE projesi yürütüyoruz. Makine, doğal taş ve kablo sektörlerine yönelik yeni proje hazırlıkları içindeyiz. Turkish Towels Turquality projemizle Türk havlusunun marka bilinirliğini artırmayı amaçlıyoruz. Sektörel alım ve ticaret heyetleri aracılığıyla firmalarımızı yurt dışı alıcılara buluşturuyoruz. Öte yandan sektörlerimizin önde gelen büyük fuarlarında katılımcı olarak yer alıyor ve ilgili sektörlerimizi tanıtıyoruz. Üye firmalarımızı bu fuarlarda yalnız bırakmıyoruz. Sektörlerimizle iç içe olmak, onların beklentilerini ve taleplerini dinlemek sürdürülebilir ihracat

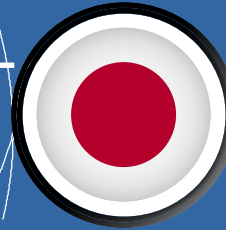
noktasında bize göre çok önemli bir yer tutuyor. Genç Mucitler Aranıyor İnovatif Fikirler Yarışmamızla ilköğretim, ortaokul ve lise kategorisindeki öğrencilerimize "Gelin başımıza icat çıkarın" diyoruz. 2015'ten beri düzenlediğimiz yarışmamızda yıllık olarak yaklaşık 3 bin başvuru alıyoruz. Ev ve Banyo Tekstili Tasarım Yarışmamızda iki farklı kategoride öğrenci arkadaşlarımızın tasarımlarını değerlendiriyoruz. Onları sektör ile buluşturarak katma değer yaratmak en büyük amacımız. 2015'te hayata geçirdiğimiz DENİB Akademi ile üye firmalarımıza farklı konu başlıklarında yılda yaklaşık 40 eğitim sunuyoruz. Senden İhracatçı Olur projemizle daha önce hiç ihracat yapmamış veya ihracat yapmayı bir şekilde bırakmış firmalarımıza destek oluyoruz. Ödül törenlerimizle imalatçı bazında ilk 20 ihracatçımızı ve sektör birincilerimizi ödüllendiriyoruz.

HÜSEYİN MEMİŞOĞLU
Denizli İhracatçıları Birliği
(DENİB) Başkanı

Uzak Ülkeler Stratejisi GÜNEY KORE VE JAPONYA ihracatı

Doğu Asya'nın güçlü ekonomisi Güney Kore ve dünyanın üçüncü büyük ekonomisi Japonya, Türkiye'nin Uzak Ülkeler Stratejisi'ndeki önemli iki pazarı oluşturuyor.

Japonya

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN
MİLLÎ GELİR SEVİYESİ
39,2 BİN DOLAR

Güney Kore

SON 60 YILDA
EKONOMİDE BÜYÜK BİR
DÖNÜŞÜM YAŞADI

Doğu Asya'nın fırsat kapısı GÜNEY KORE

Çin ve Japonya'dan sonra Doğu Asya'da güçlü ekonomisi ile öne çıkan Güney Kore, Türkiye'nin bölgedeki ticari ilişkilerini güçlendirmesi açısından önemli bir rol oynuyor.

DÜNYANIN 13'ÜNCÜ BÜYÜK

ekonomisi olan Güney Kore'nin GSYİH'si 1,8 trilyon dolar civarında. IMF'in tahminlerine göre 2022 yılında yüzde 2,6 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2023 yılında ise yüzde 2 oranında artacağı tahmin ediliyor. Dünya Bankası verilerine göre 2020 yılında kişi başına geliri 30 bin doları aşan Güney Kore'de halk, yüksek alım gücüne sahip. Güney Kore, 50 milyonu aşan nüfusuyla dünyanın en kalabalık ülkelerinden biri olarak biliniyor. Yüzde 70'i dağlarla çevrili olan ülkenin sadece yüzde 16'sında tarım yapılabiliyor. Zengin doğal kaynaklarına sahip olmayan ülke, enerjide büyük ölçüde dışa bağımlı bir pozisyonda. Güney Kore, coğrafi olarak küçük, doğal kaynakları yetersiz ve kalabalık nüfusuna rağmen günümüzde sanayileşen en büyük ülkeler arasında yer alıyor. Son 60 yılda ekonomide büyük bir dönüşüm yaşadığı gözlenen ülkenin geldiği bu nokta mucize olarak değerlendiriliyor. Güney-Kuzey Kore Savaşı'ndan sonra tarımsal ekonomisi ağırlıklı olan ülkede bugün sanayi sektörü, GSYİH'nin yüzde 35'ini ve toplam iş gücünün yaklaşık yüzde 25'ini kapsıyor. Elektronik, otomobil, gemi yapımı, çelik ve tekstil endüstrilerinde önde gelen ülkelerden Güney Kore,

aynı zamanda dünyanın en büyük yarı iletken üreticilerinden biri.

TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARETTE İTHALAT AĞIRLIKTA

Güney Kore'nin toplam dış ticaret hacmi 2021 yılı verilerine göre 1.259 milyar dolar olarak ifade ediliyor. Bu rakamın 644,5 milyar doları ihracata, 615 milyar doları ithalata dayanıyor. Güney Kore'nin toplam ithalatında 138,6 milyar dolar ile Çin ilk sırada yer alıyor. Çin'i 73,6 milyar dolarla ABD ve 54,6 milyar dolarla Japonya takip ediyor. Türkiye ise 1,2 milyar dolarlık payıyla Güney Kore'nin ithalatında 45'inci sırada. Türkiye'nin

EN ÇOK İTHAL EDİLEN ÜRÜNLER

Güney Kore'nin ithalatında başlıca ürün grupları arasında, 2021 yılı verilerine göre yüzde 10,9'luk pay ile ham petrol ilk sırada yer alıyor. 67 milyar seviyesindeki ham petrol ithalatını, yüzde 8,2 pay ve 50,3 milyar dolarla elektronik entegre devreler, yüzde 5 oranında pay ve 30,8 milyar dolarla petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar takip ediyor. Petrol ve bitümenli yağlardan elde edilen hafif yağlar ve müstahzarları ile bellekler de en çok ithal edilen ürünler arasında başta geliyor.

Türkiye'nin Güney Kore'ye ihracat potansiyeli yüksek ürün grupları arasında en büyük payı yüzde 66 ile deri ve mamulleri sektörü alıyor.

Güney Kore'den ithalatı ise bu rakamın yaklaşık altı kat fazla yani 7 milyar dolar. Güney Kore Cumhuriyeti, Türkiye'nin dış ticaretinde oransal olarak en çok açık verdiği ülkeler arasında yer alıyor. 2015 yılında ihracattaki artışa rağmen ithalatta gerçekleşen düşüş sebebiyle ticaret açığı 6,4 milyar dolar civarına geriledi. 2019 yılında 4,8 milyar ABD doları civarında seyreden bu açık, 2020 yılında 4,6 milyar ABD doları, 2021 yılında 6,6 milyar ABD doları olarak kayda geçti. İki ülke arasındaki ticaret hacmi büyük olmakla birlikte, bu hacmin büyük bir çoğunluğu Güney Kore'den yapılan ithalata dayanıyor. Türkiye'nin Güney Kore'ye ihracatında başlıca ürün gruplarını ise yüzde 36,5 pay ile eczacılık ürünleri, yüzde 4,1 ile motor aksam ve parçaları, yüzde 3,2 ile nikel ürünleri oluşturuyor.

İHRACAT POTANSİYELİ YÜKSEK ÜRÜNLER

Türkiye'nin hâlihazırda Güney Kore'nin ithalatındaki payı yalnızca yüzde 0,2. Bu rakamı Türkiye'nin lehine artırabilmek için bazı ürün gruplarındaki ihracat büyük önem taşıyor. Türkiye'nin Güney Kore'ye ihracat potansiyeli yüksek ürün grupları arasında en büyük payı yüzde 66 ile deri ve mamulleri sektörü

alıyor. Bunu yüzde 62 oranıyla uçak ve aksamaları, yüzde 59 oranıyla ilaç bileşenleri ve yüzde 43 ile hazır giyim sektörü takip ediyor.

ÜLKE İLE TİCARİ İLİŞKİLER

Türkiye ve Güney Kore arasında 1 Ağustos 2012 tarihine dayanan "Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma" ile "Mal Ticareti Anlaşması" mevcut. İki ülke arasında yatırım ve hizmet ticareti anlaşmaları da yürürlükte. Ülkelerin merkez bankaları arasındaki SWAP anlaşması ise 12 Ağustos 2021 tarihinde imzalandı. Karşılıklı ticari ilişkileri düzenleyen Türkiye-Kore KEK (Karma Ekonomik Komisyon) toplantılarının yanı sıra 1989'da kurulan DEİK'e bağlı Türkiye-Kore İş Konseyi, iş dünyası ilişkilerinin kurumsal bir çatı altında sürdürülmesini sağlıyor.

Türkiye'nin Güney Kore'ye ihracat potansiyeli yüksek ürün grupları

Motorlu araçlar ve aksamaları	%17
Makine, elektrik	%17
Hazır giyim	%43
Demir-çelik	%10
Diğer işlenmiş gıda ürünleri	%23
Plastik & kauçuk	%13
Kimyasallar	%18
Metal ürünler	%19
Mücevherat	%5
Demir-dışı metaller	%19
Mineral ürünler	%19
Meyveler	%12
Deri ve mamulleri	%66
Kozmetik	%6
İlaç bileşenleri	%59
Sentetik tekstil kumaş	%11
Optik, saat, medikal ürünler	%20
Kâğıt ürünleri	%5
Diğer sanayi ürünleri	%18
Uçaklar ve aksamaları	%62

uzak rota

GÜNEY KORE TİCARET MÜŞAVİRLERİ MÜNİR OĞUZ VE AYŞE FERDAĞ TEKİN

“FİRMALARIMIZIN PAZAR PAYLARINI ARTIRMASI, KALİTELİ TÜRK ÜRÜNLERİNİN PAZARDAKİ KONUMUNU SAĞLAMLAŞTIRACAKTIR”

Güney Kore ekonomisinin gelecek dönemde nasıl bir performans sergilemesi bekleniyor?

Güney Kore ekonomisi, 2021 yılını ihracatın tetiklediği yüzde 4 büyüme rakamı ile tamamlamıştır. Rusya-Ukrayna arasında başlayan kriz ve enerji maliyetlerindeki artışlar, dünya genelinde artış eğiliminde olan enflasyon oranları ve merkez bankalarının faiz artırımları nedeniyle dış talebin daralması, içeride de Merkez Bankası'nın faiz artırmaya devam etmesi ekonominin büyümesi açısından önemli riskler olarak değerlendirilmektedir. Merkez Bankası, 2022 yılı büyüme oranını Ağustos ayında aşağı yönlü revize ederek yüzde 2,6 olarak açıklamış olmakla birlikte, ilk üç çeyrekte ülke ekonomisi, yüzde 1,6 oranında büyüebilmiştir. Enflasyon Kasım ayında yüzde 5,7 olarak gerçekleşmiş; Merkez Bankası, yıl sonu enflasyon beklentisini ise yüzde 5,2 olarak açıklamıştır. Diğer taraftan, Güney Kore ekonomisinin 2023 yılında yüzde 2,1 oranında büyümesi beklenmektedir.

İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi ne durumda? Son yıllarda nasıl bir gelişme yaşıyor?

90'lı yılların sonuna kadar sınırlı kalan ikili ticaretimiz, 2000'li yılların başından itibaren hızlı bir şekilde artmaya başlamış, STA'nın 2013 yılında yürürlüğe girmesi ile daha da artmış, 2021 yılında toplam dış ticaret hacmi 8,59 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılının ilk dokuz ayında ise toplam dış ticaret hacmi 7,84 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup

yıl sonunda 8,5 milyar doları aşması beklenmektedir.

Güney Kore'de, Türkiye ve Made in Türkiye algısı ne düzeyde? Güney Kore, Türkiye'nin ihracatı için ne gibi fırsatlar barındırıyor?

Güney Kore'de maalesef Türk ürünleri ve Made in Türkiye algısı oldukça düşük seviyededir. Bunun nedenin ise Kore halkının sanılanın aksine ülkemizle ilgili temel bilgilerin dışında bir bilgiye sahip olmamalarıdır. Pazarı, Kore ürünlerinin yanı sıra Çin, Avrupa ve ABD menşeli ürünlerin domine ettiği görülmektedir. Bu durum ilk bakışta olumsuz gibi görünse de firmalarımızın Kore pazarındaki paylarının artmasıyla, ulaşılabilir fiyattaki kaliteli Türk ürünlerinin pazardaki konumunu hızla sağlamlaştıracığı değerlendirilmektedir.

Güney Kore'nin ithalatında Türk ihracatçısının özellikle hangi sektörlere veya ürün gruplarına yönelmelerini önerirsiniz? Güney Kore pazarına girmek isteyen Türk ihracatçıların kısaca nelere dikkat etmeleri gerekiyor?

Güney Kore'ye ihracatımızdaki ilk 10 ürüne göz atıldığında ihracatımızın başta ilaç, gıda ve tekstil ürünleri, otomotiv yedek parçaları gibi geleneksel ihraç kalemlerimizle örtüşen ürünler olduğu görülmektedir. Ancak yukarıdaki sorunun cevabıyla da bağlantılı olarak kaliteli Türk ürünlerinin Kore pazarındaki bilinirliğinin artmasıyla birlikte birçok ürün grubunda da ihraç potansiyelimizin bulunduğu düşünülmektedir. İhracatçılarımızın Kore pazarında başta çalışma kültüründeki farklılıklar olmak üzere, yabancı dil, iş sözleşmeleri, bankacılık prosedürleri gibi hususlarda dikkatli olmaları oldukça önem taşımaktadır.

Dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi JAPONYA

ABD ve Çin'den sonra dünyanın en büyük üçüncü pazarı olan Japonya, yılda 750 milyar doların üzerinde ithalat kapasitesine sahip. Bu rakamdan sadece yüzde 0,8 pay alan Türkiye'nin, Çin'den sonra dünyada en büyük üretim çeşitliliğine sahip pazar olması açısından Japonya'dan daha fazla pay alma potansiyeli var.

JAPONYA 4,91 trilyon dolar GSYİH'siyle dünyanın en büyük ekonomileri arasında üçüncü sırada yer alıyor. Kişi başına düşen millî gelir seviyesi 39,2 bin doları bulan ülke, bu açıdan da diğer ülkeler arasında 30'uncu sırada. 2021 yılında toplam dış ticaret hacmi 1,5 milyar dolara yükselen ülkede toplam ihracat ve ithalat oranları başa baş gidiyor. İhracatta elde ettiği 757,5 milyar dolara karşılık 772,7 milyar dolar ithalat yapan Japonya, genel olarak ham madde ve ara mal ithal edip mamul ürün ihraç eden bir ekonomi olarak nitelendiriliyor. 125 milyon nüfusa sahip ülkede işsizlik de yüzde 2,6 ile en düşük seviyede.

EKONOMİSİNİ TOPARLADI

GSYİH bakımından dünyanın üçüncü büyük ekonomisi olan Japonya; ihracatta dördüncü, ithalatta beşinci, kişi başına gelirden 30'uncu sırada geliyor. COVID-19

pandemisi sebebiyle turizm, yeme-içme, eğlence ve benzeri hizmet sektörlerinde ve iç ve dış talepte görülen gerilemenin neticesinde Japonya ekonomisi 2020 yılında yüzde 4,5 oranında küçülse de artan iç tüketimin etkisiyle 2021 yılında yüzde 1,7 büyüdü ve 2022 yılında devam eden toparlanma ile birlikte ekonomi pandemi öncesi boyutuna ulaştı. Avrupa'nın bazı ülkelerindeki çift haneli enflasyona rağmen Japonya'da enflasyon yüzde 3 seviyesinde. Küresel tedarik zincirlerinde yaşanan sıkıntılar ve emtia fiyatlarındaki gelişmeler ile enerjide dışa bağımlılık Japonya ekonomisi için risk teşkil ediyor. Bunların yanı sıra ihracatının yüzde 50'den fazlasını Çin, ABD ve Kore'ye gerçekleştiren Japonya için bu ülkelerin ekonomik performansları da önemli bir risk oluşturuyor. Ülkelerdeki ekonomik gidişatın Japonya'nın ihracatını ve yatırımlarını da etkileyeceği kesin gözüyle bakılıyor. OECD tarafından Japonya'nın 2023'te yüzde 1,8 ve 2024'te ise yüzde 0,9 büyümesi öngörülürken Japonya Merkez Bankası'nın öngörülleri ise yüzde 1,9 ve yüzde 1,5 olarak ifade ediliyor.

TÜRKİYE-JAPONYA TİCARİ İLİŞKİLER

İki ülke arasındaki ticaret hacmi, uzun bir süredir 3,9-4,6 milyar dolar arasında seyrediyor. 2020 yılında pandeminin olumsuz etkisiyle ihracat gerilese de Türkiye, ihracatını artırma eğiliminde. 2021 yılında ihracatı bir önceki yıla göre

yüzde 18,3 oranında artarak 521 milyon dolara ulaşan Türkiye, ithalatını da yüzde 17,3 oranında artırarak 4,3 milyar dolara çıkardı. Türkiye'nin ağırlıklı alıcı konumunda olduğu dış ticarete, Türkiye'den Japonya'ya ihracat değer bazında 0,8 milyar dolar, ithalat 3,2 milyar dolar şeklinde gerçekleşti. Bu durumda Türkiye, Japonya ithalatından aldığı pay bakımından 55'inci sıraya yerleşiyor. Ülke ithalatını ise en fazla 185,8 milyar dolarla Çin, 83 milyar dolarla ABD domine ediyor.

Japonya'nın dünya ithalatında önde gelen ürünleri ise şu şekilde sıralamak mümkün: Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar), doğal gaz (sıvılaştırılmış, bitümenli taş kömürü), hücresel ağlar için veya diğer kablolu ağlar için telefonlar, demir cevherleri ve konsantreleri. 2021 yılı verilerine göre Türkiye'nin Japonya'ya ihracatında en çok öne çıkan sektör 107,5 milyon dolarla su ürünleri ve hayvansal mamuller. Bu sektörü 69,7 milyon dolarla hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri, 57,5 milyon dolar ile madencilik ve 46,3 ile otomotiv sektörü takip ediyor. Türkiye'nin Japonya'ya ihracat potansiyeli yüksek olan ürünler arasında ise balıklar ve kabuklular, hazır giyim, işlenmiş gıda ürünleri ve meyveler öne çıkıyor.

TÜRK İHRACATÇILARA ÖNERİLER

Japonya'ya ihracat yapmak isteyen iş insanları, sabırlı olmaları konusunda uyarılıyor çünkü Japonya'da bir defaya mahsus, kısa süreli ve anlık ticaret imkânları oldukça sınırlı. İş çevrelerinin tercihi, güvene dayalı olarak geliştirdikleri ticari ilişkileri yine uzun yıllar sürecek şekilde devam ettirmekten yana. Pazara sunulan ürünleri tüketicilerin beklentileri belirlediği için yenilikçi ve yüksek

kaliteli ürünler sunmanın önemi de vurgulanıyor. Ayrıca iletişimde Japonca kullanılması ve ülke kültürü hakkında bilgi sahibi olması da ihracatçılar için avantajlı. Öte yandan Japon piyasasının dünya piyasaları ile tamamen entegre ve açık bir pazar olunması karşın bir o kadar da muhafazakâr olduğu söyleniyor. Bu sebeple oturmuş bazı kültürel gerekliliklerin yerine getirilmesi, kaliteli bir ürün sunmak kadar önemli görülüyor.

Türkiye'nin Japonya'ya ihracat potansiyeli en yüksek olan ürün grupları

Motorlu araçlar ve aksesuarları	%33
Hazır giyim	%64
Makine, elektrik	%17
Diğer işlenmiş gıda ürünleri	%66
Plastik & kauçuk	%12
Meyveler	%55
Mücevherat	%12
Metal ürünler	%21
Hallılar	%31
İlaç bileşenleri	%40
Kimyasallar	%30
Balıklar ve kabuklular	%73
Uçaklar ve aksesuarları	%50
Diğer sanayi ürünleri	%35
Optik, saat, medikal cihazlar	%27
Demir-çelik	%42
Demir-dışı metaller	%16
Sentetik tekstil kumaş	%23
Ev tekstili	%22
Ağaç ürünleri	%5

Türkiye'nin ağırlıklı alıcı konumunda olduğu dış ticarete, Türkiye'den Japonya'ya ihracat değer bazında 0,8 milyar dolar, ithalat 3,2 milyar dolar şeklinde gerçekleşti.

TİCARET BAŞMÜŞAVİRİ
MUKADDES NUR YILMAZ
TİCARET MÜŞAVİRİ
GÜZİDE ZEYNEP KARAHİSARLI

“TÜRK MALI ALGISI HER GEÇEN GÜN GÜÇLENİYOR”

Öncelikle Japonya ve Türkiye'nin birbirlerinin geleneksel ticaret partnerleri olmadığını hatırlamak gerekiyor. Her iki ülke de tarihleri boyunca yakın coğrafyası ile ticarete odaklanmış durumda. Almanya, İngiltere ve İtalya gibi ülkeler bizim önemli ticari partnerlerimiz arasında ve biz ihracatımızın büyük çoğunluğu Avrupa, Rusya ve Orta Doğu, bölgesine yapıyoruz. Japonya'nın dış ticareti de Doğu Asya ve Pasifik bölgelerinde yoğunlaşıyor. Bu bilgi Japonya ile ticaretimizde özel bir çabanın elzem olduğunu anlamamız açısından hayati öneme sahip. Japonya'da geçmişten gelen bir Türk malı imajı yok. İhracatçılarımızın özellikle son 10-20 yıldaki çabalarıyla yeni yeni oluşmakta olan bir algı var.

Geleneksel olarak Japonya'ya gıda ürünleri ihracatımızın yoğun olmasından kaynaklı olarak Japon vatandaşların gözünde ülkemiz biraz daha bir tarım ülkesi olarak canlanıyor. İhracatı büyük oranda sanayi ürünlerine dayalı olan Türkiye'yi sadece bir tarım ülkesi olarak

tanımlamak oldukça eksik bir yorum olur. Maalesef bu alanda sıkıntı çekiyoruz. Ancak iş çevrelerinde ülkemizin katma değerli, tasarım ve inovasyon odaklı kaliteli ürünleri her geçen gün daha çok ön plana çıkmaya başlıyor. Türk malı algısı her geçen gün, buraya yapılan her ihracatla daha da güçleniyor ve pekişiyor. Japonya yukarıda da değindiğimiz gibi oldukça çeşitli sektörler için büyük bir potansiyel arz ediyor. Enerji, madencilik, sağlık, ulaştırma gibi sektörlerde önemli iş birlikleri potansiyeli olabilir. Ayrıca ülkelerimiz için son derece önemli olan müteahhitlik sektöründe de her iki ülkenin güçlü yönlerini bir araya getirerek üçüncü ülkelerde yaptığımız/yapacağımız stratejik ortaklıkların artarak ve güçlenerek devam etmesi ticari alandaki en büyük arzularımızdan biri. Japonya'da yenilebilir enerjiye ve karbon salımı düşük olan hidrojen enerjisine ilişkin çalışmalar gündemde olan konulardan biri. Japonya'da, güçlü deniz taşımacılığı altyapısının da kullanımı ile düşük maliyetle üreteceği hidrojen kaynakları bulunan ülkelerden hidrojen tedarikine ilişkin uluslararası bir zinciri kurmayı ve bunu ticarileştirmeyi amaçlayan çalışmalar yürütülüyor. Bu alanda da gelecekte iş birliklerinin olası olacağına inanıyoruz. Son olarak dijital dönüşüm alanında faaliyet gösteren firmalarımızın, Japonca hizmet verme imkânlarının bulunması hâlinde Japonya'da önemli başarılar elde edebileceğine inanıyorum. Japonya yaşanmakta olan bir ülke ve özellikle bilgi iletişim sektöründe iş gücü eksikliği daha da fazla hissediliyor. Yazılım ve dijital dönüşüm alanındaki ihtiyaç her geçen gün artıyor. Yakın geçmişte Japon hükümetin dijital dönüşüm çalışmalarını bir hedef olarak belirlemesinin de etkisiyle, uzun vadede Japonya'nın bu alandaki talebinin katlanarak artmasını bekliyoruz.

Amerika Pazarında Yerinizi Alın!

Türkiye'nin en gözde ihracatçıları
Turkpex NJ23 Fuarı ile Amerika'ya açılıyor,
ihracatını artırıyor.

TURKPEX NJ23

FUARI

14 - 17 EYLÜL

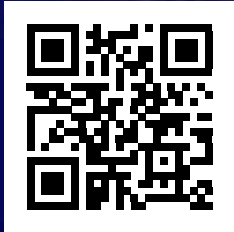
NJ CONVENTION
CENTER, USA

 Mobilya ve Aksesuarları

 Ev Tekstili ve Halı

 Züccaciye ve Mutfak Eşyaları

 Sağlık Turizmi

Yerinizi ayırtmak için arayın
ya da QR kodu okutarak
formu doldurun.

sektör su ürünleri ve hayvansal mamuller

Sektörden bugüne kadarki en yüksek ihracat
İLK KEZ
4 MİLYAR DOLARI AŞTI

Son bir yılda 4 milyar dolar ihracatla kendi rekorunu kıran su ürünleri ve hayvansal mamuller sektöründe, 2022'nin ilk 10 ayında 3,3 milyar dolar hasılatla ulaşıldı. Bu yılı 4,2 milyar dolarla kapatmayı hedefleyen sektörün lokomotifi ise 1,6 milyar dolarla su ürünleri...

sektör su ürünleri ve hayvansal mamuller

Ekim ayı sektör ihracatında iller özelinde İstanbul, yaklaşık 55 milyon dolar ihracata imza atarak birinci oldu. Ardından en çok ihracat, 51 milyon dolarla Muğla'dan ve 50 milyon dolarla İzmir'den yapıldı.

TÜRK İHRACATINDA BAŞARILI

ilerleyişini sürdüren su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü, bu yılın Ekim ayında bir önceki yıla ait 289 milyon dolar rakamını aşarak ihracatını yüzde 7,3 artırdı ve 310 milyon dolara ulaştı. Böylece Ekim ayında sektörün ülkenin genel ihracatı içindeki payı yüzde 1,5 şeklinde gerçekleşti. Yılın ilk 10 ayında ise bir önceki yıla göre yüzde 26 oranında artış kaydederek ihracatını 2,6 milyar dolardan 3,3 milyar dolara yükseltti.

Türkiye genelinde sektör ihracatının son iki yıldır artış gösterdiğini kaydeden TİM Sektörler Konseyi'nden Ali Can Yamanyılmaz, yıl sonu için belirlenen 4 milyar dolar hedefinin üzerine çıkmayı beklediklerini vurguluyor. Buna bağlı olarak tutar bazında 4,2 milyar dolar, miktar itibarıyla 1,47 milyon ton ile yılı noktalayacaklarını sözlerine ekleyen Yamanyılmaz, "Gelecek yıl için ihracat hedefimizi tutar olarak 4,5 milyar dolar olarak düşünüyoruz." diyor.

Sektörde en çok ihraç edilen ürünleri, sırasıyla kümes hayvanları etleri ve sakatatları, balıklar (taze, soğutulmuş), balıklar (dondurulmuş) şeklinde sayan Ali Can Yamanyılmaz, bu kalemlerin sektör

ihracatından yüzde 24, yüzde 15 ve yüzde 10 oranında pay aldıklarını belirtiyor.

Ancak Ekim ayında kümes hayvanları, etleri ve sakatatları ihracatı, bir önceki yıla göre yüzde 13,1 oranında ve balık ihracatı (taze, soğutulmuş) yüzde 3,8 oranında azalırken dondurulmuş balıklarda tam tersine artış görüldü. 2021 yılında 18,2 milyon dolar olan ihracat bu yılın Ekim ayında yüzde 101 artarak 36,7 milyon dolara yükseldi.

EKİM AYININ REKORTMENLERİ

Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörünün, 2022 yılı Ekim ayı ihracatı ülkelere göre incelendiğinde Irak, 58 milyon dolar ile ilk sırada yer aldı. Irak'tan sonra en çok ihracat 35,5 milyon dolarla Rusya Federasyonu'na, 11 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri'ne gerçekleştirildi. Türkiye'nin ihracatında İtalya, Çin, Katar, Birleşik Krallık, Hollanda, Azerbaycan ve Yunanistan gibi ülkeler de üst sıralarda yer aldı.

Ekim ayı sektör ihracatında iller özelinde İstanbul, yaklaşık 55 milyon dolar ihracata imza atarak birinci oldu. Ardından en çok ihracat, 51 milyon dolarla Muğla'dan ve 50 milyon dolarla İzmir'den yapıldı.

sektör su ürünleri ve hayvansal mamuller

BALIK VE SU ÜRÜNLERİ YÜKSELİŞTE

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçılar Birliği'nden (ASHİB) alınan alt sektör ihracat rakamları incelendiğinde, balıklar ve su ürünleri, Ekim ayı ihracatında 124,8 milyon dolar ile pastadaki en büyük dilime sahip. Bu ürün grubunu 72,4 milyon dolarla kanatlı et sektörü, 38,5 milyon dolarla yumurta takip ediyor. Sektörde süt ve süt ürünlerinde 25,5 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilirken konserve ette 9 milyon dolar, bağırsak ve sakatatta ise 6,4 milyon dolar değerinde ülkeye döviz girişi sağlandı. Kanatlı et sektöründe en fazla ihracat ülkeler açısından; 35 milyon dolarla Irak'a, süt ve süt ürünlerinde 6,5 milyon dolarla yine Irak'a, balıklar ve su ürünlerinde 34 milyon dolarla Rusya'ya, yumurtada 11 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri'ne, bağırsak ve sakatatta

ise 2,2 milyon dolarla Hong Kong'a ihracat gerçekleştirildi.

YETİŞTİRİCİLİK, AVCILIĞI GEÇTİ

Su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı, bu yılın ilk 10 ayında ilk defa 4 milyar doların üzerine çıkarken sadece su ürünleri bazında ulaşılan 1,6 milyar dolarlık ihracat dikkat çekici. Su ürünlerinde miktar bazında ise 471 ton ihracat yapıldı. Türkiye Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu Başkanı Sinan Kızıltan, hedeflerini "500 bin tona çıkarmak" şeklinde açıkladı. İlk kez bu yıl yetiştiriciliğin, avcılığı geçtiğine dikkat çeken Kızıltan, sözlerini şöyle sürdürdü: "2030 yılında bunu tahmin ediyorduk ama bu yıl yakaladık. Türkiye'de su ürünleri üretiminin yüzde 59'unu yetiştiricilik ürünleri oluşturuyor. Yetiştiricilik yoluyla yapılan üretim her sene yüzde 12 artıyor." Türkiye'nin su ürünlerinin üretim

124,8
milyon dolar

EKİM AYI SU ÜRÜNLERİ
İHRACATI

72,4
milyon dolar

EKİM AYI KANATLI ET
İHRACATI

sektör su ürünleri ve hayvansal mamuller

ve ihracatında, özellikle son yıllarda yapılan yatırımlarla büyük mesafe katedildiğine değinen Başkan Kızıltan bunu, sektöre dünyanın en modern ve entegre tesislerini kazandıran Türk girişimcilerine bağladı. Kızıltan, “Sektörümüz, ihracatını ve ülkemiz su ürünleri tüketimini daha üst seviyelere taşıyacak potansiyele fazlasıyla sahip.” diye konuştu.

TÜRK SOMONUNUN YILDIZI PARLADI

Sinan Kızıltan, 10 ayda levrek ihracatını yüzde 9 artışla 421 milyon dolar, çipura ihracatını 313 milyon dolar olarak açıklarken Omega-3 deposu Türk somonu ihracatının yüzde 122’lik rekor bir artışla 259 milyon dolara yükseldiğini söyledi. Son beş yılda 3 bin 500 tonluk somon ihracatının bugün 10 katı artarak 36 bin tona çıktığının altını çizen Kızıltan, Karadeniz’de açılacak yeni somon çiftlikleriyle ihracatın ikiye katlanacağını ve somon sayesinde Türk su ürünleri sektörünün yakın gelecekte yüzde 50 büyüyebileceğini ifade etti. Bu yıl alabalık ihracatından 87 milyon dolar, orkinos ihracatından ise 28 milyon dolar sağlandı. Başkan Kızıltan, Türkiye’nin dünya levrek ve çipura ihracatında en büyük ikinci ihracatçı; alabalık, levrek ve çipura üretiminde ise Avrupa’nın en büyük üreticisi konumunda olduğunu sözlerine ekledi.

TİM Sektörler Konseyi Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller Sektör Konseyi Başkanı
ALİ CAN YAMANYILMAZ

“SEKTÖREL TİCARİ HEYETLERE AĞIRLIK VERİLMELİ”

İhracatımızı artırmak için öncelikle sektörel ticari heyetlere daha fazla ağırlık verilmesi ile ihracatçılarımızın yeni pazarlar bularak ürünlerini bu yeni pazarlara nüfuz ettirebilmelerinin sağlanması çok önemli. Bu şekilde hem mevcuttaki pazarlara bağlılık azaltılacak hem de yeni pazarlardaki müşterilere yapılacak satışlarla ülkemizin ihracatında artış sağlanacaktır. Ayrıca ürettiği ürünleri sadece iç pazarda değerlendiren ülkemizdeki üreticilerimizin de ihracata yönelmelerini sağlamak amacıyla bahsi geçen firmalarımıza ulaşılması, ihracat hakkında bilgi sahibi olmaları ve ihracata başlamaları için bire bir danışmanlık hizmeti verilmesi gibi projelerin hayata geçirilmesi de önem teşkil ediyor. Tabii bir de Türk gıda sektörünün tanıtımında önemli bir yere sahip olan yurt dışı fuarlara katılımlar desteklenmeli ve teşvik edilmeli. Böylece gastro-kültürel zenginliğimiz ve Türk gıda sektörü uluslararası arenada daha çok duyulacaktır.

Somon ihracatı son beş yılda 10 kat artarak 36 bin tona yükseldi.

niş ihracat

Dex Cook'un kurucusu Recai Üçok, mutfakta yeni nesil bir pişirme deneyimine imza attı. Gizli indüksiyonlu ocak üzerinde üç yıldır AR-GE çalışmaları yaptıklarını belirten Üçok, bayi ağıyla dünyanın her yerinde olmayı planladıklarını belirtiyor.

YENİ NESİL OCAĞIYLA dünyaya açılmaya hazırlanıyor

MİNERAL BİR PLAKANIN altına ocaklar yerleştirilerek tasarlanan gizli indüksiyonlu ocak, yemeği fokur fokur kaynatırken tencereyi kaldırıp elinizi yerleştirdiğinizde hiçbir şekilde yakmıyor. Ürün, mutfakta ocak için ayrı yer ayrılmasına gerek kalmadan, üstü tezgâh altı ocak şeklinde kullanılabildiğinden üzerinde hem yemek pişirilebiliyor mutfakta daha geniş bir alan açabiliyor.Cep telefonu ve tablet üzerinden de yönetilebilen ürünün fikir sahibi ve

Dex Cook'un kurucusu Recai Üçok ile yenilikçi tasarımlarını ve ihracat hedeflerini konuştuk.

Ürününüz ile mutfakta yeni bir dönüşüm başlattınız. Öncelikle sizi ve şirketinizi kısaca tanıyabilir miyiz?
Biz "Türkiye'den global pazara!" sloganı ile yenilik-inovasyon mottosunda, Türk markasıyla dünyada ilk olma fikriyle yola çıktık. 16 kişiyle başlayan ve üç yıllık AR-GE çalışmasını tamamlayan bir ekibiz. Gizli indüksiyonlu ocak olan ürünümüz Dex Cook'u

niş ihracat

piyasaya sürüp bu ilki başardık. Ana kartından yazılımına tamamen Türk mühendisler tarafından üretildi. Amacımız Türkiye'den çıkan bu markayı dünyanın en büyük beş markasından biri hâline getirmek. Çalışmalarını yaptığımız gizli induksiyonlu ocak, mutfakta bildiğimiz bütün alışkanlıkları değiştirecek. Ocak, tezgâh ve masa olan Dex Cook, hem alan kullanımında avantaj hem de temizlik açısından büyük bir kolaylık sunuyor. Dex Cook sürdürülebilir enerji kapsamında diğer ocaklara göre yüzde 40 enerji tasarrufu sağlıyor ve aynı zamanda bütün parçaları geri dönüştürülebilir.

“El yakmayan ocak” olarak bilinen “gizli induksiyonlu ocak” fikriniz nasıl oluştu?

Bir toplantı esnasında porselen ile pişirici birleştirme sorusu üzerine başladı. Geleneksel ocaklarda sıkça yaşanan problemi masaya yatırdığımızda üç ana husus karşımıza çıktı: Temizlik zorluğu, tasarım kısıtlanması, fonksiyonel eksiklik. Bu ihtiyaçları tek seferde karşılayabilen bir ürün oluşturma

Dex Cook, ana kartından yazılımına tamamen Türk mühendisler tarafından üretildi. Amacımız Türkiye'den çıkan bu markayı dünyanın en büyük beş markasından biri hâline getirmek.

fikriyle süreç başlamış oldu. Her komponent, ayrı ayrı tasarım ve detay çalışmalarıyla ayrıca yorumlandı ve sonunda ürünümüz her detayıyla mutfakta devrim niteliği oluşturan özelliklerini ortaya koydu.

Yenilikçi ürününüzün öne çıkan özelliklerinden bahsedebilir misiniz?

Dex Cook, öncelikle pişirme süresini azaltıyor. Geleneksel ocaklarda bir litre suyun kaynama süresi 14 dakika iken Dex Cook ocağımızda bu süreç dört dakika gibi kısa bir süre içinde gerçekleşiyor. Temizlik kolaylığı ve mutfakta alan kazanımı sağlarken geleneksel ocaklara göre yüzde 40 daha fazla tasarruf sağlıyor. Ayrıca çizilmez, kir tutmaz ve darbe dayanımlı bir yüzeye sahip. En önemlisi ise sosyal alanlarda farklı bir etkileşim sağlayan fonksiyonel faydaları bulunuyor.

Geliştirdiğiniz tekniğe yeni nesil pişirme yöntemi diyebilir miyiz? Dünyada benzer bir örneği var mı?

Geliştirdiğimiz teknik kesinlikle yeni nesil bir pişirme yöntemi. Dex Cook, yeni nesil pişirme yönteminin sağladığı kolaylıkların yanında

niş ihracat

Dex Cook;
Almanya,
Amerika, İspanya,
Romanya ve
Kanada başta
olmak üzere
ağına her gün
yeni ülkeleri dâhil
ediyor.

mutfak kültürümüzü de değiştiriyor. Pişirme alanları ile yemek yediğimiz alanları birbirinden ayırmak yerine, onları birleştiren ve sosyal alanlara yeni yorum getiren özel bir ürün. Bu fikrin dünyada bazı denemeleri sürüyor ama sadece teoride kalıyor. Bizi Türkiye’de ve dünyada ilk yapan şey ürünümüzün teoride kalmayıp kendini komponent geçerliliği ve güvenlik sertifikalarıyla ortaya koymasındır.

Ürünün AR-GE çalışmaları ne kadar sürdü? Ekibiniz kaç kişiden oluşuyor?

Üç yılı aşkın bir süredir AR-GE çalışması var. Bu süreçlerin son bir yılında üzerindeki plakaların termal şok dayanımı üzere çalışmalar yapıldı ve devamında ürünün sertifika süreci tamamlandı. 16 kişilik ana tasarım ve AR-GE kadrosu ile uzun, yorucu ama bir o kadar da keyifli bir yolculuğumuz oldu. Bugün itibarıyla süreçlerimiz 110 üzerinde çalışanımızla ilerliyor ve ekibimiz de her geçen gün büyüyor.

Ürününüz dünyadan da talep gördü. Hem ülke bazında hem de üretim bazında ihracat hedeflerinizle ilgili neler söylemek istersiniz?

Dünyanın en büyük teknoloji fuarında sergilendikten sonra sektöre bomba gibi düşen ürünümüz,

yoğun ilgi gördü. Satış-planlama ekibimiz her gün gelen yeni bayilik taleplerini incelemeye alıyor. Yaygın satış ağı ile kısa sürede mutfaklarda ve yaşam alanlarında çok daha yaygın olacağız. Seçkin ve prestijli bayi ağımız ile dünyanın her şehrinde olmayı planlıyoruz. Almanya, Amerika, İspanya, Romanya, Kanada başta olmak üzere ağımıza her gün yeni ülkeleri de dâhil ediyoruz. Şu an ihracatımız butik seviyede sürüyor.

Biliyorsunuz daha sürdürülebilir bir dünya için yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş hızlandı. Ürününüzün bu anlamda nasıl bir fayda sağlamasını öngörüyorsunuz?

Yakın zamanda gerçekleşen Rusya-Ukrayna krizi ile doğal gazda yaşanan ulaşım imkânlarını referans alırsak sürdürülebilir enerji kapsamında elektrikli platformlar ön planda yer almaya başladı. Şu an tüm global şirketlerin uzun vade planlarında elektrikli platformlar mevcut. Bu bağlamda Dex Cook, ürünlerinin elektrikli enerji kaynağının olması ile sürdürülebilir enerjide güvenli adımlarla ilerliyor. 40 milyar dolar pazar hacmi ile her yıl yüzde 8 büyüme öngörüyoruz. Yenilik-inovasyon bu pazarda yer almak ve kalıcı olmak için bizim ana mottomuz.

NASIL ÇALIŞIYOR?

Termal iletken farklı olarak induksiyonlu ocak, ısı üretmek için manyetik güç kullanan basit bir elektromıknatısla çalışır. Ocağın içinde elektrikle kendini kontrol eden metal bir bobin bulunmaktadır. Temel olarak tencereyi yerleştirdikten sonra manyetik alan ona indüklenir ve metal tencere ısınır.

GELECEK iÇİN DEĞER

Yassı çelik üretimindeki uzmanlığımızla yarının ihtiyaçlarına bugünden çözümler üretiyor, iş hedeflerinize değer katıyoruz.

 TATÇELİK

www.tatmetal.com

info@tatmetal.com.tr

Dönmez Debriyaj Rotasını İhracata Çevirdi

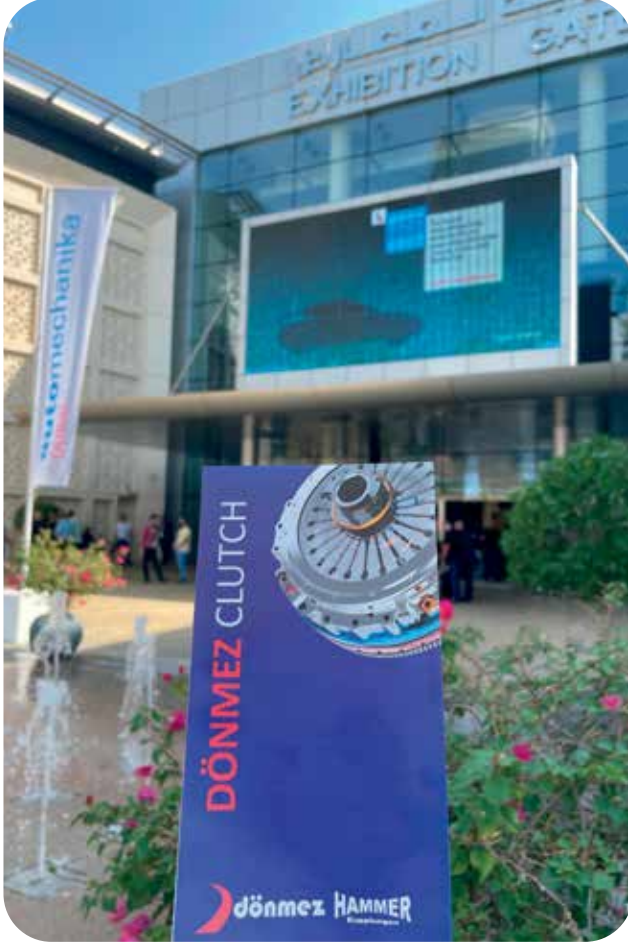
Sektöründe, 42 yıllık tecrübesi ile Dünya'nın ilk beşinde yer alan, Türkiye'nin ise ticari araçlar için debriyaj üreten lider markası olan **Dönmez Debriyaj**, rotasını ihracata çevirdi.

2023 yılı hedeflerini ihracat odağında güncelleyen; verim odağında pazar genişletme çalışmalarını yurt dışı fuarları ile destekleyerek tamamlayan **Dönmez Debriyaj**, son olarak 22-24 Kasım tarihleri arasında gerçekleşen ve yoğun ilgi gören Automechanika Dubai fuarını da başarıyla tamamladı.

Genel Müdür Cumali Ertaş; yeni yatırımlar ve yeni fabrikalarında kapasite ve satışlarını, son 3 yılda değişen ve gelişen vizyonu ile yeni iş kolları da ekleyerek, ihracatta döviz bazında %70'den fazla artış ve kadro olarak da %40'a yakın büyüme gerçekleştirdiklerini ilettiler ve ekledi: "Kendi Ar&Ge merkezimiz ve markamız ile mühendis sayımızda da 3 katı artarak gücümüze güç kattık. Yüzde 100 yerli sermayeli bir şirket olarak Türkiye'ye değer katmaya devam etmek bizim için övünç kaynağı. İhracat iştahımız yüksek, bu düsturla çıktığımız yolda üretim kapasitemizi de artırmak ve ihracat hedeflerimizi gerçekleştirmek istiyoruz. Seksenden fazla ülkeye ihracat yapıyoruz. Kaliteli ve esnek üretim yaklaşımımızla katma değerli ürünlerimizle sektöre tedarik sağlamak ve küresel çapta önemli miktarda ihracat gerçekleştirmek ilk hedefimiz. **Dönmez Debriyaj** olarak hem ihracat alanında kazandığımız ivme ile hem de yükselen istihdam grafiğimiz ile Türkiye ekonomisine katkı sunmaya devam edeceğiz."

Rotasını İhracata Çeviren Dönmez Debriyaj İlerlemenin Yolu Olmaya Devam Ediyor!

 Automechanika Dubai

aktüel Boat Show 2022

Cryptom Bosphorus Boat Show 2022

**MAVİLİKLER ARASINDAKİ
GÖZ ALICI**

tekneler

Bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Cryptom Bosphorus Boat Show'da deniz tutkunları ile tekne üreticileri ve distribütörleri bir araya geldi. 11-20 Kasım tarihleri arasında Pendik Marintürk İstanbul City Port'ta ziyaretçilerini ağırlayan fuarda, ilk kez Türkiye prömiyeri yapan teknelerin arasından birkaçını yakın plana aldık.

SANLORENZO SX88

Sanlorenzo'nun son harikası SX88, İtalyan şıklığı ile akıllı çözümleri birleştirerek hem estetik bir görünüm hem kullanım kolaylığı sunuyor. 26,7 metre boyunda ve 7,21 metre genişliğindeki motoryat, minimum üç, maksimum beş kamara ile tercih edilebiliyor. Yüksek burnu kıça doğru alçalan teknenin tek kumanda mahalli flybridge'te yer alıyor. Konuklarına geniş ve ferah yaşam alanları sunan SX88'de 4,5 metrelik tender, jet ski ve deniz oyuncakları da bulunuyor.

LAGOON SIXTY 7

20,15 metre boyundaki katamaran tipi tekne Lagoon Sixty 7, üretici firma tarafından 2020'de suya indirildi. Genişliği 10 metre olan teknenin mimari tasarımı VPLP Design imzalı. Katamaranın dış mekânları Patrick le Quément, iç mekânları ise Nauta Design'a emanet edilmiş. Dört ya da beş kamara opsiyonu bulunan katamaranda 8-12 kişi konaklayabiliyor. Teknenin salonundan ön güvertesine direkt erişim sağlanırken konuklara açık ve geniş kullanım alanları sunuluyor. Katamaranın hızı, 440 beygirlik ikiz motor opsiyonuyla maksimum 19 knot'a ulaşabiliyor.

RIVA 88 FOLGORE

Adı, İtalyanca “yıldırım” anlamına gelen Riva 88 Folgore, markanın Sportfly serisinin en büyük modeli unvanına sahip. 26,9 metre uzunluğa ve 6,31 metre genişliğe sahip olan ve metalik görünümlü gövdesiyle dikkat çeken Riva 88 Folgore, karbon fiber takviyeli kompozit malzemelerden inşa edilmiş. Riva modellerine özgü maun ve çelik dokunuşların fark edildiği tekne, MTU 16V motoru sayesinde hızını 39 knot’a çıkarabiliyor. 22 metre karelik görkemli bir havuzluğu olan teknenin dört kamarası bulunuyor.

BLUEGAME BGX60

İtalyan menşeli Bluegame’in BGX serisine ait model, büyük ve sportif bir görünüme sahip güvertesiyle dikkat çekiyor. Tekne sahibinin isteğine göre özelleştirilebilen BGX60, sahibine güçlü bir performansın yanı sıra üst düzeyde konfor vadediyor. 19 metre uzunluğunda ve 5,30 metre genişliğindeki tekne, BGX70’in yenilikçi konseptinin daha küçük bir örneği. Tekne sahibinin ve konukların mahremiyetine öncelik veren teknede iç ve dış alanlar birbirleriyle uyum içinde. Ana güvertede en üst noktada yer alan dümen ve kumanda mahalli, geniş bir görüş alanı sunuyor. Üç kamarası bulunan tekne, bir adet de mürettebat kamarasına sahip.

ARCADIA SHERPA 60

18,67 metre uzunluğundaki motoryat, 50 metrekareyi sadece kış güvertesine ayırmış. Bu beklenmedik tasarımı sayesinde kullanıcılarına göz alıcı genişlikte güneşlenme ve sosyalleşme alanları sunan Sherpa 60, çevreci çözümleriyle de öne çıkıyor. Tekneye konumlandırılan 25 metrekarelik solar panellerden teknenin ihtiyacı olan enerji üretiliyor. En fazla 22 knot'a kadar hızlanabilen tekne, kamara süit ya da çift kişilik kamara şeklinde seçilebiliyor.

AZIMUT 78 FLY

78 Fly, dünyanın önde gelen yat üreticisi Azimut'un Flybridge serisinin en son modeli. Konfor ve mahremiyetin en üst seviyede tutulduğu teknede, konuk ve mürettebat alanlarının birbirinden uzak konumlandırılmasına özen gösterilmiş. 23,6 metre boyunda olan Azimut 78 Fly ile 33 knot hıza kadar ulaşmak mümkün. Ergonomik dümeni ve joystick ile güvenli ve konforlu bir sürüş deneyimi yaşatan 78 Fly, ünlü İtalyan Tasarımcı Alberto Mancini imzasını taşıyor. Mürettebat hariç dört ayrı kamarası daha olan teknenin en yüksek hızı ise 33 knot.

FONTAINE PAJOT AURA 51

95 metrekare ana yelken ve 59 metrekare cenoa'ya sahip Fransız eseri Aura 51, giriş kapısı açıldığında havuzluk ve salon arasında devamlılık sağlanarak konfor duygusunu artırıyor. Denizde bir kuğu gibi süzülen yelkenli katamaran, büyük flybridge'i ve güneşlenme alanlarıyla göz dolduruyor. Yelkenli oluşu ve 2 bin vatlık güneş panelleriyle çevreci bir duruş sergileyen katamaran, 15,5 metre. Dört farklı yerleşim alternatifleriyle tüm tercihlere cevap veren Aura 51, çift maestro versiyonuyla rakipleri arasında fark yaratıyor.

HANSE 460

Aile-gezi kategorisinde Avrupa'da yılın yatı ödüllü Hanse 460, Fransız yat tasarımcıları Berret-Racoupeau'nun Hanse için tasarladığı ilk yat olma özelliğine sahip. Yeni 3D yapılandırıcı sayesinde özelleştirilebilen Hanse 460, sahibine 48 farklı düzen seçeneği sunuyor. 14,60 metre uzunluğundaki yelkenli, hızlı seyir ve kolay yelken kullanımı gibi geleneksel Hanse değerleriyle sınırsız bir yenilikçiliği bir araya getiriyor.

MARKAYI

başarıya götüren yol...

adres patent

"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

MARKA
TARZI
TİCARET

 / adrespatent

Adres Patent

Levent Cd. Krizantem Sk. No: 33 Levent / Beşiktaş / İSTANBUL • info@adrespatent.com www.adrespatent.com.tr

İSTANBUL - LEVENT
0(212) 347 89 89
info@adrespatent.com

BEYOĞLU - SİĞİ
0(212) 272 60 48
info@adrespatent.com

MERKEZ
0(212) 890 55 50
info@adrespatent.com

KİTİLLİ
0(212) 549 43 70
info@adrespatent.com

ANADOLU
0(216) 396 26 88
info@adrespatent.com

03042
0(530) 176 85 72
info@adrespatent.com

ANKARA
0(312) 232 62 85
info@adrespatent.com

İZMİR
0(232) 425 20 40
info@adrespatent.com

DENİZLİ
0(258) 265 69 12
info@adrespatent.com

LONDRA
+44(0)755 272 99 50
info@adrespatent.com

ANTALYA
0(242) 321 00 89
info@adrespatent.com

MARMARA TEKNİKENT
0(262) 676 62 45
info@adrespatent.com

adres patent

"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

www.adrespatent.com.tr

purplecity.com

*BİZ DE HER ŞEY
GELENEKSEL.
BAŞARI DAHİL!*

*Huđlu Av Tüfekleri
Kooperatifi bugün tam
80 farklı ülkede,
sektöründe ki Dünya devi
markalarla başa baş
rekabet etmektedir.

endüstriyel tasarım

“TASARIMDA SADELEŞMENİN VE zamanın değeri öne çıktı”

ÖZLEM KÖK GÜLTEKİN

Arçelik Kıdemli Lider Endüstriyel Tasarımcı

B

eko için tasarladığı “Sirius Mutfak Aletleri Ailesi” ile 2022 iF Design ve 2022 Red Dot ödülleriyle layık görülen Arçelik Kıdemli Lider Endüstriyel Tasarımcı Özlem Kök Gültekin, seriyi, doğanın ve zamanın doğal akışından ve birbirleriyle uyumundan yola çıkarak tasarladığı belirtiyor. Yeni bir espresso kahve makinesi üzerinde çalıştığını söyleyen Gültekin, dünyadaki tasarım trendlerinin iki ana yönde ilerlediğini şu sözleriyle anlatıyor: “Bir yanda teknolojinin ve sanal platformların hızlıca yükselişleriyle beraber kullanıcıya tahmin edilemez deneyimler sunulması... Diğer yanda ise büyük bir sadeleşme ihtiyacının olduğundan, bununla beraber zamanın kıymetli değerinden bahsedebiliriz. İyi yemek pişirmek, sağlıklı beslenmek, iyi spor yapmak ve doğa ile bir bütün hâlinde yaşayabilmek. Bu yaklaşımla ürün tasarımlarında tam da kullanıcıya bu hisleri yaşatabilecek deneyimler geliştirmek durumundayız.”

Arçelik'teki görevinizden bahsedebilir misiniz? Şu anda ne üzerinde çalışıyorsunuz?

Tüketici elektroniği ve küçük ev aletleri bölümünde Kıdemli Lider Endüstriyel Tasarımcı olarak çalışıyorum. Müşterilerimizin ihtiyaç ve talepleri sürekli olarak değişiyor. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda bana iletilen brief'ler ve detaylı bir araştırma ile ürünün tasarım sürecine başlıyorum. Şirketimizin yol haritası doğrultusunda tasarladığım tüm ürünlerin son kullanıcıya ulaşana kadarki bütün aşamalarını takip ediyorum. Bir tasarımcı olarak benim en büyük sorumluluğum olabildiğince fonksiyonel, minimalist ve duyarlı tasarlanan ürünlerimizin, üretim süreci boyunca üretim koşullarını da düşünerek önerdiğim tasarımdan minimum seviyede ödün vererek üretilip kullanıcıya kavuşmasıdır. Tasarımını önerdiğim ürünler hangi seviye olursa olsun sade bir dokunuş ve yalınlık ile iyi bir ürün kullanma hissini her kullanıcıya deneyimletmeyi hedefliyor. Herkes için iyi tasarım anlayışıyla tüm fiyat kategorilerindeki ürün tasarımlarıma bu yaklaşımı taşıyorum. Üzerinde çalıştığım en son proje, tüm tasarım süreci tamamlandı, prototipi

endüstriyel tasarım

Gültekin, tasarımlarına sade bir dokunuş ve yalınlık katarak her kullanıcıya iyi bir ürün kullanma hissini deneyimletmeyi amaçlıyor.

de üretilen yeni bir espresso kahve makinesi oldu.

Endüstriyel tasarım denince, globalde Türkiye ve Türk tasarımcılara yönelik nasıl bir algı söz konusu sizce?

Türkiye'de endüstriyel tasarımcıların mesleğini tam anlamıyla uygulayabilme şansı bulmaları, dünyada birçok başka ülkeye göre bir parça daha güç. Belki iyi bir tasarımı nihai hâline dönüştürme aşamasında daha çok mücadele içinde olabiliriz. Gerek üretim için gerekli kaynaklar ve üretim olanağı gerekse endüstriyel tasarımın desteklenmesi bakımından halen katedilmesi gereken bir yol olduğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte inançla tasarım yolculuğunu sürdüren oldukça yetenekli, çok iyi tasarımcılar ve çok iyi işler yapan

firmalar var. Bugün hem Türkiye'de hem de dünyada, kendini endüstriyel tasarıma adanmış birçok başarılı Türk tasarımcı bulunuyor. Gerek eğitim alanında gerekse uluslararası markalarda endüstriyel tasarımcı olarak görevlerini başarılı bir şekilde sürdürüyorlar.

Arçelik gibi endüstriyel tasarım farkındalığı olan, endüstriyel tasarımı ve tasarımcıları destekleyen kurumlar, ortaya koyulan ürünlerle, pek çok önemli uluslararası tasarım ödüllerinin alınmasını sağlıyor. Aldığımız ödüller, global pazarlarda etkinliğimizi ve görünürlüğümüzü kanıtlıyor, artırıyor.

Ödüllü tasarımlarınız içinde öne çıkanlardan bahsedebilir misiniz?

Bir tasarımcı olarak benim için en değerli olan, tasarladığım ürünlerin

"Türkiye'de endüstriyel tasarımcıların mesleğini tam anlamıyla uygulayabilme şansı bulmaları, dünyada birçok başka ülkeye göre bir parça daha güç. Belki iyi bir tasarımı nihai hâline dönüştürme aşamasında daha çok mücadele içinde olabiliriz."

kullanıcıların evlerine ulaştığını görmektir. Aldığım yerel ve uluslararası ödüller hem benim hem de şirketimiz için birer gurur kaynağı. En son Beko markası için tasarladığım "Sirius Mutfak Aletleri Ailesi" 2022 iF Design ve 2022 Red Dot ödüllerine layık görüldü. Tasarım sürecinden oldukça keyif aldığım, altın oranın gerçek fonksiyon ile birleşmesiyle zevkli bir tasarım ortaya çıktı. Doğanın ve zamanın doğal akışından ve birbiriyle uyumundan yola çıkarak tasarladığım Sirius ailesi tasarımlarının üzerindeki çizgisel doku ile zamanın durdurulamaz akışını simgelemeye çalıştım.

Benim için özel ürünlerden biri de Arçelik markası için tasarladığım "Ful Otomatik Çay Makinesi" oldu.

Geleneksel çayımızı teknolojik bir ürünle kullanıcıya sunmak oldukça heyecanlı bir tasarım deneyimiydi. Bununla birlikte bitki çayını da hazırlayan ürünümüzü tasarımın en sade hâli ile yalın bir formda anlatmayı hedefledim. Amacım, tasarımın bulunduğu ortamda özel bir lezzet sağladığını vurgulayarak sonsuz bir varlık, bir nesne yaratmaktı. Bu tasarımı 2021 iF Design ve Design Turkey ödüllerine layık görüldü. Yine aynı yıl tasarladığım "Inox Semaver" tasarımı, 2021 iF Design ve Design Turkey ödüllerini aldı ve ortak beğeniye ulaşan bir tasarım oldu.

Dünyadaki tasarım trendleri nereye evriliyor? Bulduğunuz sektörde hangi kodlar değişiyor?

Dünyadaki tasarım trendleri aslında iki yönde ilerliyor denilebilir. Bir yanda teknolojinin ve sanal platformların hızlıca yükselişiyle beraber kullanıcıya tahmin edilemez deneyimler sunulması... Diğer yanda ise büyük bir sadeleşme ihtiyacının olduğundan, bununla beraber zamanın kıymetli değerinden bahsedebiliriz. İyi yemek pişirmek, sağlıklı beslenmek, iyi spor yapmak ve doğa ile bir bütün hâlinde yaşayabilmek. Bu yaklaşımla ürün tasarımlarında tam da kullanıcıya bu hisleri yaşatabilecek deneyimler geliştirmek durumundayız. Kullanıcının kullanmaktan keyif alabileceği, yorulmadan, sade fonksiyonlarla gıdasını hazırlayabileceği, kendisini iyi hissetmesini sağlayacak tasarımlar ortaya çıkıyor.

Sürdürülebilirlik yükselen bir değer. Biz tasarımcılar ve üreticiler bu konuya daha fazla kafa yorup, ortaya daha fazla çözümler koymaya başladık. Bununla beraber tüketiciler de artık bu konuda daha bilinçli ve fayda sağladığı ürünleri alma eğilimi gösteriyor. Biz tasarımcılar tüm bu gelişmeleri takip edip, bu ihtiyaçları göz önünde bulundurarak

DÜNYAYA SAYGI GÖSTEREN BİR TASARIM ANLAYIŞI İLE YOLA ÇIKIYORUZ

Tasarımcılar olarak gezegenimizin sürdürülebilirliği konusunda önemli bir sorumluluğumuz var. Dolayısıyla ürün tasarımlarımızı yaparken dünyaya saygı gösteren bir tasarım anlayışı ile yola çıkıyoruz. Kullanıcıya fayda sağlayan, onu bilinçlendiren ve uzun süre kullanabileceği ürünler ortaya koymayı hedefliyoruz. Daha az plastik, biyomalzeme ve kalıp parçası kullanımı ve geri dönüşüme olanak veren malzeme seçimleri ile endüstriyel tasarıma yön veriyoruz.

sadece ihtiyacı gidermenin ötesinde, artık o ürün ve deneyimin sonrasında da düşünmek durumundayız. Dolayısıyla tasarımlarımızı ortaya koyarken, kullanım kolaylığı, sürdürülebilirlik, ürünün geri dönüştürülebilir olması gibi göz önünde bulundurmanız gereken pek çok şey var.

Endüstriyel tasarımın ihracattaki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Endüstriyel tasarım, kullanıcı ile fonksiyonu gerçekleştiren mekanizmalar ve sistemler arasında bir kabuk, bir giysidir. Bu giysi ne kadar detaylardan arındırılmış; sade, özenli ve duyarlı düşünülmüş ise o derece ortak beğeniye ulaşacak ve ortak bir deneyim yaşatacaktır. Dolayısıyla ihraç edilecek ürün tüm bu aşamalardan geçerek o ülkenin kültürü ve beklentileri ile yoğurulduğunda ürünün talep ve tercih edilebilirliği artacaktır.

Tüketici tercihlerinde tasarım nasıl bir rol oynuyor? Öte yandan tüketici davranışlarındaki hızlı değişim, tasarım ve tasarımcıları nasıl etkiliyor?

Tüketiciyi bir ürünü aldirmaya teşvik edecek iki şey vardır. Birincisi ihtiyaç, diğeri ise içgüdüsel beğeni. Kullanıcılar, ihtiyaçlarını karşılayan bir ürüne sahip olmak isterken bir yandan da gururla gösterebileceği, kullanmaktan keyif alacağı bir ürüne sahip olmak ister. Hatta bu içgüdüsel beğeni dürtüsü,

bazen ihtiyacın önüne geçer ve kullanıcı ihtiyacı olmadığı hâlde çok beğendiği için o ürünü almak isteyebilir. Öte yandan tüketici davranışlarındaki asıl hızlı değişimin nedeni trendlerdir. Biz tasarımcıların kapsamlı araştırmalar ile dünya trendlerini detaylı analiz ederek, teknolojinin gelişimini, kullanıcı beklentilerini ve değerlerin yönünü, yaşamın değişimini önceden öngörebilmemiz gerekiyor. Bu hızlı değişimler ile ilgili birçok kaynakla tasarımcılar kendini besliyor. Dolayısıyla bu da ürün tasarımına renk, form, fonksiyon, malzeme ve deneyim olarak yansıyor. Tasarımcılar her zaman bu değişimler konusunda kendini güncel ve dinamik tutabilmeli.

sürdürülebilir ihracat

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM VE ATIK YÖNETİMİ

Prof. Dr. Filiz Karaosmanoğlu

TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Komitesi Üyesi

Istanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi | Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Derneği Başkanı

Endüstride hava, su, kömür, petrol, doğal gaz, mineraller ile bitkisel ve hayvansal biyokütle insan için işlenirken yaşam döngüsünde insan ve doğa sağlığına etki yaratılmış olur. İmalat, üretim ve hizmetler, sebep olduğu tüm bu etkiler altında ilerler. İnsanın yine insan için yaptıklarının akçeli maliyeti ve gezegene maliyeti vardır. Gezegene maliyet bugün ve yarın için en büyük tehdittir. “Doğayla Barışmak: İklim, Biyoçeşitlilik ve Kirlilik Gibi Acil Durumlarıyla Mücadele için Bilimsel Plan” adlı Şubat 2021’de açıklanan Birleşmiş Milletler (BM) Çevre Programı (UNEP) Raporu, adında da yer aldığı gibi bizlere üç acil başlıkta yapmamız gerekenleri bildirdi. Üç acil sorunumuz var: Biyoçeşitlilik, kirlilik, iklim. Biyoçeşitlilik yok olurken; toprak, hava ve su kirlenirken iklim değişti. İklim değişecek. Bu gidişata dur demenin yolu sürdürülebilir üretim ve tüketimi başarmaktır.

1995 yılında Oslo Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Yuvarlak Masa

Konferansı’nda sürdürülebilir üretim ve tüketim; “Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını tehdit etmemek için temel insan ihtiyaçlarını karşılayarak daha iyi bir yaşam kalitesi sağlayan ürün ve hizmetlerin, tüm yaşam döngüsünde, doğal kaynakların kullanımını, toksik maddelerin girdisini, atık ve kirlenici emisyonların miktarını en aza indirerek üretim ve tüketim” şeklinde tanımlandı. BM’nin 12 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Amacı “Sorumlu Üretim ve Tüketim” başlığında, “Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim” kalıplarının güvence altına alınması gerektiğini vurgularken eğer üretim ve tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmesek yer küremize geri dönülemez zarar verileceğini belirtmekte.

Sürdürülebilir üretim, en iyi atık-enerji-su yönetimini, mevcut en temiz teknoloji ile kaynak verimli gerçekleştirmektir. En iyi atık yönetiminin sürdürülebilir üretim ve tüketim için ayrıcalıklı konumu vardır. Yaşamda her yerde atık oluşur. Endüstriden, atıklar ve tehlikeli atıklar çıkar. Tüketimleri ve kullanımları

sonrasında faydalı kullanım ömrünü tamamlayan kâğıt, ahşap, cam, metal, plastik, yağ, lastik, pil, akü, otomobil, elektrikli-elektronik eşyalar değerlendirilebilir; geri dönüştürülebilir atık olur. Geri dönüştürülebilir atıklar, diğer deyişle “Geri Dönüştürülebilirler” başta kimya sektörünün olmak üzere endüstrinin döngüsel ekonomideki kıymetli ham maddeleridir. En önemli husus atıkların etkin ayrı toplanmasıdır. Çünkü atık işleme tesislerimize, atıklar yerli ham madde olarak firesiz girmelidir. Sorumlu üretici, duyarlı tüketici olarak, atığın toprağı, suyu, havayı kirlenmesinin ve iklim değişimine etkisinin önlenmesi şarttır. Ülkemizin atık mevzuatı hazır. Döngüsel Ekonomi Eylem Planı ise hazırlanmakta.

İklim değişikliği ile mücadelenin, sera gazı salımının azaltılmasının, diğer deyişle üretim ve ürünlerin karbon ayak izinin düşürülmesinin en kuvvetli araçlarından biri atık yönetimidir. 26 Ekim 2022 tarihli BM Sentez Raporu’nda, Paris Anlaşması kapsamındaki ülkemiz dâhil 193 ülkenin

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELENİN, SERA GAZI ALIMININ AZALTILMASININ, DİĞER DEYİŞLE ÜRETİM VE ÜRÜNLERİN KARBON AYAK İZİNİN DÜŞÜRÜLMESİNİN EN KUVVETLİ ARAÇLARINDAN BİRİ, ATIK YÖNETİMİDİR.

toplam iklim taahhütleri ile yüzyılın sonuna kadar gezegenin yaklaşık 2,5°C küresel ısınmasına neden olacağı bildirilerek, iklim acil durumu tekrar vurgulandı. UNEP Uyum Açığı Raporu 2022 ile de iklim değişikliğinin insan ve doğaya ardışık darbeler indirdiği, sera gazı salımlarının azaltılmaya başlansa da yeterli olmadığı, uyum sağlama çalışmalarının acilen artırılması gerektiği, mevcut durum için “Çok Az, Çok Yavaş” tanımı ile ortaya kondu. Ülkelere cesur ve acil eylemler alma, örnek olma, liderlik yapma çağrısı yapılan ve 6-18 Kasım 2022 tarihlerinde Şarm El Şeyh-Mısır’da doğa, gıda, su, karbonsuzlaşma, iklime uyum temel konuları için gerçekleştirilen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 27. Taraflar Konferansı, COP27’de atık ve dögüsel ekonomi yan etkinliklerde masaya yatırılarak atık-iklim değişikliği etkileşimi ortaya kondu. Atık önleme konusunda farkındalığı artırma hedefli en büyük kampanya olan “Avrupa Atık Azaltım Haftası” bu yıl 19-27 Kasım 2022 tarihlerinde “Atığın Modası Geçti” teması

ile gerçekleştirildi. Yarattığı istihdam ve katma değer ile devasa bir endüstri olan tekstil ve giyim sektörü, başta iklim değişikliği olmak üzere yaşam dögüsü boyunca her aşamada yüksek çevresel etkileriyle insan ve doğa sağlığı için kritik sektördür. Bu nedenle, bu sektör ve yurttaşlar için sürdürülebilir üretim ve tüketim mühimdir. Ev tekstili ve giysiler faydalı kullanım ömrünü tamamladıklarında tüketicinin dikkat ve özen göstererek atıklarını dögüsel ekonomide değer yaratma zincirine sokması şarttır. Tüketicinin bilinçli olması, atığı ile baş başa kaldığında ne yapacağına karar vermesi için üreticiler, yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleri yol gösterici olmalıdır.

Haziran 2021 tarihli Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Sürdürülebilirlik Eylem Planı’nda “Dünyayı Tüketmeden, Dünya İçin Üretiyoruz” sloganında saklı en kuvvetli öznelere biri atıktır. Çünkü atık hem gezegenimizi kirletmemeli hem de endüstride kaynak verimliliğini dögüsel ekonomide yaratmalıdır. TİM Sürdürülebilirlik Eylem

Planı’nın 12 hedefi içinde: Hedef 2: İhracatta Sıfır Atık Seferberliği, Hedef 5: Sanayide Dögüsellik ve İleri Kazanım, Hedef 6: İleri Arıtma Teknolojileri ile atık yönetimine verilen önemli konuma vurgu yapmaktadır. TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Komitesi çalışmalarımızda da bu konu, önceliklerimizden biridir. TİM çatısındaki birliklerin sürdürülebilirlik eylem planı hazırlık çalışmalarında atık yönetimi hak ettiği önemi alınırken, AR-GE proje pazarı etkinliklerinde de sektörel en iyi atık yönetimi ile atıktan ürünlere geçiş başlıklarında sanayiden ve akademiden projeler yarışmakta.

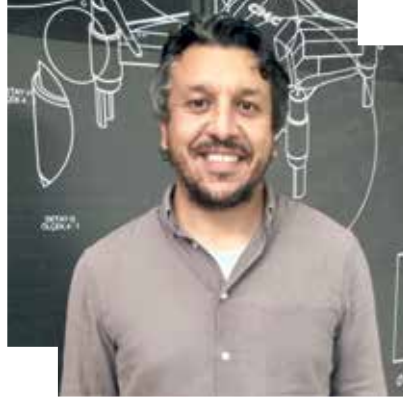
Ülkemizde sürdürülebilirlik yönetimi için adeta seferberlik ilan edilirken kuruluşlarımız eyleme başlamalı, başlayanlar da çevresel göstergelerini iyileştirirken en iyi atık yönetimini başarmalıdır. Çünkü atık, ulusal servetimizdir.

Meraklısı İçin:
<https://www.sut-d.org>
<https://www.ekonomim.com/yazar/filiz-karaosmanoglu/245>
<http://petroturk.com/author/fkaraosmanoglu>

GİRİŞİM EKOSİSTEMİ

Metapax Akustik kurucusu Onursal Önen

Gürültü kirliliğini önlemede son teknoloji **METAPAX AKUSTİK**

Yenilikçi, yüksek performanslı ve etkin maliyetli akustik ve ses yalıtım malzemeleri geliştiren Metapax Akustik, rahatsız edici gürültü tiplerine karşı çevreci bir çözüm de getiriyor.

Metapax Akustik, hangi fikirden yola çıkılarak, ne zaman kuruldu?

Gürültünün insanlar ve çevre üzerindeki rahatsız edici etkisinin yanında, dünya ekonomisine yıllık maliyetinin 100 milyar dolar olduğu tahmin edilmekte. Her gün, hemen her yerde karşılaştığımız ve maruz kaldığımız gürültü, önemli bir sorun. Metapax Akustik'i, yenilikçi, çevreci, temiz, sürdürülebilir, yüksek performanslı ve maliyet etkin akustik ve ses yalıtım malzemeleri

geliştirmek üzere 2020 yılı Eylül ayında TÜBİTAK BİGG program desteğiyle kurduk. Yıllardır üzerinde çalıştığımız ve özellikle son 10 yılda akustik alanında akademik çalışmaların en yoğunlaştığı konu olan akustik meta malzemelerin endüstriyel uygulamalarında önemli bir eksiklik ve dünya pazarında ciddi bir boşluk olduğunu gördük. Maliyet, boyut, kalınlık gibi nedenlerle uygulanamayan akustik çözümlere düşük maliyetli ve yüksek bir performans kazandırmanın yanı

sıra çevreci, sürdürülebilir ve çok düşük karbon ayak izli çözümler geliştiriyoruz.

Akustik meta malzeme teknolojisi nedir? Bu teknolojiyle kullanıcılara ne gibi faydalar sağlıyorsunuz?

Şirketimizin ana çalışma alanı olan akustik meta malzeme teknolojisi, geleneksel akustik meta malzemelere (taş yünü, cam yünü, köpük, sünger, keçe) elde edilemeyen özelliklerin (tek yönlü

girişim ekosistemi

ses iletimi, sesin doğrultusunun değiştirilmesi, akustik kara delik vb.) elde edilmesine yarayan; bu geleneksel malzemelerle ulaşılabildiği mükün olmayan frekansa bağılı performansı sunan ya da herhangi bir akustik özellik göstermeyen malzemelere akustik özellik kazandıran bir teknolojidir. Sayısal tasarım ve benzetim yöntemleri ile elde edilen geometri, iç yapı, periyodik yapı ve boyutlar ile tanımlanan akustik meta malzemeler, geleneksel anlamda malzeme ya da ham madde olmayıp, tasarım ile elde edilmiş yapılar olarak adlandırılabilir. Şu an için en önemli ürünümüz, tek bir katı malzemeden üretilen, üretildiği ham maddeden (plastik, metal, cam, ahşap vb.) bağımsız olarak aynı performansı gösteren, iç yapısında yüzde 95 havadan oluşan, hava geçirgenliği yüksek olan, herhangi bir geleneksel akustik malzeme içermeyen ve tamamıyla geri dönüştürülebilir akış susturucularımız.

Egzozlarda, bacalarda, havalandırma ve iklimlendirme sistemlerinde kullanıma uygun susturucularımızla, çok düşük ısı yalıtım ile yüksek akustik yalıtım performansı (20 desibelden fazla) sunuyoruz. İnsan sağlığına zararlı mineral yünleri kullanmadan, sistemlere ek bir ısı yük getirmeden, geleneksel susturucuların onda biri hacim ve ağırlıkla fan, egzoz gibi son derece rahatsız edici gürültü tiplerine çevreci bir çözüm sunuyoruz.

Ürünleriniz hangi alanlarda daha çok tercih ediliyor? Özellikle kimlere ulaşmayı hedefliyorsunuz?
Ürünlerimiz, temel olarak beyaz eşya, iklimlendirme, otomotiv, iş makineleri ve savunma sanayi sektörlerinde tercih edilmekte. İş modeli olarak şirketten-şirkete çalışmaktayız. Ürün geliştirme süreçlerinde tasarıma, akustik çözüm üretme konusunda birlikte çalıştığımız firmalara rakiplerine göre çok düşük maliyetle, çok daha yüksek ses yalıtımı/yutumu sağlayan çözümlerimizle rekabet avantajı sağlıyoruz. Yurt içindeki firmalar ile çalışsak da müşterilerimizin çoğunluğunu yurt

Metapax;
egzozlarda,
bacalarda,
havalandırma
ve iklimlendirme
sistemlerinde
kullanıma uygun
susturucularıyla,
yüksek akustik
yalıtım performansı
sunuyor.

dışında faaliyet gösteren firmalar oluşturuyor. Fikri ve sınai mülkiyet hakları korumasına çok önem veriyoruz, şimdiden üç patent başvurusu gerçekleştirdik. Haklarımızı koruyarak bu sektörlerde çok daha fazla firmayla beraber yapı sektörü, havacılık, deniz araçları gibi yeni sektörlerle de açılmak için çalışmalarımız sürmekte. Bunun yanında kullanıcılara yönelik ürün geliştirme çalışmalarımız devam ediyor. Yakın bir gelecekte müşterilere ve kullanıcılara yönelik ürünleri piyasaya sunmayı planlıyoruz.

Alanınızda sizi bir adım öne taşıyan ve vurgulamak istediğiniz herhangi bir özelliğiniz var mı?

Bildiğimiz kadarıyla, akustik meta malzemeler üzerinde çalışmak ve faaliyet göstermek üzere kurulan dünyadaki ilk 10 firmadan biri, Türkiye'de ise ilk firmayız. Önümüzde, pazarını kendi oluşturmakta olan tamamen yeni bir teknoloji ve ürün ailesi var. Buna ek olarak, geliştirdiğimiz akustik meta malzeme teknolojilerinin bize sağladığı en önemli avantajlardan biri, müşteri isteklerine, ihtiyaçlarına göre çok hızlı bir şekilde çözüm sağlayabilmemiz. Örneğin, belirli frekanslarda çok 60 desibele varan ses azaltımını çok hafif, küçük yapılarla, çok düşük maliyetle sağlayabiliyoruz. Birlikte çalıştığımız çoğu müşterimiz bu tip çözümlerimizi hem şaşkınlık hem de memnuniyetle karşılıyorlar.

TİM-TEB Girişim Evi destekleri için ne düşünüyorsunuz?

Çok sayıda benzer programa başvurmuş ve katılmış yeni bir şirket sahibi olarak program kapsamında, TEB'in sağladığı bankacılık sektöründen gelen tecrübe ve TİM'in sağladığı ihracat yolları ve fuar destekleri bizim gibi yeni firmalar için çok değerli. Uzun zamandır devam eden bir program olması, programa katılmış firmaların ulaştığı yerler de göz önüne alındığında yeni firmalar için çok önemli bir girişim olduğunu düşünüyor, başvurmayı planlayanların mutlaka başvuru yapmalarını tavsiye ediyorum.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RÖPORTAJ

Kauçuk sektörüne dögüsel ekonomi modeli

ICARBON

TüBİTAK BIGG desteğıyle kurulan şirket, kauçuk ve plastik sektörende faaliyet gösteren firmaların, dögüsel ve sürdürülebilir ekonomi modeline dayalı üretim yapmalarının önünü açıyor.

ICARBON olarak hangi ürün veya ürünler üzerinde çalışmalar yapıyorsunuz?

ICARBON, temel olarak kauçuk ve plastik geri dönüşüm teknolojileri üzerine uzmanlaşmış bir firma. Kauçuk ve plastik sektöründe faaliyet gösteren firmalar için dögüsel ve sürdürülebilir ekonomi modeline dayalı üretim yapmalarına imkân sağlayacak teknolojik süreçler ve ürünler geliştiriyor.

Amaçlarımıza uygun olarak geliştirdiğimiz yenilikçi geri dönüşüm süreçleri (devulkanizasyon, karbonizasyon ve sıvılaştırma) ile atık kauçukları, plastik ve kauçuk sektörü için yüksek saflıkta birincil ham maddeler ve nihai ürünler hâline getirmekteyiz. Doğrulama ve test çalışmalarını tamamladığımız ham maddeler sırası ile üç farklı teknik özelliğe sahip karbon siyahı, dört farklı teknik özelliğe sahip devulkanize kauçuk ve sıvı hidrokarbon ürünlerdir.

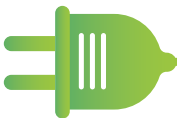
Ayrıca geliştirdiğimiz bu ham maddeleri kullanarak otomotiv, beyaz eşya, savunma sanayi vb. sektörlerde kullanılacak çeşitli kauçuk ve plastik parçalar üretebilecek kabiliyetlere sahibiz. Teknolojik süreçlerimiz sonucunda geliştirdiğimiz ürün çeşitleri ile kauçuk ve plastik sektörüne, hem kendi atıklarını geri dönüştürme hem de bu geri

dönüştürdükleri ürünler ile kendi karbon ayak izlerini düşürme fırsatı sunuyoruz. Ürün formülasyonu yazabilme ve proses mühendisliği alanındaki yetkinliklerimiz ile de üretim maliyetlerini azaltmalarına ve sürdürülebilir bir üretim modeline geçmelerine imkân veren katma değerler yaratabiliyoruz.

TÜBİTAK BIGG desteğı ile 2020 yılında kurulan bir teknoloji şirketisiniz. Sizi bu AR-GE projesine yönlendiren motivasyon ne oldu?

Kauçuk ve plastik sektöründeki 10 yılı yakın geçmişimde, tonlarca üretim firesi ve atık malzeme ile karşılaşım. Bu fire ve atıkların tüm üretim maliyetlerini artırmasının yanı sıra, bertarafı ile ilgili de ekstra maliyetler ortaya çıktığını gördüm. Kauçuklar, kimyasal yapıları nedeni ile geri dönüştürülmesi en zor malzemelerdir. Var olan geri dönüşüm yöntemleri de atıktan tekrar atık üreten ve çevre kirliliğı yaratan süreçlerdir. Kaldı ki bu geri dönüşüm sonucunda da katma değersiz ürünler üretilir.

Atık kauçuk kaynağı deyince herkesin aklına ilk olarak araç lastiğı geliyor. Evet her yıl milyonlarca lastik atıl hâle geliyor, bir de tüm kauçuk sektörünün ürettiğı fireleri ve atıkları üstüne ekleyince bu atık miktarları iki katına çıkıyor. İşte tam bu

sürdürülebilirlik röportaj

TİM-TEB GİRİŞİM EVİ'NİN DESTEĞİNİ HİSSEDİYORUZ

Bursa TİM-TEB Girişim Evi ile TİM-TEB ailesini tanıma fırsatı bulduk. Şirketimizi kurmadan önceki ilk çalışmalarımızı orada gerçekleştirdik, projemize inanıp bize ofis desteği ve mentorluk hizmetleri sağladılar. Bugün, şirketleşmiş ve ticari ürünler üreten bir firma olarak yine onların desteğini yanımızda hissederek büyümeye devam ediyoruz. Bursa TİM-TEB Girişim Evi başta olmak üzere tüm TİM-TEB ailesine destekleri için canı gönülden teşekkür ederiz.

noktada geliştirdiğimiz teknolojinin tüm kauçuk atıklarında kullanılabilir olmasını düşündük ve süreçlerimizi buna göre optimize edip ürünlerimizi geliştirdik.

Atık kauçuk malzemeler, en önemli çevre sorunlarından biri. Siz kauçuk malzemeleri geri dönüştürmenin yanı sıra yüksek katma değer sağlayarak ihracat yapabileceğini söylüyorsunuz. Nasıl?

Şirketi kurarken söylediğim ilk cümle "ICARBON'un ilk hedefi teknoloji ihracatı yapmak" idi. Bu felsefe ile çalışmalar yaptım ve yapmaya devam ediyoruz. ICARBON'u kurmadan önce, ön çalışmalar yapmış, birtakım ürünler geliştirmiştik. Ayrıca dünya üzerinde yapılan çalışmaları incelemiş, bu

alandaki kişiler ve firmalar ile irtibata geçmiştim. Ürünlerini bile denemişliğim var. Evet, ortada bazı geri dönüşüm metotları ve birtakım ürünler vardı. Ama bu alanda çalışan firma ve sektör temsilcilerinden sonuç olarak hep şunu duydum: "Üretim metotları doğru mu? Ürünleri kim, nasıl ve ne şekilde kullanacak? Teknik özellikler yetersiz, nasıl test edeceğiz?". Bu sorulara baktığımda net bir şekilde şunu gördüm ve dedim ki: "Kimse ne yaptığını ve nasıl yapacağını bilmiyor." Sonrasında ise bilim ve teknoloji ile bu işi "doğru" bir şekilde yaparsak alanında lider ve yön verici olabiliriz, diye düşündüm.

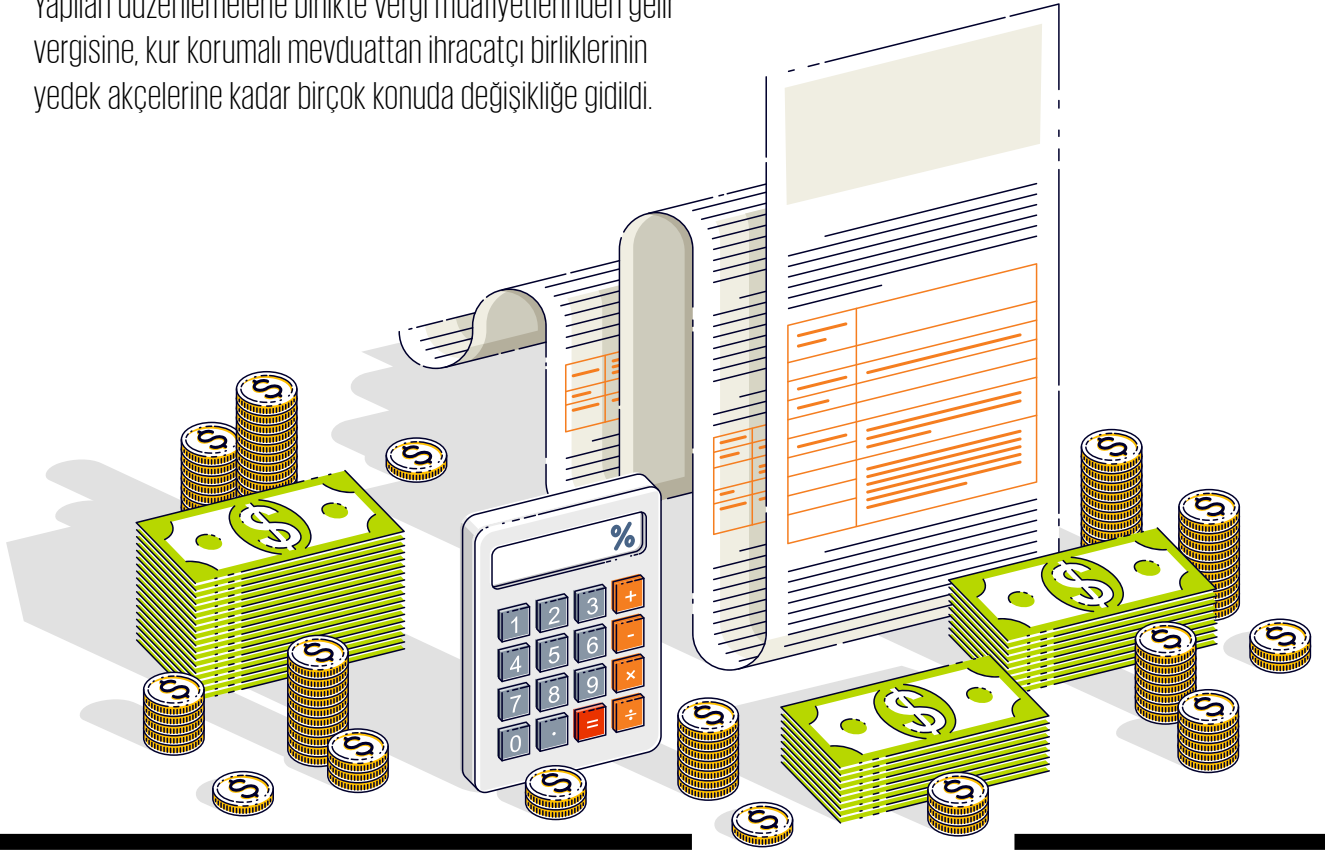
Şirket kurucusu
Erdem Mutlu

Ekonomiye İlişkin Düzenlemeleri İçeren KANUN YAYIMLANDI

Yapılan düzenlemelerle birlikte vergi muafiyetlerinden gelir vergisine, kur korumalı mevduattan ihracatçı birliklerinin yedek akçelerine kadar birçok konuda değişikliğe gidildi.

9 KASIM 2022 TARİHLİ Resmî Gazete’de yer alan ekonomiye ilişkin düzenlemeleri içeren Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile vergi muafiyetleri, gelir vergisi istisnaları, kısa çalışma ödeneği, Gümrük Kanunu, sermaye azaltımında vergileme, kur korumalı mevduat, kaçak akaryakıtın tasfiyesi, takip tutarı 2.000 lira ve altına düşen alacaklar ve ihracatçı birliklerinin yedek akçeleri gibi hususlarda düzenlemeler yapıldı.

VERGİ MUAFİYETLERİ

Yenilenebilir enerjide vergi muafiyeti 25 kilovattan 50 kilovata çıkarıldı. Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı veya cephelerinde, kurulu gücü azami 50 kilovata kadar elektrik enerjisinden ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar, gelir vergisinden muaf olacak.

GELİR VERGİSİ İSTİSNASI

İşverenlerce, iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 lirayı aşmayan kısmı, gelir vergisinden istisna tutulacak. Ödeme bu tutarı aşarsa, aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler, ücret olarak vergilendirilecek.

Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri, gelir vergisinden istisna olacak. Bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişilerin, iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini, en az iki yıl elde tutmaları şartıyla Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının yüzde 75'ini, yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebileceklerine yönelik düzenleme 31 Aralık 2027'ye kadar uzatılacak. Yıllık indirim tutarı ise 1 milyon liradan 2,5 milyon liraya yükseltilecek. Bu hüküm, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir veya kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek. İşverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğal gaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30 Haziran 2023 tarihine kadar ilave olarak yapılan aylık 1.000 lirayı aşmayan ödemeler, prime esas kazançta dâhil edilmeyecek ve bu tutar üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacak.

KISA ÇALIŞMAYA İLİŞKİN İŞLEMLERE DÜZENLEME

İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle COVID-19 sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği işlemleri hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile İş ve İşçi Bulma Kurumu personeline herhangi bir sorumluluk yüklenemeyecek.

Bu kapsamda COVID-19 sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler ile nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin, başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığının tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilecek. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilmeyecek. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmeyecek, yargı mercilerine intikal etmiş olan dosyalarda kurum ve bakanlık aleyhine yargılama giderine hükmedilmeyecek. Kısa çalışma uygulanan dönemde işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışında olacak. Ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler

Yeni Sektörel Düzenlemeler

hakkında bu madde uyarınca terkin hükümleri uygulanacak.

GÜMRÜK KANUNU'NDA DÜZENLEME

Gümrük Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda usulsüzlük cezası uygulanacak. Yapılan bu değişiklikle taşıtın marka, model ve yaşına göre değişmekle birlikte, orantısız şekilde yüksek olduğu değerlendirilen cezalarda indirimde gidilecek.

SERMAYE AZALTIMINDA VERGİLEME

Sermayeye kaynak aktarımından itibaren beş yıl boyunca sermaye azaltımı yapmayan kurumlarda, bu sürenin sonunda sermaye azaltılmışsa, işletmeye konulan nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içindeki unsurlar tespit edilerek vergilendirme yapılacak. Beş yıldan önce sermaye azaltımı

yapan kurumlarda ise azaltılan sermayenin öncelikle sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesaplardan, daha sonra sadece kâr dağıtımına bağlı tevkifata tabi hesaplardan, vergiye tabi olmayan nakdi ve aynı sermayeden oluştuğu kabul edilerek vergilendirme yapılacaktır.

Yapılan sermaye azaltımında sermayeye eklenen kaynakların bazılarının beş yıllık süreyi aşması, bazılarının ise aşmaması durumunda ise söz konusu kaynaklardan öncelikli olarak sermayeye ilave edilme tarihi beş yılı geçmemiş olanların çekildiği kabul edilecek. Böylelikle sermayeye ilave olunan kaynakların en az beş yıl boyunca sermayede kalması özendirilerek, işletmelerin öz kaynaklarının güçlü kalması teşvik edilecek. Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, azaltıma konu edilen sermaye unsurları da sermaye azaltımında vergilemeyi

yeni sektörel düzenlemeler

düzenleyen bu hükümler kapsamında tespit edilecek. Ancak bu tutarlar üzerinden kâr dağıtımını veya ana merkeze aktarılan tutar kapsamında vergi kesintisi yapılmayacak.

KUR KORUMALI MEVDUAT UYGULAMASINA UZATMA

2022 yılı sonuna kadar yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşümünün fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih 31 Aralık 2023 olacak. Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları istisna kapsamında tutulacak. Cumhurbaşkanına, istisnayı, 31 Aralık 2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki veriliyor.

KAÇAK AKARYAKITIN TASFİYESİ

Kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler, Hazine ve Maliye Bakanlığının taşra teşkilatı olan defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilecek. Satışı yapılarak tasfiye edilen kaçak akaryakıtın bedeli, ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine gelir kaydedilecek. Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan ve en yakın rafinericiye satılan kaçak akaryakıtın satış bedeli de ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon

başkanlığının bütçesine gelir olarak kaydedilecek.

TAKİP TUTARI 2 BİN LİRA VE ALTINA DÜŞEN ALACAKLAR

Yasayla, bakiye takip tutarı 2 bin lira ve altına düşen icra takibindeki alacakların tasfiye edilmesi amaçlanıyor. İcra takibi başlatılmış bulunan, borçlusu gerçek kişi olan ve her bir icra dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dâhil icra takibi başlatıldığı tarihteki takip tarihinde yer alan takip tutarı 2 bin lirayı aşmayan alacaklar ile bu tutarın üzerinde takip başlamış olmakla birlikte 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla dosyada yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye takip tutarı 2 bin lira ve altına düşen alacaklar; alacaklıların feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla küçük alacak kapsamına alınacak. Böylece küçük alacak olarak tanımlanan alacaklarından feragat eden mükelleflere, bu alacaklarını Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre değersiz alacak kabul ederek kayıtlarından çıkarma imkânı sağlanacak.

İHRACATÇI BİRLİKLERİNİN YEDEK AKÇELERİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, ihracatçı birliklerinin yedek akçelerine aktarılan tutarın yüzde 50'si ile yüzde 90'ı arasında Ticaret Bakanlığınca belirlenen miktar, İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin sermayesine eklenmek üzere sermaye taahhüdü ödemesi olarak aktarılacak.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

HUBUBATTA 2022 ÜRETİM YILINA İLİŞKİN MAZOT VE GÜBRE DESTEKLERİ ERKEN ÖDENECEK

2 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Hububatta 2022 Üretim Yılı Mazot ve Gübre Desteklerinin 2022 Yılında Ödenebilmesine ve Bu Ödemelere İlişkin Finansman Maliyetlerinin Karşılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararıyla hububatta (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik) 2022 üretim yılı tarımsal desteklerinden mazot ve gübre desteğinin 2022 yılından itibaren ödenebilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi. Bu kapsamdaki tarımsal destek tutarları, bu tutarları hak etmiş üreticilerin talep etmesi halinde Ziraat Bankası tarafından destek amacına uygun şekilde kullanılmak şartıyla 31 Mart 2023 vadeli kredi kullanılmak suretiyle verilebilecek.

Destek ödemesinin bankaca kredi kullanılarak üreticilere yapılması hâlinde, kredilerin vade tarihine kadar oluşacak faiz tutarı, gelir kaybı ödemeleri kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığınca, anapara ödemeleri ise Tarım ve Orman Bakanlığınca tarımsal üreticiler adına bankaya yatırılacak. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, üreticilerin hak edişlerine yönelik listeler bu yıl, destekleme ödeme takvimi ise 2023 yılında bankaya iletilecek. Kredinin kullanılması, hak edişin tespitine ve üreticinin bankaya başvurmaya bağlı olacak. Bu karar kapsamında kredi tahsis edilecek üreticilerin

kredi tahsis kriterlerinin belirlenmesi, borçlandırma, kullandırma, takip ve tahsil gibi işlemleri bankanın kendi usul ve mevzuat esasları dâhilinde yürütülecek. Merkezi yönetim bütçe imkânları çerçevesinde krediler vadesinden önce kapatılabilecek. Banka tarafından karar kapsamında kullanılan krediler nedeniyle oluşan gelir kaybı tutarları, kredilerin faiz tahakkuk tarihinde-erken kapatma olması durumunda kredinin kapatıldığı tarihte, banka tarafından uygulanan cari faiz oranları esas alınarak hesaplanacak. Bu kapsamda kredi kullanan tarımsal üreticiler adına Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan gelir kaybı ödemeleri, Bakanlık bütçesinin ilgili tertibine tefrik olunan ödenekten karşılanacak. Kredinin vadesinden önce kapatılması durumunda kalan vadeye yönelik olarak bankaya ilave herhangi bir ödeme yapılmayacak. Gelir kaybı ödemeleri, bankanın, bu karar kapsamında kullanılan kredilere ilişkin vade sonuna-erken kapatma tarihine kadar hesaplanan ve ilgili dönem sonunda kendi kayıtlarına göre kesinleşmiş gelir kaybı tutarlarını Hazine ve Maliye Bakanlığınca bildirilen formatta iletmelerini takiben gerçekleştirilecek. Bu karar kapsamındaki tarımsal destek ödemelerinin tamamlandığı tarihe kadar kullanılmayan krediler için bankaya ödeme yapılmayacak.

NAYLON VE POLİAMİD İPLİKLER İÇİN TARİFE KONTENJANI TEBLİĞİ YAYIMLANDI

9 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete’de yer alan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/6) ile 5402.31, 5402.32.00.00.00, 5402.45, 5402.51 ve 5402.61 Gümrük Tarife Pozisyonları altında sınıflandırılan eşyaların ithalatında Naylon veya Diğer Poliamidlerden İpliklerin İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar kapsamında, ek mali yükümlülük şeklinde uygulanan korunma önleminden muafiyet sağlanması amacıyla

açılan tarife kontenjanının kullanım usul ve esaslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Tarife kontenjanı miktarı, ek mali yükümlülüğün uygulandığı her bir dönem için 6221 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ekinde yer alan ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli tarife kontenjanı kapsamı eşyanın tamamı için toplam 2 bin 986 ton olarak belirlendi. Her bir ülke veya gümrük bölgesi menşeli eşya için bir dönemde verilecek tarife kontenjanı 995 tonu geçemeyecek.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

BIYOLOJİK VE BİYOTEKNİK MÜCADELE YAPAN ÜRETİCİLERE VERİLECEK DESTEK MİKTARLARI BELİRLENDİ

2 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Bitkisel Üretimde Biyolojik ve/veya Biyoteknik Mücadele Destekleme Ödemesi Uygulama Tebliği ile bitkisel üretimde kimyasal ilaç kullanımının azaltılması, insan sağlığının ve doğal dengenin korunması için biyolojik ve biyoteknik mücadele yapan üreticilere verilecek destekleme miktarları belirlendi. Biyolojik ve biyoteknik mücadele kapsamında dekar başına sırasıyla; örtü altı domates, biber, patlıcan, salatalık ve kabak üreticilerine 700 TL ile 150 ve 70 TL, turuncuğil üreticilerine 140 TL ile 150 ve 60 TL, nar üreticilerine 140 TL ile 150 TL destekleme ödemesi yapılacaktır. Sadece biyoteknik mücadele kapsamında üreticilere dekar başına; açıkta domates üretimi için 70 ve 45 TL, zeytin için 60 TL, elma, ayva ve kayısı için 135 TL, şeftali ve nektarin için 150 TL ve bağ üretimi için 135 TL destekleme ödemesi yapılması öngörülmüştür. Kararla, ürün çeşitlerine göre 2022 ve 2023 yılı destekleme ödemesi başvuru tarihleri de belirlendi. 2022 yılı uygulamaları için 1 Kasım 2022 tarihinden

itibaren biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele yapan üreticiler tarafından destek başvuruları; kayısı, ayva, armut, elma, bağ, açıkta domates, zeytin, turuncuğil, nar, şeftali ve nektarin için 18 Kasım 2022, örtüaltı için ise 31 Aralık 2022 tarihi mesai bitimine kadar, başvuru dilekçesi ve gerekli belgeler ile birlikte ÇKS ve/veya ÖKS kayıtlarının bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne yapılacak. 2023 yılı uygulamaları için ise 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele yapan üreticilerin ürün bazında son başvuru tarihleri şu şekilde belirlendi:

- Elma, bağ ve kayısı için: 23 Haziran 2023,
- Açıkta domates ve zeytin için: 22 Eylül 2023,
- Turuncuğil, şeftali, nektarin, ayva, armut ve nar için: 27 Ekim 2023,
- Örtüaltı için: 31 Aralık 2023.

Ödemeler için gerekli finansman, ilgili Cumhurbaşkanı kararında belirtilen esaslar çerçevesinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarımsal destekleme bütçesinden karşılanacaktır.

GIDA AMBALAJI VE ÇELİK TELLERE İLAVE GÜMRÜK VERGİSİ GETİRİLDİ

10 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete’de yer alan 6369 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 30 Aralık 2020 tarihli ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulamasına İlişkin Kararda bazı düzenlemeler yapıldı. Buna göre; 4811.51.00.90.11 ve 4811.59.00.90.21 GTİP’te yer alan gıda ile temas eden plastikten sıvanmış kaplanmış kâğıt ithalatında GTS Ülkeleri ve diğer ülkeler sütunları için yüzde 25 oranında İlave Gümrük Vergisi tahsil edilecektir. Diğer yandan, 7312.00.41.00.00 GTİP’te yer alan bakır çinko alaşımli demir veya çelikten demetlenmiş tellerin ithalatında GTS Ülkeleri ve Diğer Ülkeler sütunu için yüzde 5 olarak tahsil edilen İlave Gümrük Vergisi yüzde 25 olarak yeniden belirlendi.

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİNİN UYGULAMA ESASLARI BELİRLENDİ

12 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete’de yer alan "Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği" ile buzağı, ıslah amaçlı süt içerik analiz, malak, dişi manda, anaç koyun ve keçi, sürü büyüme ve yenileme, arılı kovan, damızlık ana arı, ipek böceği yetiştiriciliği, çoban istihdamı, düve alım, besilik erkek sığır/manda, tiftik keçisi yetiştiriciliği ve tiftik üretimi, atık, hastalıktan arı işletme, programlı aşı ve küpe uygulamaları, hayvan hastalığı tazminatı, hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi desteklemelerinin esasları düzenlendi. Söz konusu desteklerin kapsamı, desteklerden faydalanabilmek için sağlanacak gereklilikler, başvuru yöntemi, başvuru ve ödeme süreleri gibi konular belirlendi. Ayrıca destek ödemelerine ilişkin esaslar, üye yetiştiricilerden kesinti oranları, ödemelerin aktarılması gibi konularda da düzenleme yapıldı. Bununla beraber, 7 Aralık 2021 tarihli aynı başlıklı tebliğ yürürlükten kaldırıldı.

OCAK- EKİM DÖNEMİNİN LİDERİ İSTANBUL

İstanbul İhracatçı Birlikleri (İBB) geçen yılın aynı dönemine göre ihracatta yüzde 22,1 artış yakaladı. Birlik tarafından bu yılın 10 ayında yapılan ihracat, 9 milyar 300 milyon dolar tutarında gerçekleşti. İİB'den yapılan açıklamaya göre, bu dönemdeki ihracatın lider şehri, yüzde 5'lik payla 200 ülke pazarına ürün satan İstanbul ihracatçıları oldu.

İİB, yılın ilk 10 ayında, değer bazında en fazla ihracatı 742,4 milyon dolar ile Irak'a gerçekleştirirken en fazla kümes hayvanları, hayvansal mamuller ile mobilya, kağıt ve orman ürünleri satıldı.

İİB bünyesinde bulunan birliklerden İstanbul Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği yılın 10 ayında 2021'in aynı dönemine kıyasla yüzde 34 artış ile 3 milyar 381 milyon dolar, İstanbul Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İHBİR) yüzde 22 artış ile 2 milyar 663 milyon dolar, Gemi, Yat ve Hizmetleri İhracatçıları Birliği (GYHİB) ise yüzde 1,2 artış ile 1 milyar 209 milyon dolara ulaştı.

İstanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği (İSHİB) yüzde 39,7 artış ile 1 milyar

dolar ihracata imza atarken İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İFMİB) 446,3 milyon dolar, İstanbul Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği ise yüzde 22,3 artış ile 364,5 milyon dolar ihracat rakamını yakaladı. İstanbul Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (KUMİB) ise 184 milyon dolar tutarında ihracat gerçekleştirdi.

EİB'TEN 1 MİLYAR 431 MİLYON DOLARLIK İHRACAT

Ege İhracatçı Birlikleri ekim ayında 1 milyar 431 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. EİB'nin ihracatı 2021 yılı ekim ayında 1 milyar 508 milyon dolar olmuştu. EİB'nin ekim ayı ihracatı 2021 yılı ekim ayına göre yüzde 5 düşüş gösterdi. Ege Bölgesi 2021 yılında ekim ayında 2 milyar 545 milyon dolarlık ihracat yaparken, 2022 yılı ekim ayında yüzde 4'lük kayıpla 2 milyar 446 milyon dolar ihracat performansı ortaya koydu.

Ege İhracatçıları 2022 yılının Ocak-Ekim döneminde yüzde 13,4'lük artışla ihracatlarını 13 milyar 323 milyon dolardan, 15 milyar 110 milyon dolara taşırken, son bir yıllık ihracatları yüzde 15'lik artışla 15,7 milyar dolardan 18,1 milyar dolara yükseldi. Ekim ayında Ege Bölgesi'nden yapılan tarım ürünleri ihracatı ise yüzde 8'lik artışla 576 milyondan 622 milyon dolara çıktı.

İDDMİB'TEN SEKTÖRLERE DİJİTAL ÇAĞRI

Türkiye ekonomisinin lokomotifi olan sanayi sektörlerine daha fazla katkı vermek için İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB), alt sektörlerde faaliyet gösteren firmalarla toplantılarına Bursa'da devam etti. TİM Başkan Vekili ve İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, bugüne kadar yaklaşık 16 tane sektör toplantısı yaparak 1500'e yakın firmayla buluştuklarını belirtti.

Başkan Tecdelioğlu, sektörlerle yaptıkları toplantıda dijitalleşmenin altını çizerken tüm üyeleri sektör-

ler özelinde kurulan dijital platformlara katılmaya çağırıyor. Sektör olarak yıl sonunda 15 milyar dolar ihracat hedefine ulaşabileceklerini belirten Tecdelioğlu, bu rakamın yüzde 5'lik kısmını Bursa'da 311 birlik üyesinin gerçekleştirdiğini ve bunun büyük bir başarı olduğunu belirtti. Çetin Tecdelioğlu, "Birlik olarak fiziki faaliyetlerin yanında Ticaret Bakanlığı bünyesindeki Trade365 projemizle her alt sektörümüz için hazırladığımız web sayfalarını yurtdışındaki alıcılara tanıtıyor, bu sitelerde yer alan Türk firmalarıyla çalışmalarını için onları yönlendiriyor." diye konuştu.

MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN GÜNDEMİNE YEŞİL MUTABAKAT OTURDU

Geçen yılın Ocak – Ekim dönemine göre bu yıl ihracatında yüzde 24'lük bir artış elde ederek, 7 milyar dolarlık bir rakamı yakalayan mobilya sektörü, ihracatının yüzde 50'den fazlasını gerçekleştirdiği Avrupa'dan geri kalmamak için gündemine Karbon Nötr ve Yeşil Mutabakat'ı aldı. TİM Başkan Vekili ve Mobilya Kâğıt ve Orman Ürünleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Güleç, "Firmalarımız ile bu konuda yeni açılımlar geliştiriyoruz. Halihazırda bu konunun kuralları yeni yazılırken, bizim de bu sürece dahil olmamız ve aktif rol almamız oldukça önemli" dedi. Mobilya ve Orman Ürünleri İstişare Toplantısı'nın esas amacına ilişkin bilgi de veren Güleç, "Mobilya ihracatını nasıl arttırabiliriz? İşte bu konuda sektörün görüşlerini alıp, bir yol haritası belirleyeceğiz. Şundan eminiz ki; sektörümüzün her kesimini mutlu edecek bir formülü hep birlikte belirleyeceğiz. Burada

yakalayacağımız başarı, mobilya, kâğıt ve orman ürünleri sektörümüzü Türkiye ihracatında, özellikle katma değer anlamında, dünyaya örnek olabilecek bir noktaya taşıyacaktır" dedi.

YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ ASYA'YI HEDEF ALDI

Tayland'da düzenlenen Asia Fruit Logistica Fuarı'nda info stand ile yer alan Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'ni temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Hayrettin Uçak, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Cengiz Balık ve Yönetim Kurulu Üyeleri Vural Güleç ile Vildan Akgedik katıldı. Tayland'a 2022 yılında 200 bin dolarlık elma ihracatı yaptıklarını belirten Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hayrettin Uçak, fuara Türkiye'den dokuz firma ve üç ihracatçı birliğin katıldığını açıkladı. Uçak, "Asia Fruit Logistica Fuarı bu sene ağırlıklı olarak Asya ülkelerinden olmak üzere 10 binin üzerinde ziyaretçiyi ağırladı. Hem fuarlar hem de UR-GE projelerimiz, sektörel ticaret heyetlerimizle yurt dışında yeni pazarlar bulmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Uzak Doğu ve Güneydoğu Asya da yaş meyve sebze sektörü için son derece önemli bir pazar." şeklinde konuştu.

İSİB'TEN AGRO FOOD DRINK TECH FUARI'NA MİLLÎ KATILIM

İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği (İSİB), 18-20 Kasım tarihleri arasında Gürcistan'ın başkenti Tiflis şehrindeki Agro Food Drink Tech Fuarı'na millî katılım organizasyonu gerçekleştirdi. Gürcistan'da tarım ve bağlı teknolojiler alanındaki son gelişmeleri ve yenilikleri sunan tek endüstri ihtisas fuarı olan Agro Food Drink Tech Fuarı, bu yıl 20'nci kez düzenlendi. Gürcistan Çevre Koruma ve Tarım Bakanlığı Başbakan Yardımcısı George Khanishvili ve T.C. Tiflis Büyükelçisi Ali Kaan Orbay'ın açılış konuşmaları ile başlayan fuarda, iklimlendirme sanayisinden soğutma ve havalandırma sistemlerine yönelik ürünler sergilendi. Fuarla millî katılım kapsamında Türkiye'den altı firma iştirak etti.

Gürcistan Çevre Koruma ve Tarım Bakanlığı Başbakan Yardımcısı George Khanishvili fuar açılışından sonra Türk firmaların stantlarını ziyaret ederek katılımcı firmaların yetkililerinden bilgi aldı. Bununla birlikte T.C. Tiflis Büyükelçisi Ali Kaan Orbay, T.C. Tiflis Ticaret Müşaviri Ahmet Darçın ve İSİB Yönetim Kurulu Üyesi Levent Aydın fuardaki stantları ziyaret ederek görüşmeler gerçekleştirdi.

Agro Food Drink Tech Fuarı'na yapılan millî katılım organizasyonunun firmalar adına başarılı geçtiğini

ifade eden İSİB Yönetim Kurulu Üyesi Levent Aydın şunları söyledi: "Gürcistan hem komşu ülke olduğu hem de ithalatının büyük kısmını Türkiye'den yaptığı için sektörel olarak bizim açımızdan da stratejik bir öneme sahip. Agro Food Drink Tech Fuarı her ne kadar ağırlıkta tarım ürünleri ve teknolojileri üzerine bir fuar olsa da soğutma sistemleri alanında yer alan firmalarımıza çok ciddi ticari bağlantılar fırsatı sundu.

advertorial epal

EPAL Euro paletlerinin üretiminde ve onarımında ahşap kullanılır

AHŞAP, DÖNGÜSEL EKONOMİ için mükemmel bir ham maddedir. Doğal ve yenilenebilir, çevre dostu, işlenmesi kolay ve bu nedenle EPAL Euro paletleri gibi yük taşıyıcılarının onarımı için mükemmeldir. Hasarlı tahta plakaları ve takozlar birkaç basit adımda değiştirilir. Ahşap artıkları ise örneğin daha sonra EPAL Euro paletlerinin üretiminde veya onarımında kullanılan sunta takozların üretimi için toplanır, geri dönüştürülerek yeniden kullanıma hazır hale getirilir.

Tekrar kullan
Tamir et
Geri kazan

EPAL *Biz*
Döngüsel Ekonomiye

EPAL HAKKINDA

Uluslararası bir dernek olan Avrupa Palet Birliği [European Pallet Association e.V. (EPAL)], EPAL Euro palet değişim havuzunu düzenler. EPAL Euro paletleri, Avrupa'daki sanayi ve ticaret tedarik zincirlerinin temelini oluşturur. EPAL markası, lojistikte kalite, güvenlik ve sürdürülebilirliği temsil eder.

Şu anda dolaşımda olan yaklaşık 625 milyon EPAL Euro paleti ve yaklaşık 20 milyon EPAL Gitterbox (Teli Kasa) ile EPAL Euro palet değişim havuzu; dünyanın en büyük açık palet değişim havuzudur. 1.500'den fazla EPAL lisansı sahibi, dünya çapında EPAL Euro paletlerini ve diğer EPAL yük taşıyıcılarını üretir ve onarır.

EPAL herhangi bir ekonomik kâr hedefi peşinde koşmaz. 1991 yılında değiştirilebilir Euro paletler için uluslararası bir dernek olarak kurulan EPAL, şu anda 30'dan fazla ülkede Ulusal Komiteler ve Temsilciler ile aktif çalışıyor. EPAL'in faaliyetlerinin odak noktası, uluslararası EPAL Euro palet değişim havuzunun organizasyonu ve EPAL Euro paletleri, EPAL Gitterbox (Teli Kasa) ve diğer EPAL yük taşıyıcılarının üretim ve onarımının kalite güvencesidir.

Yeniden kullanım, değişim, onarım ve geri dönüşüm ilkelerine sahip EPAL Euro palet değişim havuzu, otuz yılı aşkın süredir sürdürülebilir döngüsel ekonominin başlıca örneği olmuştur. Ahşaptan üretilen EPAL Euro paletler, iklim korumasına önemli bir katkı sağlar. CO2 depolar, israfı önlerler ve yeniden kullanım, değişim, onarım ve geri dönüşüm yoluyla endüstri, ticaret ve lojistikteki kullanıcıların karbon ayak izi olan CO2 dengesini iyileştirir.

www.epalturkiye.com

İHRACATIN YARININI ŞEKİLLENDİRECEK TASARIMLAR ÖDÜLENDİRİLDİ

Bu yıl 'Futuretex İstanbul' markası adı altında İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) tarafından gerçekleştirilen Uluslararası Kumaş Tasarım Yarışması ödülleri sahiplerini buldu. 'FutureTech' ve 'FutureBase International' olarak iki ayrı yarışma şeklinde düzenlenen organizasyon, genç yetenekleri destekleme ve sektöre kazandırma amacı taşıyor. Tasarımcıların hayal güçlerinin özgün kumaşlara dönüştürerek yarıştığı FutureBase kategorisinde yarışma koçluğunu tasarımcı Tuvana Büyükkınar üstlenirken bu yıl ilk defa düzenlenen inovasyon ve fikir yarışması FutureTech kategorisinin yarışma koçu ise tasarımcı Özlem Süer oldu. Jürinin değerlendirmeleri sonrası FutureBase International kategorisinde Troublesome Shine tasarımıyla Kemal Özpinar birincilik ve İpekyol Özel ödülü, Uzay tasarımıyla Fatemeh Khosravi ikincilik ödülü, Pure Converd of Cynara tasarımıyla İrem Levent üçüncülük ödülü, Kutnu Bridge tasarımıyla Zeynep Esra Telli ise Jüri Özel ödülü almaya hak kazandı. Futuretech yarışmasında ise Öteki Deri projesiyle Elif Tekcan ve Melis Baloğlu birinci, Biotexcover projesiyle Janset Öztumur ve Semih Özkür ikinci, Akıllı Drysuit projesiyle Bilge Koyuncu ise üçüncü oldu.

“TÜRKİYE TASARIMDA HER SENE DAHA İYİYE GİDİYOR”

Tasarımın ve inovasyonun ihracat için özel bir önem taşıdığını ifade eden Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, “Çünkü tasarım ürünün değerine değer katıyor. Üzerine bir de inovasyon

eklendiğinde katma değeri daha da artırıyor. Aynı ürünü markalaştırdığımızda ise fiyat üçe-beşe katlanıyor. Dolayısıyla bu konulara çok daha fazla odaklanmamız gerekiyor. Ben bu ülkenin potansiyeline, özellikle genç ve donanımlı insan kaynağımıza yürekten inanıyorum.” dedi. Türkiye'nin tasarımında da her sene daha iyiye gittiğine vurgu yapan Mustafa Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü: “Her yıl yüzlerce yetenekli genç tasarımcıyı sektörlerimizle buluşturuyoruz. Genç yeteneklerin üretime kazandırılmasında yarışmaların ayrı bir yeri var. Bu konuda tekstil ve hazır giyim sektörlerimiz Ticaret Bakanlığı'mızın da destekleriyle örnek projelere imza atıyor. Bu yarışmalardan çıkan yeteneklerin büyük bölümü bugün markalarımız için tasarım yapıyor, koleksiyon hazırlıyor. Bu akşam aramızda da bulunan o tasarımcılarımızla gurur duyuyoruz. Onların da katkısıyla hazır giyim ve tekstilde küresel ölçekte söz sahibiyiz. Her iki sektörde marka üreticimiz. İki sektörümüz toplamda 32-33 milyar dolar ihracata imza atıyor. İnanıyorum ki orta vadede 60 milyar dolarları konuşacağız. Her yıl daha da güçlenen tasarım kapasitemizle, tekstil ve hazır giyimin şampiyonlar liginde ülkemizi daha üst sıralara taşıyacağız.”

EN BÜYÜK KAZANANI TÜRK TEKSTİL SEKTÖRÜ

Türkiye'nin ilk ve tek Uluslararası Kumaş Tasarım Yarışması'nın bu yıl Futuretex marka çatısı altında iki farklı yarışmaya dönüştürüldüğünü ifade eden İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, Türkiye'de yılda 30 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren tekstil ve hazır giyim sektörlerinin bu başarısının en çok da tasarıma verdiği önem ve beraberinde gelen katma değerli ihracatla sağlandığına vurgu yaptı. Dünyanın en büyük beşinci ihracatçısı konumunda olduklarını kaydeden Öksüz, “Ancak en yakın rakiplerimiz ABD ve Almanya. ABD hem tekstil sektörü genelinde hem teknik tekstilde dünyanın en büyük üçüncü ihracatçısı. Almanya ise dünyanın en büyük ikinci teknik tekstil ihracatçısı.

Bu ülkeler tekstil sektörüne gösterdikleri önemi hiçbir zaman azaltmadılar. Sadece sektörü inovasyonla, tasarımla, teknik tekstille dönüştürdüler.” ifadelerini kullandı. 2020 yılında 165 milyar dolar olan teknik tekstil sektörünün pazar büyüklüğünün 2025 yılında 222 milyar dolara ulaşmasının öngörüldüğünü dile getiren Ahmet Öksüz, son tahlilde bu yarışmanın en büyük kazananının Türk tekstil sektörü olacağını da altını çizdi.

**TURK
EXPO**

19-21 March 2023 RIYADH

معرض
الصادرات التركية
19-21 مارس/ آذار 2023 الرياض

Turkish Export Products
Trade Fair

*Tüm Sektörler Katılım Sağlayabilir.

TÜRK İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI

RIYAD, SUUDİ ARABİSTAN

BAŞVURU ADRESİ

<https://turkexpo.immib.org.tr/>

KATILIM BEDELİ

Nakliye Dahil 755 USD/M²

Nakliye Hariç 710 USD/M²

DETAYLI BİLGİ İÇİN

0212 454 07 82

0212 454 08 71

0212 454 06 72

<https://immib.org.tr/>

FUAR TARİHİ

19 - 21

Mart 2023

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

immib Türkiye

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ EIMA FUARI'NDA

Türkiye'nin makinecileri, 9-13 Kasım 2022 tarihleri arasında Bologna/İtalya'da gerçekleşen Eima Fuarı'na info stant ve reklam kampanyası ile katıldı. Dünyanın en büyük ikinci tarımsal mekanizasyon fuarı, bu yıl tarihinin en yüksek ziyaretçi sayısında ulaştı. Fuarı 57 bin 300'ü yabancı olmak üzere 330 bin kişi ziyaret etti.

Fuarın girişlerinde, fuar kataloğunda ve web sitesinde tarım makinelerine özel hazırlanan reklamlar yer aldı. Fuar ziyaretçileri tarafından yoğun ilgi gösterilen stand, Milano Ticaret Ataşesi Ahmet Erkan Çetinkaya tarafından da ziyaret edildi. Ziyaretçilere Türk makine sektörü hakkında bilgilendirme yapılırken gelen ürün talepleri ise firmalara yönlendirildi.

HAZIR BETON ENDEKSİNE GÖRE İNŞAAT YAVAŞLADI

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB), her ay merakla beklenen inşaat ile bağlantılı imalat ve hizmet sektörlerindeki mevcut durum ile beklenen gelişmeleri gösteren "Hazır Beton Endeksi" 2022 Ekim Ayı Raporu'nu açıkladı. Faaliyet Endeksi'nin, ekim ayında eşik değerinin üzerine çıkması da istikrarsız olduğu ifade edildi. Birleşik Beton Endeksi, faaliyetteki artışın etkisi ile yükselmiş gibi görünmesine rağmen sektörde hâlâ durgunluğa işaret ediyor.

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) her ay açıkladığı Hazır Beton Endeksi ile Türkiye'de inşaat sektörü ve bağlantılı imalat ve hizmet sektörlerindeki mevcut durumu ve beklenen gelişmeleri ortaya koyuyor. İnşaat sektörünün en temel girdilerinden biri olan ve aynı zamanda üretimden sonra kısa bir süre içinde stoklanmadan inşaatlarda kullanılan hazır betonla ilgili bu Endeks, inşaat sektörünün büyüme hızını ortaya koyan en önemli göstergelerinden biri.

Raporun sonuçlarını değerlendiren THBB Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, "TÜİK tarafından açıklanan ekonomik güven endeksleri sektörel bazda incelendiğinde en düşük rakamın inşaat tarafında olduğu anlaşılmaktadır. Ekim ayında 90 değeri ile yıl içerisindeki en yüksek değerine ulaşsa da

hâlen reel kesim ortalamasının yüzde 11'in altında devam etmektedir. Özellikle alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi oldukça düşüktür." dedi.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TÜRKİYE !NOVASYON HAFTASI

İNOVASYONUN YENİ YÜZYILINA HAZIR MISIN?

#inovasyonhaftası

ONLINE KAYIT OL!
GİRİŞ ÜCRETSİZ

turkiyeinovasyonhaftasi inovasyonTR

turkiyeinovasyonhaftasi.com

12>13 HALIÇ
ARALIK KONGRE
MERKEZİ

Stratejik Partnerlerimiz

LC Waikiki

TEB

TÜRK HAVACILIK
UZAY SANAYİİ

NADİR

TURKCELL

tiryaki

TÜRKİYE
SİGORTA

SOCAR

kültür sanat

SOFT MACHINE İLK KEZ İSTANBUL'A GELİYOR

Pink Floyd ve diğer progressive müziğin öncülerinin ilham aldığı kült grup Soft Machine, 55 yıllık kariyeri boyunca ilk kez İstanbul'a geliyor. Bir underground rock-fusion grubu olarak 1966 yılında kurulan grup, dinleyicileri 9 Aralık'ta CRR Konser Salonu'na bekliyor.

SIRÇA MAXIMUM UNIQ HALL'DA

Sırça anılar üzerine bir oyun. Bu yüzden biraz duygusal, biraz loş ve biraz da gerçek dışı. İpek Bilgin, Aslı Enver, Cem Yiğit Üzümoğlu, Güven Murat Akpınar'ın rol aldığı tiyatro oyununun yönetmenliğini İbrahim Çiçek üstleniyor. Amerikalı oyun yazarı Tennessee Williams'in imzasını taşıyan Sırça, 13 Aralık'ta Maximum Uniq Hall'da.

TÜRKAN SAYLAN'IN HAYATI TİYATROYA UYARLANDI

Fedakârlığın, aydınlığın, çağdaşlığın, cumhuriyet ilkelerine bağlılığın en önemli isimlerinden biri olan Türkan Saylan'ın hayatının ele alındığı ve Cengiz Toraman'ın yazıp yönettiği "BEN TÜRKAN SAYLAN", Şenay Gürler'in incelikli ve içten yorumuyla izleyicilerle buluşuyor. Oyun, 15 Aralık 20.30'da Trump Sahne'de olacak.

MİRKELAM İLE NOSTALJİYE DAVET

Okan Bayülgen'in İstanbul'a kazandırdığı sıra dışı gösteri mekânı Dada Salon Kabarett, 21 Aralık akşamı şarkıcı, söz yazarı ve besteci Mirkelam'ı ağırlıyor. Her Gece, Tavla, Hatıralar, Ah Bir Joker, Unutulmaz, Aşkımın gibi şarkılarıyla herkesin hafızasında yer edinen Mirkelam, 90'lı yıllar nostaljisini yaşamak isteyenlere bir müzik ziyafeti çekecek.

NOTRE DAME'İN KAMBURU TRUMP SAHNE'DE

Victor Hugo'nun ölümsüz eseri Notre Dame'in Kamburu Müzikali, izleyicisiyle buluşmaya devam ediyor. Quasimodo, çirkinliğiyle alay edilen, ondan korkan halkın içine karışmayan, insanlara duyduğu kını her gün büyüyen biridir. Bir gün Esmeralda ile tanışır ve ona âşık olur. Vural Bingöl'ün yönettiği oyun, 22 Aralık'ta Trump Sahne'ye çıkmaya hazırlanıyor.

HAYAT, ÖLÜM, AŞK VE ADALET SERGİSİ

Yapı Kredi Kültür Sanat, "Hayat, Ölüm, Aşk ve Adalet" isimli güncel sanat sergisine ev sahipliği yapıyor. Farklı coğrafyalarda yaşanan adaletsizliklere aşk, umut ve direnişle bakmayı öneren sergi, 2 Ocak 2023 tarihine kadar Yapı Kredi Kültür Sanat Galerisi'nde ziyaretçilerini bekliyor. Sergi kapsamında yeni eserlerin yanı sıra güncel sanatçıların yakın dönemde üretilmiş fotoğraf, yerleştirme, video ve duvar resimlerine de yer veriliyor.

kültür sanat

KUĞU GÖLÜ BALESİ CRR'YE KONUK OLUYOR

Natalia Kasatkina ve Vladimir Vasilev tarafından sahnelenen oyun, 22-23 Aralık tarihleri arasında CRR Konser Salonu'nda olacak. Rus klasik balesinin bir sembolü olan Kuğu Gölü, karanlık güçlere karşı mücadeleyi ve insanlığın en yüksek tezahürü olarak sevgiyi anlatıyor.

EROL EVGİN'DEN UNUTULMAZ BİR GECE

Erol Evgin, 23 Aralık 2022 Cuma günü Bostancı Gösteri Merkezi'nde sevenleriyle buluşuyor. Sanatçı, geçmişten günümüze altın şarkılarının arasına müzik yaşamından anılar, anekdotlar, şüirler ve şakalar katarak hazırladığı eşsiz şovuyla izleyenlerini duygudan duyguya taşıyacak. Konserinde dört neslin birlikte söylediği, nice anılara fon müziği olmuş altın şarkılarını seslendirecek olan Erol Evgin, hayranlarına unutulmaz bir gece vad ediyor.

"BEN KİMSE. SEN DE Mİ KİMSESİN?" SERGİSİNDE İSTİKAMET MEŞHER

İstiklal Caddesi sanat duraklarından Vehbi Koç Vakfı kuruluşu Meşher'in hâlihazırdaki "Ben Kimse. Sen de mi Kimsesin?" sergisi, ziyaretçilerini ağırlamaya devam ediyor. Antik Yunan mitolojisindeki Ekho ve Narkissos'un karşılıksız aşk hikâyesinden hareketle kurgulanan sergi, toplam 44 sanatçının 120'ye yakın eserini bir araya getiriyor. Sergi 12 Şubat 2023 tarihine kadar sadece salı ve pazar günleri ziyarete açık.

ŞEKER PORTAKALI SAHNEDE

Jose Mauro De Vasconcelos tarafından kaleme alınan ünlü çocuk kitabı Şeker Portakalı, Filiz Bozok uyarlaması ve yönetmenliğiyle karşımızda. Çok fakir bir ailenin çocuklarından Zeze, henüz beş yaşındadır ama hayal gücü ve zekâsı yaşının ilerisindedir. Zeze'nin tiyatroya uyarlanan hikâyesi, 24 Aralık'ta Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde.

"CHARLIE'NİN ÇİKOLATA FABRİKASI'NDA" MÜZİKALİ GELİYOR

Pedagog onaylı müzikli çocuk oyunu Charlie'nin Çikolata Fabrikası'nda, 25 Aralık'ta Bakırköy 74'te izleyicisiyle buluşuyor. Dünyanın en ünlü çikolatacısı olan Bay Wonka, biletleri bulan çocuklara, daha önce kimsenin görmediği fabrikasını gezdirmeye karar verir. Bu fabrikada düzenlediği yarışmada birinci olan çocuğa da kimsenin bilmediği bir büyük ödül vardır.

SEMA GÖSTERİSİ VE SERGİ BİR ARADA

Galata Mevlevileri'nin sunduğu Sema Gösterisi ve Semazen Dünyası Sergisi, tüm Aralık ayı boyunca Fatih'teki Hocapaşa Kültür Merkezi'nde olacak. Canlı tasavvuf müziği eşliğinde enfes sema gösterisi ve sema geleneğinin spiritüel bakış açısı ile sunulduğu eşsiz sergi deneyimi büyüleyici bir atmosferde buluşuyor.

tablolar

2022 YILI
KASIM AYI İHRACATI
21,9 MİLYAR DOLAR
OLDU.

2021 YILINA GÖRE
2022 KASIM AYI
İHRACATI **YÜZDE 1,9**
ARTTI.

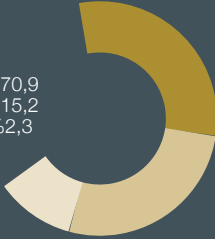
2022 YILI
KASIM AYINDA **14**
SEKTÖR İHRACATINI
ARTIRDI.

1.973 FİRMA
KASIM AYINDA
İLK KEZ İHRACAT
GERÇEKLEŞTİRDİ.

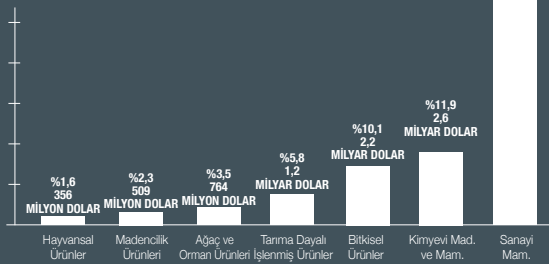

ANA ÜRETİM GRUPLARININ 2022 YILI KASIM AYINDA İHRACATTAN ALDIĞI PAY

Sanayi %70,9
Tarım %15,2
Maden %2,3

ALT ÜRETİM GRUPLARININ 2022 YILI KASIM AYINDA İHRACATTAN ALDIĞI PAY

2022 YILI KASIM AYINDA İL BAZINDA EN DİKKAT ÇEKEN İHRACAT ARTIŞI

%450,9

İLLERE GÖRE 2022 YILI KASIM AYI İHRACAT DAĞILIMI

İSTANBUL
8,3
MİLYAR DOLAR

BURSA
1,46
MİLYAR DOLAR

KOCAELİ
1,41
MİLYAR DOLAR

ANKARA
1,2
MİLYAR DOLAR

İZMİR
1,1
MİLYAR DOLAR

GAZİANTEP
928
MİLYON DOLAR

SAKARYA
468
MİLYON DOLAR

MANİSA
465
MİLYON DOLAR

DENİZLİ
369
MİLYON DOLAR

MERSİN
323
MİLYON DOLAR

1 - 30 KASIM İHRACAT RAKAMLARI
SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$

SEKTÖRLER	1 - 30 KASIM				1 OCAK - 30 KASIM			
	2021	2022	Değişim ('22/'21)	Pay (22) (%)	2021	2022	Değişim ('22/'21)	Pay (22) (%)
I. TARIM	3,021,793	3,329,700	10.2	15.2	26,497,592	30,839,517	16.4	13.3
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2,006,039	2,208,675	10.1	10.1	17,229,092	19,440,445	12.8	8.4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	896,592	1,078,308	20.3	4.9	8,197,986	10,370,791	26.5	4.5
Yaş Meyve ve Sebze	365,158	354,890	-2.8	1.6	2,671,183	2,538,393	-5.0	1.1
Meyve Sebze Mamulleri	191,294	231,495	21.0	1.1	1,842,292	2,288,709	24.2	1.0
Kuru Meyve ve Mamulleri	175,975	169,120	-3.9	0.8	1,398,987	1,427,527	2.0	0.6
Fındık ve Mamulleri	277,935	224,828	-19.1	1.0	2,008,783	1,547,704	-23.0	0.7
Zeytin ve Zeytinyağı	30,725	64,258	109.1	0.3	269,851	392,289	45.4	0.2
Tütün	57,727	75,680	31.1	0.3	705,088	750,777	6.5	0.3
Süs Bitkileri ve Mamulleri	10,634	10,096	-5.1	0.0	134,923	124,256	-7.9	0.1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	321,478	356,380	10.9	1.6	2,991,139	3,714,322	24.2	1.6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	321,478	356,380	10.9	1.6	2,991,139	3,714,322	24.2	1.6
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	694,275	764,645	10.1	3.5	6,277,361	7,684,751	22.4	3.3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	694,275	764,645	10.1	3.5	6,277,361	7,684,751	22.4	3.3
II. SANAYİ	16,213,154	15,501,232	-4.4	70.9	153,852,960	169,670,684	10.3	73.4
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1,364,448	1,276,346	-6.5	5.8	13,679,437	13,932,931	1.9	6.0
Tekstil ve Hammaddeleri	935,904	845,768	-9.6	3.9	9,209,973	9,562,817	3.8	4.1
Deri ve Deri Mamulleri	148,397	173,661	17.0	0.8	1,573,297	1,875,776	19.2	0.8
Halı	280,147	256,917	-8.3	1.2	2,896,166	2,494,338	-13.9	1.1
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2,369,819	2,603,568	9.9	11.9	22,889,934	30,715,689	34.2	13.3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2,369,819	2,603,568	9.9	11.9	22,889,934	30,715,689	34.2	13.3
C. SANAYİ MAMULLERİ	12,478,886	11,621,318	-6.9	53.2	117,283,589	125,022,064	6.6	54.1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1,729,427	1,635,212	-5.4	7.5	18,432,706	19,501,293	5.8	8.4
Otomotiv Endüstrisi	2,529,063	2,874,887	13.7	13.2	26,377,120	27,841,774	5.6	12.0
Gemi, Yat ve Hizmetleri	259,778	55,150	-78.8	0.3	1,455,147	1,264,337	-13.1	0.5
Elektrik ve Elektronik	1,267,931	1,428,260	12.6	6.5	12,847,301	13,704,683	6.7	5.9
Makine ve Aksamları	838,109	1,011,849	20.7	4.6	8,476,514	9,344,431	10.2	4.0
Demir ve Demir Dışı Metaller	1,203,737	1,130,358	-6.1	5.2	11,131,585	13,290,044	19.4	5.7
Çelik	2,014,250	1,348,397	-33.1	6.2	19,982,451	19,765,833	-1.1	8.5
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	395,556	418,129	5.7	1.9	4,191,021	5,010,362	19.5	2.2
Mücevher	1,284,245	603,774	-53.0	2.8	5,865,143	5,310,785	-9.5	2.3
Savunma ve Havacılık Sanayii	382,521	503,296	31.6	2.3	2,778,329	3,770,416	35.7	1.6
İklimlendirme Sanayii	559,250	599,828	7.3	2.7	5,622,584	6,093,949	8.4	2.6
Diğer Sanayi Ürünleri	15,018	12,177	-18.9	0.1	123,688	124,157	0.4	0.1
III. MADENCİLİK	547,965	509,097	-7.1	2.3	5,397,169	5,950,571	10.3	2.6
Madencilik Ürünleri	547,965	509,097	-7.1	2.3	5,397,169	5,950,571	10.3	2.6
TOPLAM (TİM*)	19,782,911	19,340,029	-2.2	88.5	185,747,721	206,460,773	11.2	89.3
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	1,672,201	2,514,163	50.4	11.5	17,233,419	24,787,582	43.8	10.7
GENEL İHRACAT TOPLAMI	21,455,112	21,854,192	1.9	100.0	202,981,140	231,248,354	13.9	100.0

BİRLİK ADRESLERİ

Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Limonluk Mah. Vali Hüseyin
Aksoy Cad. No: 4 Yenışehir/Mersin
Tel: 0 324 325 37 37 **Faks:** 0 324 325 41 42
E-Posta: akib@akib.org.tr
Web Adresi: www.akib.org.tr
Genel Sekreter: Mehmet Ali Erkan
Genel Sekreter Yrd.: Canan Aktan Sarı

Hizmet İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 01 00 **Faks:** 0 212 454 01 01
E-Posta: info@hib.org.tr
Web Adresi: www.hib.org.tr
Genel Sekreter: Fatih Özer
Genel Sekreter Yrd.: Abdullah Keskin
Genel Sekreter Yrd.: Üzeyir Işık

Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Aspendos Bulvarı No: 221 07200/Antalya
Tel: 0 242 311 80 00 **Faks:** 0 242 311 79 00
E-Posta: baib@baib.gov.tr
Web Adresi: www.baib.gov.tr
Genel Sekreter V.: Güliz Akel Çetinkaya

İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 C Blok, Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 05 00 **Faks:** 0 212 454 05 01-02
E-Posta: iib@iib.org.tr **Web Adresi:** www.iib.org.tr
Genel Sekreter V.: Doğuş Tozanlı
Genel Sekreter Yrd.: İsmail Bozdemir
Genel Sekreter Yrd.: Kutay Oktay

Denizli İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Akhani Mah. 246 Sok. No: 8 Pamukkale/Denizli
Tel: 0 258 274 66 88 **Faks:** 0 258 274 72 22 - 62
E-Posta: denib@denib.org.tr
Web Adresi: www.denib.org.tr
Genel Sekreter: Uğur Dayoğlu

İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 00 00 **Faks:** 0 212 454 00 01
E-Posta: immib@immib.org.tr **Web Adresi:** www.immib.org.tr
Genel Sekreter: Armağan Vürdu
Genel Sekreter Yrd.: Coşkun Kıriloğlu
Genel Sekreter Yrd.: Muharrem Kayılı
Genel Sekreter Yrd.: Aydın Yılmaz

Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Cumhuriyet Cad. Eren İş Mrk. No: 86 K: 4-5 Erzurum
Tel: 0 442 214 11 85 **Faks:** 0 442 214 11 89-91
E-Posta: daibarge@daib.org.tr
Web Adresi: www.daib.org.tr
Genel Sekreter: Murat Karapınar
Genel Sekreter Yrd.: Melih Leylioğlu

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 B Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 02 00 **Faks:** 0 212 454 02 01
E-Posta: info@itkib.org.tr **Web Adresi:** www.itkib.org.tr
Genel Sekreter: Mustafa Bektaş
Genel Sekreter Yrd.: Özlem Güneş
Genel Sekreter Yrd.: Fatih Zengin

Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Pazarcı Mah. Sahil Cad. No: 95 Trabzon
Tel: 0 462 326 16 01 **Faks:** 0 462 326 94 01-02
E-Posta: dkib@dkib.org.tr
Web Adresi: www.dkib.org.tr
Genel Sekreter: İdris Çevik

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E 28200 Giresun
Tel: 0 454 216 24 26 **Faks:** 0 454 216 48 42
E-Posta: kib@kib.org.tr
Web Adresi: www.kib.org
Genel Sekreter T.: Bülent Cebeci

Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Cad. No:382 Alsancak/İzmir
Tel: 0 232 488 60 00 **Faks:** 0 232 488 61 00
E-Posta: eib@egebirlik.org.tr **Web Adresi:** www.egebirlik.org.tr
Genel Sekreter: İ. Cumhur İşbirakmaz
Genel Sekreter Yrd.: Kemal Coşkun
Genel Sekreter Yrd.: Çiğdem Önsal
Genel Sekreter Yrd.: Serap Ünal

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Ceyhan Atuf Kansı Cad. No:120 Balgat/Ankara
Tel: 0 312 447 27 40 (5 Hat) **Faks:** 0 312 446 96 05
E-Posta: oaibwebmaster@oaib.org.tr
Web Adresi: www.oaib.org.tr
Genel Sekreter: Özkan Aydın
Genel Sekreter Yrd.: Esra Arpınar
Genel Sekreter Yrd.: Fatih Yumuş

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Gazimuhtarpaşa Bulvarı Mücahitler Mah. 52012
No'lu Sk. No: 6 27090 Şehitkamil/Gaziantep
Tel: 0 342 211 05 00 **Faks:** 0 342 221 05 09-10
E-Posta: gaibevrak@gaib.org.tr **Web Adresi:** www.gaib.org.tr
Genel Sekreter: Bülent Kayalı
Genel Sekreter Yrd.: Ahmet Şahbudak
Genel Sekreter Yrd.: Aydın Kutlu
Genel Sekreter Yrd.: Serdar Hasan Aydoğan

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Organize Sanayi Bölgesi 2. Gelişim Sahası Kahverengi Cad.
No: 11 16140 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 224 219 10 00 **Faks:** 0 224 219 10 00
E-Posta: uludag@uib.org.tr **Web Adresi:** www.uib.org.tr
Genel Sekreter: Mümin Karacakayallı
Genel Sekreter Yrd.: Ayşe Mehtap Ekinci
Genel Sekreter Yrd. V.: Birgül Polat

Genel Sekreter Bilal Bedir
Genel Sekreter Yrd. Dr. Kübra Ulutaş
Genel Sekreter Yrd. Yiğit Tufan Eser | **Genel Sekreter Yrd.** Mustafa Seçilmiş

Dış Ticaret Kompleksi
Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3
B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 04 90-91 | **Faks:** 0 212 454 04 13-454 04 83
tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

Römorkörcülük ve kılavuzluk hizmetlerinde
45 yıllık Sanmar deneyimi

sanmar.com.tr

HAVADA, KARADA, AÇIK DENİZLERDE

► “DÜNYANIN REDÜKTÖRÜ”

“A World of Gearboxes”
for the universe from “YILMAZ”

> Dünyanın tercih ettiği redüktörlerden “Dünya Kadar” üretiyor ve tüm dünyanın kullanımına sunuyoruz. Avrupa’dan Asya’ya, Amerika’dan Afrika’ya tüm dünyada 100’den fazla ülkeye yaptığımız ihracatla “YILMAZ REDÜKTÖR” adını gururla tanıtıyor, ekonomiye değer katıyoruz.

> By producing whole lots of gearboxes as “YILMAZ” and exporting to more than 100 countries all over the world from Europe to Asia, from America to Africa, we are proud of serving the universe and adding value to the economy.

www.yr.com.tr // yilmaz@yr.com.tr // export@yr.com.tr

